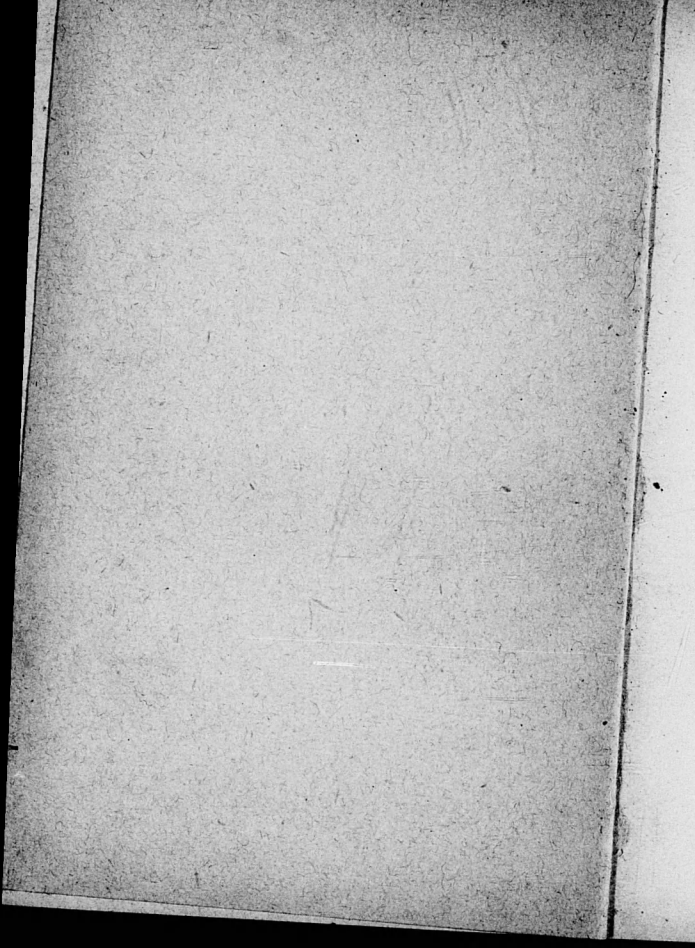

Vak 71

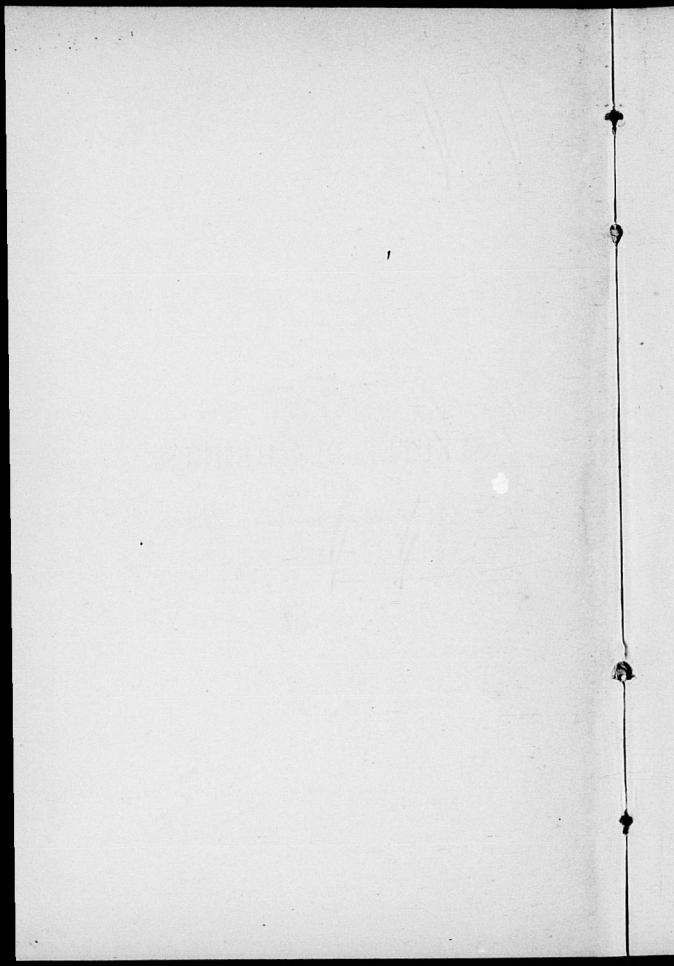
90

SLEUTEL DES HEMELS.

SLEUTEL DES HEMELS

OF

Verzameling en Verklaring der Aflaten,

verbonden aan de meest
gebruikelijke voorwerpen van godsvrucht,

DOOR

J. v. d. Burgt,

O. S. C.

Kerkelijk Goedgekeurd.

Cuyk a/d Maas,
JOS. J. VAN LINDERT,

1891.

BIBL. CONV.

O. F. M.

WUCHENS

APPROBATIONES.

Servatis alias de Jure servandis, typis mandari
permittimus.

UDÆ, 5 Jul. 1891.

M. MANDERS,

Mag. Gen. O. S. C.

IMPRIMATUR.

HAAREN, 10 Aug. 1891.

F. BRONGEEST,

Libr. Cens.

VOORWOORD.

De talrijke aflaten, welke de Opperherders der H. Kerk aan de rozenkransen, kruisbeelden, medaljes, scapulieren en aan verschillende oefeningen van godsvrucht gehecht hebben, zijn zeker wel geëigend den ijver te doen ontvlammen van een ieder, die zijne zaligheid behartigt en begeert lavenis te brengen aan de geloovige zielen in het vagevuur.

Vele dezer aflaten, alsmede de voorwaarden, waaronder zij uitsluitend te verdienen zijn, worden door de geloovigen niet genoeg gekend, zoodat maar al te dikwijls het doel der Pausen bij het verleenen der aflaten, het geestelijk voordeel der geloovigen, wordt gemist.

Daarom hebben wij getracht in dit nederig werkje den geloovigen eene, wel is waar beknopte, maar toch zooveel mogelijk volledige kennis te geven van de voornaamste voordeelen, voorrechten en aflaten aan de zoozeer gewaardeerde en verspreide voorwerpen van godsvrucht verbonden, en tevens van de voorwaarden en vereischen, die ter verkrijging dier gunsten in acht genomen moeten worden.

Om daarin wel te slagen, hebben wij ons bediend van de „Raccolta di Orazioni”, die Z. H. Leo XIII in 1886 te Rome heeft laten uitgeven door den Kardinaal Prefekt der H. Congregatie; van de „Authentieke Besluiten der H. Congregatie”, uitgegeven in 1883 op last van Z. H. Leo XIII; van de „Authentieke Rescripten der H. Congregatie”, verzameld en uitgegeven door den WelEerw. P. JOSEPH SCHNEIDER, S. J., en van meerdere achtenswaardige schrijvers, die over de stof, welke in dit werkje vervat is, hebben gehandeld.

Moge de Algoede geven, dat bovengenoemd doel door dit boekje bereikt worde, dan zal schrijver dezes zijne moeiten genoegzaam beloond achten.

J. v. D. B.

O. S. C.

VOORAFGAAND ONDERRICHT

over de

Aflaten in het Algemeen.

Gelijk ieder goed werk, in staat van genade verricht, voor de ziel ten minste twee verschillende vruchten oplevert, nl. : de vrucht van *verdienste*, welke bestaat in de vermeerdering der heiligmakende genade en der eeuwige heerlijkheid, die Gods rechtvaardigheid ons schenkt tot loon onzer goede werken, en de vrucht van *voldoening*, waardoor wij de tijdelijke straffen der zonden kunnen uitwisschen ; zoo heeft elke zonde, hetzij klein of groot, in de ziel ook ten minste twee verschrikkelijke uitwerksels, welke de godgeleerden *schuld* (reatus culpae) en straf (reatus poenae) noemen.

Indien de mensch, versierd met den schat der heiligmakende genade, eene doodzonde bedrijft, worden daardoor de liefdebanden, welke tusschen God en hem door de genade gelegd waren, verbroken. De *schuld* (reatus culpae), welke hij als gevolg hiervan moet dragen, is: dat hij een voorwerp van afkeer wordt in de oogen van God, en de straffen (reatus poenae), welke hij daardoor inloopt, zijn: de eeuwige verwerping, eeuwige dood en verdoemenis onder de dwingelandij des duivels.

Beleedigt daarentegen de mensch God door eene dagelijksche zonde, dan blijft wel is waar het wezen der liefde Gods ongeschonden, omdat hij niet beroofd wordt van de heiligmakende genade, doch het vuur der liefde wordt er merkelyk door verkoeld. Het gevolg hiervan is, dat hij door die beleediging de *schuld* (reatus culpae) op zich laadt: van in een staat van mishagen aan God te verkeerren, en daarenboven de straffen (reatus poenae) op den hals haalt, die

uit haren aard slechts *tijdelijk* zijn en dus hier in dit leven of in het vagevuur moeten worden uitgeboet.

Dank aan Gods barmhartige goedheid kunnen de droevige gevolgen der zonden nog worden weggenomen. De *schuld* en de *eeuwige straffen*, door de doodzonde veroorzaakt, worden vergeven door eene rouwmoedige Biecht, of door een volmaakt berouw met dien wil om te biechten. De *schuld* en de *tijdelijke straffen* der dagelijksche zonden worden kwijtgescholden door het H. Sacrament der Biecht of andere goede werken. Heeft de zondaar een berouw, zoo volmaakt als de goede moordenaar aan het kruis, dan krijgt hij alsdan die uitwerking ten volle, d. i. evenals door het H. Doopsel eene algeheele kwijtschelding. Doch niet zelden, en zooals de godgeleerden zeggen gemeenlijk blijven er na de vergiffenis der *schuld* en *eeuwige straf* nog tijdelijke straffen over. De H. Schriftuur levert ons hiervan duidelijke en treffende voorbeelden. Adam

verkreeg de vergiffenis voor zijne ongehoorzaamheid, zooals in *Sap. X: 1* gezegd wordt en toch bleven hem naar de *Gen. III: 17—19* nog vele tijdelijke straffen ter uitboeting over. Nathan verzekerde aan David, dat God de zonde van overspel en moord ter wille van zijn oprecht berouw had weggenomen, maar tevens kondigde hij hem aan dat de zoon, die geboren was, hem door den dood ontrukkt zou worden. 2. Reg. XII: 13. 14. Het is onnoodig nog andere voorbeelden aan te halen, om die waarheid te staven, daar de Kerkvergadering van Trente verklaart: „het is valsch en strijdig met het woord Gods te beweren, dat door den Heer telkens met de schuld ook de geheele straf wordt kwijtgescholden”. sess. XIV, c. 8.

Als wij van den eenen kant de leer der H. Kerk en van den anderen kant het getal en de boosheid onzer zonden beschouwen, wat moeten wij dan niet denken over de straffen, die wij daardoor hebben ingeloopt? Mogen wij al

hopen, dat God in zijne oneindige barmhartigheid ons de *schuld* en de *eeuwig*e straf der zonden zal hebben kwijtgescholden, wie kent dan nog de hoeveelheid en den duur der *tijdelijke straffen*, die nog ter uitboeting overblijven? Vermits de Hemel geen plaats van boete, maar van vergelding is, en zooals in het boek der *Veropenbaring* XXII, 27, gezegd wordt: niets dat bevlekt is het rijk der hemelen zal binnengaan, moeten wij die rekening van tijdelijke straffen tot den laatsten penning voldoen, óf hier in dit leven door goede werken, zooals: bidden, vasten, aalmoezen geven enz., óf wel in het Vagevuur zoolang lijden, tot wij volkomen voldaan hebben. Dewijl de boetewerken, waardoor wij God voldoening geven, meestal ver beneden de straffen, die wij te ondergaan hebben, blijven en het alzoo te vreezen is, dat ons in het ander leven nog veel te boeten overblijft, heeft onze goddelijke Zaligmaker in zijn grenzelooze goedheid een onuitputbaren schat vergaderd

van zijne *eigene voldoeningen*, die eene oneindige waarde hebben, en die bijgevolg oneindig grooter zijn dan al de straffen, welke wij voor onze zonden hebben verdiend. Hierbij voegde Hij nog de vrucht der *rijke voldoeningen*, welke aan de goede werken der allerheiligste Maagd verbonden waren en op Haar zelve niet konden worden toegepast, omdat zij nooit eene zonde, hoe gering ook, heeft bedreven; en de *overvoldeningen* der Heiligen, die tot delging hunner geringe schulden zeker niet die mate van voldoening behoeften, als zij door hunne buitengewone boetplegingen gebracht hebben.

„Die hemelsche schat”, zegt Paus „Clemens VI, „is niet in een lijkkleed „gewikkeld en in een akker begraven, „maar den H. Petrus, den drager der „sleutels, en diens opvolgers, zijnen „plaatsbekleeders op aarde, toevertrouwd, „om dien op eene zegenrijke wijze aan „de geloovigen uit te deelen”. (1).

(1) in Extrav. „Unigenitus” (de poen. et remis.)

Uit die onuitputbare bron put de H. Kerk en deelt bij wijze van aflaten daarvan aan de geloovigen uit.

Een aflat is eene door de Kerk buiten de Biecht verleende kwijschelding van die tijdelijke straffen, welke men na de vergeving der zonden, hier in dit leven of in het vagevuur nog moest uitboeten.

De aflaten vergeven dus geene zonde, zelfs geene dagelijksche; ook niet de *eeuwige*, maar slechts de *tijdelijke* straffen worden door de aflaten kwijtgescholden, en eerst dan, als de zonden, waardoor wij ons die straffen hebben op den hals gehaald, reeds zijn vergeven. Van den anderen kant echter zijn de aflaten niet enkel kwijschelding der voormalige kerkelijke straffen, welke voorheen den boetelingen werden opgelegd. Deze leering werd reeds in de bulle van Leo X tegen Luther en later in die van Pius VI tegen de valsche Synode van Pistoja uitdrukkelijk ver-

worpen. Wij zouden inderdaad met de vrijspraak der kerkelijke boete alleen weinig gebaat zijn, daar wij in dat geval des te langer in het Vagevuur zouden moeten lijden of te strenger vrijwillige boete doen.

Men onderscheidt twee soorten van aflaten, *volle* en *gedeeltelijke* aflaten.

Een *volle aflaat* is de algeheele kwijschelding der tijdelijke straffen, verschuldigd voor alle zonden, die, wat de *schuld* en *eeuwige straf* betreft, reeds zijn vergeven.

Veronderstel dus iemand had het geluk een vollen aflaat in zijne *geheele volheid* te verdienen en kwam oogenblikkelijk daarna te sterven, zoo iemand zou onmiddellijk den hemel ingaan.

Een *gedeeltelijke* aflaat is slechts de kwijschelding van een deel dier straffen; en zoo zijn er aflaten van 40, van 100, van 500 dagen enz. Men moet nochtans bemerken, dat men door dusdanige aflaten geenszins, gelijk sommige menschen meenen, 40 of 100

dagen enz. het lijden des Vagevuurs verkort; doch dit beteekent volgens het algemeen gevoelen der godgeleerden, dat men door dusdanige aflaten kwijtschelding bekomt van zooveel tijdelijke straffen, hier of in het Vagevuur, als men zou bekomen hebben met eene boetpleging te doen van 40, 100 dagen enz., volgens de regelen, die in de eerste tijden der H. Kerk in gebruik waren.

Met recht dus verklaart het Concilie van Trente: „dat het gebruik der aflaten „voor het Christenvolk zeer heilzaam is.” sess. XXV, decr. de Indulg. Volgens de leer der H. Kerk kunnen de aflaten ook toegepast worden op de zielen in het Vagevuur. Het gevoelen van de valsche Synode van Pistoja, als zij, naar het voorbeeld van Luther, haar leedwezen te kennen gaf, omdat men ook op de overledenen aflaten toepaste, werd door Paus Pius VI ⁽¹⁾ verworpen „als

⁽¹⁾ Bul: „Actorem fidei”.

„valsch, roekeloos, vrome ooren kwet-
„send, vol onbillijkheid tegenover de
„Pausen, alsmede tegenover het gebruik
„en het gevoelen der gansche Kerk.”

Waarlijk, indien het een katholiek leerstu^l. is, hetwelk in de oudste litur-
gieën wordt beleden en door de Pausen
luide is verkondigd, dat de zielen der
afgestorvenen, krachtens de gemeenschap
der Heiligen, door de gebeden en goede
werken der levenden kunnen geholpen
worden, waarom zou dan de Kerk den
schat der overvloedige voldoeningen
van Christus en de Heiligen niet mogen
openen, om de lijdende zielen des Va-
gevuurs ter hulp komen? Wel heeft zij
over haar geen rechtsmacht meer; wel
kan zij haar dus niet, gelijk de levenden,
rechtstreeks *vrijspreken* van de nog
overblijvende tijdelijke straffen en daar-
voor uit den kerkelijken schat voldoen;
maar zij kan toch de overvloedige vol-
doeningen van Christus en de Heiligen
aan de goddelijke rechtvaardigheid *aan-
bieden* met de gegronde hoop, dat God

die geestelijke schatten als delging voor de schuld, welke de afgestorvenen nog te kwijten hebben, zal aannemen.

Om deze reden verleent de Paus de aflaten voor de overledenen altijd „bij wijze van voorbede” (*per modum suffragii*).

Hierbij is echter op te merken, dat slechts die aflaten aan de geloovige zielen in het Vagevuur kunnen worden toegevoegd, welke door den Paus als zoodanig verklaard zijn. Zoo derhalve niet uitdrukkelijk in het Indult der vergunning staat uitgedrukt, dat de aflat ook toevoegelijk is aan de geloovige zielen in het Vagevuur, kunnen wij hem slechts voor ons zelve verdienen. ⁽¹⁾.

Tot het verdienen van *elken aflat* worden de volgende voorwaarden vereischt :

(1). N.B. Bijna alle aflaten, in dit werkje vervat, zijn toepasselijk op de geloovige zielen in het Vagevuur; is dit niet het geval, dan zullen wij het op de plaats zelve aangeven door de woorden : *niet toepasselijk*.

1°. Men moet ten minste de algemeene meening hebben om de aflaten te verdienen (Raccolta bl. XII).

Met betrekking tot dit punt beschouwt men het als voldoende, dat men b. v. 's morgens het voornemen make van al de aflaten te verdienen, welke men gedurende den dag kan verdienen en dat men ze tevens bestemme voor zich zelve of ze toepasse op ééne enkele, of op meerdere bepaalde, of in 't algemeen op alle geloovige zielen in het Vagevuur.

2°. Men moet in staat van genade zijn, ten minste als men het laatste werk, voor den aflat vereischt, volbrengt; omdat een dood lid der Kerk aan de geestelijke goederen, die door de levensgemeenschap met Christus en de heiligen ons toevloeien, geen deel heeft. S. Thom. suppl. q. 27, a. I.

Bij het verleenen der gedeeltelijke aflaten wordt gewoonlijk de sacramentele Biecht niet voorgeschreven, maar in de plaats daarvan de clausuul gesteld: *„ten minste met rouwmoedig hart”*

zooals wij later meermalen zullen aantreffen. Deze woorden beteekenen volgens eene verklaring der H. Congr. der Afl. 17 Dec. 1870, dat de staat van genade ook voor het verdienen der gedeeltelijke aflaten wordt gevorderd. Hij derhalve, die reeds in staat van genade is, behoeft geen akte van berouw te verwekken, doch wie zich in staat van doodzonde bevindt, moet zich eerst noodzakelijk met God verzoenen, ten minste door eene ware akte van volmaakt berouw met het ernstige voornemen om te biechten. D. A. n°. 427. (1)

(1). Nota. Tot meer gemak zullen wij de „Decreta Authentica Sacrae Congregationis Indulgentiis sacrisque Reliquiis præpositæ ab anno 1668 ad annum 1882, edita jussu SS. D. N. Leonis PP. XIII; Ratisbonæ, etc. Pustet. 1883 met de beginletters: D. A.; en de Rescripta Authentica Sacrae Congr. Indulg.... necnon Summaria Indulgentiarum quæ collegit Josephus Schneider, S. J., S. Congr. Consultor. Ratisbonæ, Pustet, 1885, met die van R. A. aangeven.

De Nouvelle Revue Théologique zullen wij aanhalen met de letters: N. R.

3°. Men moet persoonlijk en godvruchtig al de opgelegde werken, op den aangegeven tijd en wijze, en zooals het doel vordert en dit in de Breve der vergunning staat uitgedrukt, volbrengen.

Indien dus een der voorgeschreven werken, zegt de Raccolta bl. XIII, of in zijn geheel, of in een belangrijk onderdeel, 't zij door onwetendheid, 't zij door nalatigheid, 't zij door onmogelijkheid wordt achterwege gelaten, of eene voorwaarde van tijd, plaats enz., om welke reden dan ook voorgeschreven, niet wordt vervuld, verdient men den aflaat niet, uitgenomen wanneer het voorgeschrevene op wettige wijze in iets anders door den machthebbende is veranderd.

De werken, die men reeds uit anderen hoofde verplicht is te volbrengen, zijn in den regel niet voldoende om de aflaten te verdienen; aldus kan een priester b. v. door middel der kerkelijke Getijden niet voldoen aan de gebeden tot het

verdieneu der aflaten door den Paus voorgeschreven. H. Congr. der Afl. 29 Mei 1841, D. A. n° 291.

De werken, die gewoonlijk worden voorgeschreven om een *vollen aflat* te verdienen, zijn : de *Biecht*, de *H. Communie*, het *Bezoek eener kerk* of van *eene openbare bidplaats* en de *godvruchtige Gebeden*.

a. Wanneer de Biecht tot het verdienen van een vollen aflat voorgeschreven wordt, dan is zij voor allen verplichtend, al zijn zij zich ook van geene doodzonde bewust; doch de sacramentele absolutie wordt niet vereischt voor hen, die slechts dagelijksche zonden te biechten hebben. H. Congr. der Afl. 19 Mei 1759, 20 Aug. 1822, 15 Dec. 1841, 6 Mei 1852, D. A. n° 214, 253, 295, 359.

Zij, die de loffelijke gewoonte hebben ten minste eens in de week, zoo zij niet wettig belet zijn, hun biecht te spreken, kunnen alle aflaten verdienen, welke in die week voorkomen, zonder

op nieuw te biechten, mits zij in staat van genade blijven. H. Congr. der Afl. 9 Dec. 1763. D. A. n° 231.

Volgens een later besluit der H. Congreg. der Afl. 12 Maart 1855 strekt zich dit voorrecht uit tot alle plaats- en persoonlijke aflaten, ja zelfs tot den aflat van Portiuncula. D. A. n°. 364; R. A. n° 363.

Door het woord *week* moet verstaan worden eene tijdsruimte van zeven dagen; zoodat degene die de gewoonte heeft elken Zaterdag tot het H. Sacrament van Boetvaardigheid te naderen, zonder twijfel aan de verplichting der Biecht voldoet. H. Congr. der Afl. 23 Nov. 1878. D. A. n°. 439 en 25 Febr. 1886. N. R. XVIII, 257.

Voor sommige diocesen is wegens gebrek aan biechtvaders dit Indult nog uitgestrekt ten gunste dier geloovigen, welke de vrome gewoonte hebben geregeld te biechten binnen de veertien dagen. Doch dit Indult moet door den Bisschop ten gunste zijner eigene dio-

cesanen worden aangevraagd. Raccolta bl. XIX.

Insgelijks is het in sommige diocesen, wegens gebrek aan een genoegzaam getal biechtvaders, toegestaan den aflaat van een feestdag te verdienen, met eene Biecht, die men binnen de acht dagen vóór den feestdag gedaan heeft, alhoewel men de gewoonte niet heeft alle weken te biechten. H. Congr. der Afl. 28 Sept. 1838, 15 Dec. 1841. D. A. 264, 295.

b. De H. Communie moet waardig zijn, d. i. men moet in staat van genade tot de H. Tafel naderen.

Als niet het tegenovergestelde blijkt uit het Stuk der vergunning mag men de H. Communie ontvangen in eene kerk naar verkiezing, ofschoon de aflaat ook plaatselijk en aan een bepaalde kerk is verbonden. Raccolta bl. XIX.

Volgens de verklaring der H. Congr. der Afl. 10 Mei 1844 kan de H. Communie, geschied in den Paaschtijd, volstaan om, èn te voldoen aan het gebod der H. Kerk, én den vollen aflaat te

verdieneu, vallende op dien dag : uitgezonderd de Jubilé-aflaat. D. A. 327.

Door eenzelfde Biecht en Communie kan men op denzelfden dag meerdere volle aflaten verdieneu, al zijn voor ieder daarvan de Biecht en de H. Communie voorgeschreven, mits men de andere voorwaarden vervulle. H. Congr. der Afl. 29 Mei 1841 en 29 Febr. 1864. D. A. 291, 399.

Zoowel de enkele Biecht als de Biecht met de H. Communie, kunnen door alle geloovigen geschieden op den dag, onmiddellijk voorafgaande aan dien, waarop eenige aflaat is vergund ; doch alle andere werken moeten volbracht worden op den dag zelven, d. i. van middernacht tot middernacht, zoo de aflaat niet van af de eerste Vespers is vergund. H. Congr. der Afl. 6 Oct. 1870 en 12 Jan. 1878. D. A. 426, 434.

Paus Pius IX stond door een Decreet van 18 Sept. 1862 aan alle geloovigen, die wegens ziekte niet in staat zijn hun huis te verlaten, welwillend de gunst

toe, alle reeds verleende volle aflaten, alsmede die in de toekomst door de Pausen worden toegestaan, te kunnen verdienen, mits zij, na waarlijk en rouwmoedig gebiecht te hebben, en na vervulling van alle andere voorwaarden, die mochten zijn opgelegd, in de plaats der H. Communie getrouw eenig ander godvruchtig werk volbrengen, hun door hunne respectieve biechtvaders opgelegd. D. A. 393.

Hiervan zijn zij die in communiteit leven uitgezonderd; doch door een Decreet van 16 Jan. 1886 heeft Paus Leo XIII diezelfde gunst verleend aan de zieken en afgeleefde grijsaards, die in eene religieuse communiteit leven en niet in staat zijn de kerk of kapel te bezoeken, of de andere voorgeschreven werken te volbrengen. Acta S. Sedis XVIII, 462.

De Indulten, welke wij hebben aangehaald bij de Biecht en H. Communie, kunnen gewoonlijk niet worden toegepast bij den aflaat van Jubilé of bij wijze van Jubilé.

c. Het Kerkbezoek is het binnengaan van eene heilige plaats, uit beweegreden van geloof en godsdienst, met de meening daar God te aanbidden of Hem te vereeren in een zijner heiligen. Raccolta. bl. XXI.

Het Kerkbezoek is tot het verdienen der volle aflaten niet noodig, zoo het niet uitdrukkelijk wordt opgelegd Raccolta. ib.

Wordt in het Indult der vergunning eene te bezoeken kerk bepaald aangewezen, b. v. de parochiekerk of de kerk van eene reguliere Orde, dan moet het bezoek noodzakelijk in die aangewezene kerk geschieden, uitgezonderd het geval van wettige commutatie of verandering. Raccolta. ib.

Wordt de kerk, die bezocht moet worden, niet bepaald aangeduid, maar slechts gezegd: „mits men eene kerk bezoeke” of iets dergelijks, dan kan het kerkbezoek volbracht worden in iedere kerk of openbare bidplaats. Raccolta. ib.

Volgens een Decreet der H. Congr.

der Afl. van 22 Aug. 1842 moeten de bidplaatsen, canoniek opgericht in kloosters, seminariën, of andere conventen, waartoe den geloovigen gewoonlijk geen openbare toegang wordt verleend, ten opzichte van dit kerkbezoek niet als openbaar beschouwd worden. D. A. 310.

Wanneer men op denzelfden dag verschillende aflaten wil verdienen waarvoor, ieder afzonderlijk, het bezoek van eene kerk of openbare bidplaats vereischt wordt, is het niet voldoende slechts éénmaal die kerk of bidplaats binnen te treden en daar geruimeren tijd te blijven; maar ingevolge het Decreet van 29 Febr. 1864 is het noodig, dat men zooveelmalen de kerk bezoekt, als men aflaten wenscht te verdienen. Daarbij wordt gevorderd, dat men na ieder bezoek de kerk verlaat, om er daarna op nieuw binnen te treden. D. A. 399.

Uit eene verklaring der H. Congr. der Afl. 19 Mei 1759 blijkt, dat het Kerkbezoek even goed vóór, als ná het vol-

brengen der overige godvruchtige werken kan geschieden. D. A. 214.

Uit kracht van het bovenaangehaald Decreet van 18 Sept. 1862, kunnen de geloovigen, die om voortdurende ziekte of sleepende kwaal belet zijn hun huis te verlaten, van hun eigen biechtvader verkrijgen, dat hij het Kerkbezoek verandere in eenig ander goed werk. Diezelfde gunst heeft Paus Leo XIII door het bovenvermeld Decreet van 16 Jan. 1886 ook toegestaan aan de zieken en afgeleefde grijsaards van religieuze gemeenschappen.

d. De godvruchtige Gebeden moeten geschieden volgens voorschrift van de Vergunning; doch gewoonlijk worden zij niet bepaald aangeduid en slechts in het Indult der vergunning voorgeschreven: godvruchtig te bidden volgens de intentie van Z. H. den Paus, of voor de gewone doeleinden.

Door *godvruchtig bidden* verstaat men een gebed, waarbij men de woorden goed uitspreekt, zonder zich bezig te

houden met een ander verstrooiend werk. Beringer „les Indulgences”. I. 358.

Volgens de intentie, enz. deze intenties zijn meestal de uitbreiding van het katholiek geloof, de verheffing onzer Moeder de H. Kerk, de bekeering der zondaren, de eendracht onder de Christenvorsten, en de uitroeiing der ketterijen. Volgens een besluit der H. Congr. der Afl. 12 Juli 1847 behoeft men al die bijzondere doeleinden niet in het geheugen te roepen; doch het is voldoende als men bidt volgens de intentie van Z. H. den Paus. D. A. 344.

Als de godvruchtige gebeden niet bepaald zijn aangeduid, is het aan de godsvrucht der geloovigen overgelaten de gebeden te doen welke zij verkiezen. H. Congr. 29 Mei 1841. D. A. 291.

Volgens eene verklaring van Z. H. den Paus Leo XIII, 13 Sept. 1888 moeten de gebeden mondelings geschieden, schoon het zeer nuttig en loffelijk is telkens ook een inwendig gebed er bij te voegen. Acta S. Sedis XXI, 192.

Men beschouwt in het algemeen als voldoende, als men vijfmaal het *Onze Vader* en vijfmaal het *Wees gegroet* godvruchtig bidt.

Ingevolge eene beslissing der H. Congr. der Afl. 18 Sept. 1862 is het geen vereischte, dat de gebeden, tot het verdienen der aflaten voorgeschreven, geknield worden uitgesproken, uitgezonderd het geval, dat het Stuk der vergunning het anders voorschreef. D. A. 389.

Insgelijks mogen de gebeden, tot het verdienen der aflaten, beurtelings worden gezegd, zooals men dat gewoonlijk doet bij den Rozenkrans, de Litanie enz. H. Congr. der Afl. 26 Febr. 1820. D. A. 249.

Ten gunste der ongelukkige doofstommen, die in de onmogelijkheid verkeeren de voorgeschreven gebeden te verrichten, heeft de H. Congr. der Afl. 16 Febr. 1852 besloten: 1° dat het voldoende is dat zij de kerk bezoeken, (wanneer deze voorwaarde is opgelegd)

en hun verstand tegelijk met de gevoelens van hun hart tot God verheffen; 2° dat zij, als de gebeden in 't openbaar worden uitgesproken, op dezelfde wijze hun verstand en hart tot God verheffen, mits zij maar lichamelijk met de andere geloovigen terzelfder plaats aanwezig zijn; 3° dat hunne eigene biechtvaders voor het afzonderlijk uitspreken der gebeden hun andere godvruchtige werken, die eenigszins uitwendig getoond worden, daarvoor kunnen opleggen. D. A. 355.

De tijdruimte, waarin genoemde voorgeschreven werken moeten verricht worden, noemt men *den tijd van den aflaat*.

Indien het Indult der vergunning uitdrukkelijk toestaat met de eerste vespers te beginnen, dan duurt de tijd van den aflaat van 's namiddags vóór den feestdag tot den ondergang der zon, d. i. tot de avondschermeing van den feestdag zelven. Raccolta XXII.

Is echter dit niet uitdrukkelijk toegestaan dan duurt de tijd van den aflaat van middernacht tot middernacht van

den feestdag zelven. H. Congr. der Afl.
12 Jan. 1878. D. A. 434.

Alhoewel men genoemde vereischten zoo nauwkeurig mogelijk tracht te volbrengen, gebeurt het nochtans zeer zeldzaam, dat de volle aflat *in zijn geheel* verdiend wordt. Wijl het volgens de leer van den H. Alphonsus „zeker is dat de dagelijksche zonde, die, wat de *schuld* betreft, niet vergeven is, onmogelijk kan vergeven worden wat aangaat de *straf*”, is het duidelijk, dat men met eene enkele, hoewel geringe dagelijksche zonde (of ook met de werkelijke gene- genheid tot die zonde) geen *algeheele* kwijschelding der tijdelijke straf ont- vangt. Nochtans zal Gods goedheid zooveel kwijschelding van tijdelijke straffen verleenē, als de goede gestel- tenis, waarin men de voorwaarden heeft vervuld, verdient. En dit is het, wat ons moet aansporen om ons met de meeste zorg van alle zondige gehechtheid te zuiveren, opdat, indien wij ook al den vollen aflat in zijn *geheel* niet kunnen

verdienen, tenminste toch het grootste mogelijk gedeelte daarvan verwerven.

Gelijk wij op bl. 24 gezien hebben, kunnen de geloovigen op een zelfden dag meerdere volle aflaten verdienen, wanneer deze gehecht zijn aan verschillende oefeningen van godsvrucht, mits voor ieder afzonderlijk de voorgescreven werken, uitgenomen Biecht en Communie, herhaald worden; doch volgens de uitdrukkelijke verklaring der H. Congr. der Afl. 7 Maart 1678 kan *een en dezelfde* volle aflat slechts eenmaal op een dag worden verdiend, uitgenomen het geval, dat het duidelijk en helder in de Vergunning staat uitgedrukt, dat *dezelfde volle aflat* meermalen per dag kan verdiend worden, zooals de aflat van den 2ⁿ Augustus, gewoonlijk die van Portiuncula genoemd, en meer andere. D. A. n°. 18.

Zoo dikwijls een volle aflat is toegestaan op alle „feestdagen des Heeren”, moet men door deze woorden de voor-

S. d. H.

naamste feestdagen verstaan, te weten: Kerstmis, 's Heeren Besnijdenis, Driekoningen, Paschen, 's Heeren Hemelvaart en Sacramentsdag. Op gelijke wijze, wanneer een volle aflaat is toegestaan op alle feestdagen der allerheiligste Maagd Maria, moet men dit verstaan van de voornaamste feesten, namelijk: de Onbevleete Ontvangenis, de Geboorte, de Boodschap, de Zuivering en de ten Hemelopneming. Verder wanneer er een gedeeltelijke aflaat is vergund voor alle andere feestdagen des Heeren en der Moeder Gods, kan die aflaat slechts verdiend worden op die feestdagen, welke gevierd worden door geheel de Kerk. H. Congr. der Afl. 18 Sept. 1862. D. A. 392.

Indien er een volle of gedeeltelijke aflaat op alle feesten der H.H. Apostelen is toegestaan, moeten deze woorden zoo verstaan worden, dat zij den voornaamsten feestdag d. i. sterfdag van iederen Apostel beteekenen, zooals blijkt uit hetzelfde Decreet der H. Congregatie.

Bovendien werd bij Decreet van 16 Febr. 1852 vastgesteld, dat de *dagelijksche* volle aflat, vergund voor het bezoek eener kerk of openbare bidplaats, door iederen geloovige slechts *cens* in het jaar kon worden verdiend, met uitzondering alleen van het geval, dat in de Vergunning duidelijk gezegd wordt, dat de volle aflat inderdaad voor iederen geloovige *elken dag* kan verdiend worden. D. A. 356.

Uit kracht van een Decreet „Urbis et Orbis” door Z. H. Pius IX gegeven 9 Augustus 1852, worden alle aflaten, die reeds verleend zijn, of in de toekomst nog zullen worden toegestaan voor zekere feestdagen of voor kerken, ter gelegenheid dezer feestdagen, verschoven met de solemniteit of plechtige viering dier dagen. D. A. 360.

Eerste Deel.

**Over verschillende Kransen, andere
voorwerpen van godsvrucht en eenige
godsvruchttoefeningen.**

Rozenkrans of Krans der H. Maagd.

Reeds van ouds bestond onder de kluizenaars, die in de eerste eeuwen der Kerk in groote menigte in de woestijn woonden, het gebruik dikwijls gedurende den dag hetzelfde gebed ten hemel op te zenden. Om te weten hoe dikwijls zij reeds met hunnen God gesproken hadden en nog dien dag zich tot Hem moesten wenden, bedienden zij zich van steentjes of houten bolletjes die zij aan hunnen gordel met zich ronddroegen. Aldus lezen wij onder anderen van den

Abt Paulus († 342), dat hij dagelijks 300 maal hetzelfde gebed deed en telkens met kinderlijken eenvoud een steentje in zijnen schoot wierp uit vrees zijn Heer en God ontrouw te zijn, zoo hij Hem de beloofde schuld niet betaalde.

In de V^e eeuw maakte de H. Brigida, patrones van Ierland, zich het gebruik der woestijnbewoners ten nutte. Om het getal harer gebeden gemakkelijk te onthouden, verbond zij een zeker getal koralen te zamen bij wijze van kroon. Dat gebruik, eerst ingevoerd in haar klooster, verspreidde zich weldra overal. Bij het openen van het graf der H. Geertrudis († 659) vond men bij haar een snoer van paarden, hare trouwe leidsman bij het verrichten harer gebeden. Kortom in de XIIe eeuw was het gebruik van dusdanige kroon, waarvan men zich onder het gebed bediende, in alle klassen der maatschappij verspreid.

Doch de Rozenkrans heden ten dage in gebruik is, zegt het Roomsche Brevier, eene zekere wijze van bidden, waardoor

wij vijfmaal het Gebed des Heeren tusschen zooveel tientallen van het Wees gegroet inlasschen, bij elk tiental eene godvruchtige overweging voegende over de Geheimenissen onzer Verlossing. Deze wijze van den Rozenkrans te bidden is volgens de getuigenis van verschillende Pausen door den H. Dominicus in zwang gebracht.

Toen in het begin der XIIIe eeuw de ketterij der Albigenen vooral in Frankrijk hare verwoestingen uitbreidde, ondernam de H. Dominicus, die kort te voren den grondslag der Predikheeren Orde gelegd had, dien stroom van goddeloosheid te stuiten. Om hierin des te beter te slagen, nam hij zijne toevlucht tot de H. Maagd. Hierop verscheen hem (zoo wordt verhaald) de Hemelkoningin en beval hem, den Rozenkrans onder het volk te verspreiden als een bijzonder behoedmiddel tegen ondeugd en ketterij.

De Heilige bracht de hem opgelegde taak zoo ijverig mogelijk ten uitvoer en

weldra zag hij zijn arbeid met ongehoorden uitslag bekroond. Officium ss. Rosarii. lect. 4.

Om ons een denkbeeld te vormen van de verhevenheid van den H. Rozenkrans, behoeven wij ons slechts te herinneren, dat Maria, de hoogverhevene Moeder-Maagd, den Rozenkrans door de tusschenkomst van den H. Dominicus aan de Kerk geschonken heeft. Dit voorzeker zou genoeg wezen om den Rozenkrans in bijzondere achting te houden. Aan deze beweegreden paart zich nog eene andere, voortkomende uit de innerlijke waarde van deze oefening van godsvrucht. De Rozenkrans, zooals het woord zelf zegt, is een krans van rozen. Nu die rozen zijn de drie verhevenste gebeden van Gods H. Kerk: *a.* het *gebed des Heeren*, dat door Jezus-Christus, de Eeuwige Wijsheid zelve, is opgesteld, en waarvan ieder woord met den stempel van Gods eeuwige Wijsheid is voorzien; *b.* de *groetenis des Engels*, opgesteld door den aartsengel Gabriël,

de H. Elisabeth, moeder van den grootsten profeet, en de H. Kerk, bruid van den Godmensch; *c.* het *Glorie zij*, enz., de vertolking van het „Heilig, Heilig, Heilig, is de Heer”, dat de engelen dag en nacht voor den troon der aanbidde-lijke Drieëenheid zingen en met dezelfde verrukking van nooit vermoeide liefde zullen zingen in eeuwigheid.

Zoo bestaat dan de Rozenkrans uit honderd vijftig witte rozen uit den tuin van Maria. Die honderd vijftig witte rozen zijn door een bloem uit den tuin van Jezus Christus, en door eene andere bloem van louter goddelijke schoonheid, wier driedubbel blad het beeld der H. Drievuldigheid draagt, in vijftien tientallen afgedeeld. En die vijftien afdeelingen stellen de vijftien grootste Geheimen van Jesus' en Maria's Leven, Lijden en Verheerlijking voor : de groene bladeren der roos verbeelden de blijde Geheimen; de scherpe doornen beteekenen de droevige herinnering der smarten van Jesus en Maria; de sierlijk gekleurde

bloesem-kroon geldt als zinnebeeld der glorierijke Mysteriën. Terecht wordt dus de naam van „Rozenkrans” aan die schoone reeks van gebeden gegeven.

Hoe aangenaam aan God en aan Maria moet die krans van geestelijke bloemen niet zijn?

Kan men diensvolgens verwonderd zijn, dat de H. Maagd den Rozenkrans op bijzondere wijze begunstigt? dat zij in menigvuldige gevallen den geloovigen te hulp kwam, die Haar door 't gebed van den Rozenkrans vereerden? Te wijdloopig, al de gunsten, al de blijken van moederlijke bescherming aan te halen en den krachtigen invloed te doen uitschijnen, welken dit heilzaam gebed op het hart der Hemelmoeder uitoefent. De lezer vergenoege zich met de herinnering der groote weldaden, die aanleiding gaven tot de instelling van den plechtigen feestdag van O. L. V. Rozenkrans.

Geen wonder dan, dat de Opperherders der H. Kerk in hunne rustelooze zorgen

voor het heil der zielen en het algemeen welzijn van Kerk en Staat zoo dikwijls aanspoorden tot het bij uitstek gezegend Rozenkrans-gebed.

Ten volste overtuigd van het vermogen van dit gebed, trachtten zij de geloovigen nog meer hiertoe aan te zetten, door met milde goedheid de schatkist te openen, die hun door Jezus Christus ter beschikking is toevertrouwd.

**Aflaten gehecht aan de Rozenkransen
gewijd door de Predikheeren of
eenen anderen daartoe gemachtigden
Priester.**

(RACCOLTA bl. 204).

Benedictus XIII vergunde door zijne Breve „Sanctissimus” van den 13 April 1726, aan alle geloovigen, die godvruchtig en ten minste met rouwmoedig hart, of wel den geheelen Rozenkrans van 15 tientjes bidden, ofwel het derde gedeelte daarvan :

Een aflaat van 100 dagen voor ieder Onse Vader of voor ieder Wees gegroet.

Een vollen aflaat eens per jaar op een dag naar verkiezing aan wie, gedurende een geheel jaar, iederen dag 15 tientjes, of ten minste het derde gedeelte bidt. (Voorwaarden: rouwmoedige Biecht, H. Communie en bidden tot intentie van den Paus.)

Paus Pius VII vergunde bij Breve 16 Febr. 1808 aan alle geloovigen, die den Rozenkrans godvruchtig bidden op het uur, hun daarvoor aangewezen:

Een vollen aflaat eens per jaar op een dag naar verkiezing. (Voorwaarden: Biecht, H. Communie en bidden tot intentie van Z. H. den Paus. ⁽¹⁾)

Paus Pius IX verleende bij Decreet van de H. Congr. der Afl. 12 Mei 1851,

⁽¹⁾ Daar slechts aan de leden der Broederschap van den „Gedurigen Rozenkrans” een bepaald uur is aangewezen om den Rozenkrans te bidden, schijnt deze aflaat ook slechts alleen door de leden van genoemde Broederschap verdiend te kunnen worden.

na voorafgaande bevestiging der vermelde aflaten, aan alle geloovigen, die godvruchtig en ten minste met rouwmoedig hart, in vereeniging met anderen, het derde gedeelte van den Rozenkrans bidden, hetzij te huis, of in de kerk, of in bidplaatsen, zoowel bijzondere als openbare :

*Een aflaat van 10 jaar en even zoo-
veel quadragenen eens per dag te verdienen.*

Een vollen aflaat op den laatsten Zondag van iedere maand, mits men ten minste driemaal in iedere week op bovenvermelde wijze het derde deel van den Rozenkrans gebeden hebbe en, na een waarlijk rouwmoedige Biecht en H. Communie, eene kerk of openbare bidplaats bezoeke en daar eenigen tijd bidde volgens de meening van Z. H. den Paus.

VOORWAARDEN.

Tot het verdienen van bovenvermelde aflaten is het noodzakelijk, dat de Rozenkransen gewijd worden door de religieusen van de Orde der Predikheeren of eenen anderen daartoe gemachtigden Priester, en dat men onder het bidden van den Rozenkrans de Geheimen van het Leven, het Lijden en de Verrijzenis enz. van O. H. Jezus Christus overwege, volgens het Decreet der H. Congr. der Afl. 12 Aug. 1726, goedgekeurd door Benedictus XIII.

Deze Paus verklaarde nog daarenboven in zijne constitutie: „Pretiosus” van den 26ⁿ Mei 1727. § 4., dat ongeletterde personen, die tot overweging der goddelijke Geheimen niet in staat zijn, volstaan met het godvruchtig bidden van den Rozenkrans; echter was het uitdrukkelijk verlangen van den Paus, dat dusdanige personen zich beijveren de gewoonte zich eigen te maken van het overwegen der H. Geheimen onzer Ver-

lossing volgens het doel der instelling van den Rozenkrans. Raccolta 295 en 206.

Men moet gedurende het bidden den Rozenkrans in de handen houden en zich volgens gewoonte daarvan bedienen. Indien nochtans twee of meer personen te samen bidden, is het, volgens eene vergunning der H. Congr. der Afl. 22 Jan. 1858, voldoende, dat één persoon den Rozenkrans in de handen houdt, mits de overigen alle uitwendige bezigheden ter zijde stellen en zich met dengene, die den Rozenkrans in de handen houdt, in het gebed vereenigen. D. A. 384. ⁽¹⁾

Ook moet men den Rozenkrans van 15, of het rozenhoedje of kroontje van 5 tientjes, *achtereenvolgens* bidden zonder merkbare onderbreking. H. Congr. der Afl. 22 Jan. 1858. D. A. 385.

(1) N.B. Deze bijzondere vergunning is slechts toegestaan voor het bidden van genoemden krans der H. Maagd, doch niet voor het bidden van andere kransen, b.v. die der H. Brigitta enz. Beringer „les Indulgences”. I bl. 366 en 377.

Zij betreft alleen de aflaten door Bened. XIII toegestaan, en geene andere. Zie D. A. 384.

Bij het wijden van den Rozenkrans is het voorgeschreven formulier verplichtend. H. Congr. 29 Febr. D. A. 401. Zie dit formulier in het Derde Deel.

Men raadplege verder de „Algemeene Bemerkingen”.

GEHEIMEN TE OVERWEGEN ONDER
HET BIDDEN VAN DEN ROZENKRANS.

De blijde Geheimen.

- I. De Boodschap den Engels.
- II. Het Bezoek van Maria aan Hare
Nicht Elisabeth.
- III. De Geboorte van Christus.
- IV. De Opdracht van Christus in den
tempel.
- V. De Vinding van het verloren Kind
Jezus.

Droevige Geheimen.

- I. De Benauwdheid van Christus in
het Hofje.
- II. De Geeseling van Christus.
- III. De Kroning van Christus met
doornen.

IV. De Kruisdraging van Christus.

V. De Kruisiging van Christus.

Glorierijke Geheimen.

I. De Verrijzenis van Christus.

II. De Hemelvaart van Christus.

III. De Zending van den H. Geest.

IV. De ten Hemel-Opneming van Maria.

V. De Kroning van Maria in den Hemel.

Men kan den Rozenkrans besluiten met
het bidden der Litanie van Loretten.

Alle geloovigen, die genoemde Litanie ten minste
met rouwmoedig hart en godvruchtig bidden, ver-
dienen :

Een aflaat van 300 dagen telkens.

Een vollen aflaat op de vijf verplichte feestdagen
der allerh. Maagd, nl. : O. L. V. Onbevleete Ont-
vanging, Geboorte, Boodschap, Zuivering en ten
Hemel-Opneming, mits zij ze dagelijks bidden en
op elk der aangehaalde feestdagen tot de H. H.
Sacramenten naderen, eene kerk bezoeken en daar
met godsvrucht bidden tot intentie van Z. H.
H. Congr. der Afl. 30 Sept. 1817. Raccolta 275.

N.B. Het is streng verboden daarin iets te ver-
anderen of bij te voegen zonder toestemming van
den H. Stoel. H. Congr. der Riten. 2 Aug. 1631,
3 April 1821 en 5 Aug. 1839.

Aflaten verbonden aan de
Rozenkransen of Kransen der
H. Maagd,
gewijd door de Kruisheeren.

(RACCOLTA bl. 193.)

Onder al de aflaten, welke de Opperherders der H. Kerk aan de Rozenkransen verleend hebben, mogen terecht de aflaten, welke zij aan de Rozenkransen verbonden hebben, indien die door de Kruisheeren gezegend worden, onder de bijzonderste gerekend worden. Daar de Pausen door het verleenen van die buitengewone gunst toonen, hoezeer zij verlangen, dat ieder Christen zulk een schat waardeere, laten wij hier eene volledige verklaring van dien *kostbaren aflat* en deszelfs echtheid volgen.

Verklaring. Zoo dikwijls men aan Rozenkransen of Rozenhoedjes der H. Maagd, gezegend door de Kruisheeren, slechts één *Onze Vader* of één S. d. H.

Wees gegroet godvruchtig bidt, kan men een aflaat verdienen van 500 dagen, toevoegelijk aan de geloovige zielen in het Vagevuur, zonder dat het hier toe noodig zij een geheel Rozenhoedje te bidden, of de meening te hebben dit te doen, en de H. Geheimen te over wegen.

Echtheid. Deze aflaat is volkomen echt en wettig. Den 20 Augustus 1516 zond Paus Leo X den toenmaligen Magister-Generaal, Wilhelmus a Rivo, eene Breve, die met de volgende woorden eindigde: „En daarenboven steunende op de barmhartigheid van den „almachtigen God en het gezag zijner „gelukzalige Apostelen Petrus en Paulus, „staan wij barmhartig in den Heer toe „en verleenen mildelijk aan alle Christen-geloovigen, die aan de zoogenaamde „Rozenkransen der H. Maagd, door U „en uwe opvolgers in het vervolg van „tijd gezegend, godvruchtig één *Onze*

„Vader of Wees gegroet bidden, zoo
„dikwijls zij dit zullen gedaan hebben,
„een aflat van 500 dagen, ondanks wat
„er zij voorafgegaan en pauselijke con-
„stitutiën en verordeningen of wat er
verder mée in strijd mocht zijn.”

„Gegeven te Rome bij St Pieter onder
„den visschersring, den 20 Augustus van
„het jaar der menschwording onzes Hee-
„ren 1516, het vierde jaar van ons paus-
„schap.” (1).

(1) „Et insuper de omnipotentis Dei misericordia
„et beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus auc-
„toritate confisi, Christifidelibus in rosariis Beatae
„Mariae nuncupatis per te et successores tuos pro
„tempore benedictis, orationem dominicam vel salu-
„tationem angelicam devote dicentibus, quoties id
„fecerint, indulgentiam quingentorum dierum mise-
„ricorditer in Domino concedimus et largimur, non
„obstantibus praemissis ac constitutionibus et ordi-
„nationibus apostolicis ceterisque contrariis quibus-
„cumque”.

„Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo
„piscatoris die 20 Augusti, anno incarnationis
„Dominicae, millesimo quingentesimo sexto
„decimo, pontificatus nostri anno quarto.”

*(Apographum authenticum in bibliotheca seminarii
Leodiensis.)*

Daar de Kruisheeren-Orde door de Fransche revolutie zoodanig geleden had, dat zij haren ondergang nabij scheen, werden na den dood van den laatsten Magister-Generaal, Guibertus Dubois, († 21 Oct. 1796) de overgeblevene leden krachtens Besluit der Propaganda sedert onder de gehoorzaamheid gesteld van een Commissaris-Generaal. De HoogEerw. Heer H. v. Wijmelenberg, aan wien deze waardigheid den 23 Dec. 1841 werd opgedragen, ⁽¹⁾ was er spoedig op bedacht, dat door het afsterven van den laatsten Magister-Generaal, ook het privilegie van den Rozenkrans zonder daadwerkelijke vrucht bleef. Diensvolgens wendde hij zich in 1842 tot Z. H. den Paus Gregorius XVI met verzoek: aan den Commissaris-Generaal der Orde dezelfde macht te willen verleen in het wijden der Rozenkransen, welke sedert 1516 aan den Magister-Generaal der Orde was toegestaan. Zijn verzoek

⁽¹⁾ Den 25 April 1853 gekozen tot Magister-Generaal der Orde.

werd den 15 Sept. 1842 door Rome ingewilligd. (*Apographum in tabulario conventus S. Agathæ*).

Drie jaar later, den 13 Juli 1845, maakte dezelfde Paus Gregorius XVI den aflaat toevoegelijk aan de geloovige zielen in het Vagevuur en gaf tevens aan den Commissaris der Orde de volmacht, om in elk van zijne kloosters éenen priester aan te stellen, die de Rozenkransen met den aflaat van 500 dagen mocht verrijken. (*Apographum auth. in tabulario conventus S. Agathæ*).

In 1848, 9 Jan. werd deze laatste volmacht nog uitgebreid door Z. H. Pius IX: Hij stond den Commissaris der Orde toe, elken priester der Orde om eene billijke reden, b. v. als hij op reis is of als de gedelegeerde belet zou zijn, te mogen aanstellen, om in zijn plaats de Rozenkransen te wijden en er den aflaat van 500 dagen aan te hechten. (*Apograph. auth. in tabul. conventus S. Agathæ*).

Ofschoon al deze stukken behoorlijk

door de kerkelijke overheid nagezien en voor echt erkend waren, werd nochtans in de laatste jaren, vooral in Frankrijk, dat buitengewoon privilege, aan de Kruisheeren-Orde verleend, meermalen in twijfel getrokken.

Door een beroemd en gezaghebbend tijdschrift (*Nouvelle Revue Théologique*) werd het ongegronde dier twijfelingen overtuigend bewezen. ⁽¹⁾

Het betoog van genoemd tijdschrift bracht er veel toe bij, dat de kostbare aflat meer en meer gekend en gewaardeerd werd. Uit alle landen der wereld ontvingen de Kruisheeren nu aanzoek om Rozenkransen te wijden. Doch dewijl bij velen de aflat te *onbescheiden* voorkwam, werd hun twijfel wegens deszelfs echtheid niet genoeg weggenomen. Dientengevolge wendden verschillende Aartsbisschoppen en Bisschoppen zich naar Rome en zonden onophoudelijk vragen naar de H. Congr. der

(1) Tom. XI, 248 et seqq.

Aflaten om inlichting over de echtheid van genoemden aflat. Dit gaf aanleiding dat de zaak voor den oppersten rechterstoel der Roomsche Congregatie der Aflaten werd gebracht. Deze vaardigde na een rijp onderzoek den 15 Maart 1884 een Decreet uit, goedgekeurd door Z. H. den Paus Leo XIII, waarbij uitgemaakt werd :

1° Dat de aflat der Kruisheeren niet moest herroepen worden, noch uit gebrek aan echtheid, noch om onbescheidenheid, noch om eenige andere reden.

2° Dat het niet noodig was den aflat op nieuw te bevestigen, als reeds genoeg bevestigd.

3° Dat het niet noodig is den Rozenkrans gansch rond te bidden, om dien aflat te kunnen verdienen.

4° Dat het niet dienstig is, de macht, om zulken aflat aan de Rozenkransen te hechten, aan anderen toe te staan; en derhalve het eene gunst is, uitsluitend aan de Kruisheeren-Orde eigen. (1)

(1). Quum innumeræ propemodum quæstiones

BEMERKINGEN.

Sommigen zijn van gevoelen, dat de Kruisheeren de macht hebben, om niet alleen Rozenkransen van 15 of Rozenhoedjes van 5 tientjes met den aflat van 500 dagen te verrijken, maar daarenboven de eigenlijke Kransen der H. Brigitta, der Zeven Smarten en meer andere, die ter eere van de allerheiligste Maagd gebeden worden.

et dubia sacrae Congregationi Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praeposita exhibita fuerint, nomine etiam Archiepiscoporum et Episcoporum de authenticitate Indulgentiae dierum quingentorum a Leone Papa X Litteris in forma Brevis datis die 20 Augusti 1516 concessae et quodammodo confirmatae a Summo Pontificibus Gregorio XVI et Pio IX, rescriptis Sacrae Congregationis de Propaganda Fide dierum 13 Julii 1845 et 9 Jan. 1848, quam lucrari dicuntur Christifideles, quoties in Rosariis Beatae Mariae nuncupatis et benedictis a Magistro Generali Ordinis Sanctae Crucis vel a sodalibus ejusdem Ordinis, a Magistro Generali ad id specialiter deputatis, Orationem dominicam vel salutationem angelicam devote recitaverint, Sacra eadem Congregatio, ut Christifidelium tranquillitati prospiceret, rem mature perpendere et absolvere constituit. Qua oblata opportunitate, quaesitum etiam est de

Tegen dit gevoelen verklaarde zich reeds vroeger de Magister-Generaal der Kruisheeren, openlijk in het bovenvermeld tijdschrift: *Nouvelle Revue*

necessitate recitandi tertiam saltem partem Rosarii B. V. Mariæ, ut Indulgentia illa acquiri possit, quemadmodum fortasse innuere videbantur verba, quibus Romani Pontifices præfatas Indulgentias adamussim adnexas Rosariis a Magistro Generali dicti Ordinis benedictis concesserunt. Insuper quum plures sacerdotes tum a Sanctissimo Domino Nostro Papa, tum a Sacra ipsa Congregatione privilegium expostulaverint Rosaria benedicendi cum applicatione Indulgentiæ, quam ipsis sodales Crucigeri adnecunt, quæsitum quoque est de hujusmodi precibus exaudiendis vel respuendis.

Quæ omnia sequentibus dubiis propositis complexa sunt :

I^o *Utrum Indulgentia quingentorum dierum quoties in Rosariis per Crucigeros benedictis oratio dominica, vel salutatio angelica devote dicatur revocanda sit.*

a) *vel uti apocrypha, seu ratione dubiæ authenticitatis.*

b) *vel uti indiscreta, seu ratione indiscretæ concessionis.*

c) *vel ob alias extrinsecas rationes.*

Et quatenus negative ad omnes I dubii partes.

II° *Utrum eadem Indulgentia rata habenda sit et confirmanda, vel potius dicenda sit ratihabitione et confirmatione non indigere.*

Théologique. (1) En terecht, zooals blijkt uit het volgende :

In de Breve der vergunning wordt alleen melding gemaakt, dat de Magister-Generaal der Kruisheeren met aflat van 500 dagen kan verrijken de *zoogenaamde Rozenkransen der H. Maagd* (rosariis B. M. V. nuncupatis); van de Kransen, die *een anderen uitwendigen vorm* hebben, zooals die der H. Brigitta, der 7 Smarten, enz. is geen letter in de Breve te vinden. Welnu volgens de uitdrukkelijke verklaring der H. Congr. der

III° *Utrum pro acquirenda eadem Indulgentia necesse sit integrum Rosarium devote recitare.*

IV° *Utrum expediat aliis etiam Sacerdotibus concedi privilegium benedicendi Rosaria cum applicatione Indulgentiae quo gaudent Sodales Crucigeri?*

Et Patres Eminentissimi in Congregatione Generali habita die 11 Martii 1884 in Aedibus Apostolicis Vaticanis rescripserunt :

Ad I. Negative in omnibus.

Ad II. Non indigere.

Ad III et IV. Negative.

Die vero 15 eiusdem mensis et anni, facta ab infrascripto Sacrae Congr. Secretario relatione, SS. Dominus Noster Leo Papa XIII Patrum Cardinalium responsiones benigne approbavit.

(1). Tom. XI, 252.

Afl. 15 Jan. 1839 bestaat de *zoogenaamde Rozenkrans der H. Maagd slechts* uit 15 of 5 tientjes D. A. 268.

Derhalve hebben de Kruisheeren uit kracht van bovenaangehaalde Breve *slechts* de macht, om den aflat van 500 dagen te hechten aan de Rozenkransen van 15 en 5 tientjes en geenszins aan de Kransen der H. Brigitta, of van de 7 Smarten enz., omdat deze niet onder den naam van *Rozenkransen der H. Maagd* kunnen gerangschikt worden; maar volgens de verklaring der aangehaalde Congregatie daarvan *geheel onderscheiden* zijn, zoowel in gebed als samenstel. Zie verder „Algemeene Bemerkingen”.

Datum Romæ, ex Secretaria S. Congregationis Indulgentiis Sacrisque Reliquiis præpositæ, die 15 Martii 1884.

Al. Card. Oreglia a S. Stephano, Præfectus.
Franciscus Della Volpe, Secretarius.

Acta S. Sedis XVI, 404.

Krans der H. Brigitta.

Deze Krans wordt aldus genoemd, omdat de H. Brigitta, prinses van Zweden, gestorven te Rome in 1373 en heilig verklaard in 1391, deze heeft ontworpen en verspreid.

Deze heilige, wereldberoemd door de Openbaringen, waarmede zij werd begunstigd, stelde, om de vereering der allerheiligste Moeder des Heeren uit te breiden, een Krans samen uit 6 tientjes, ter gedachtenis der 63 jaren, welke Maria, naar men zegt, hier op aarde heeft geleefd, alsmede ter gedachtenis harer 7 Smarten en 7 Vreugden.

Aan elk tientje bidt men eens het *Onze Vader*, tienmaal het *Wees gegroet* en eens het *Geloof* (in plaats van Glorie zij . . .); op het einde nog eens het *Onze Vader* om het getal 7 en driemaal het *Wees gegroet* om het getal 63 volledig te maken.

AFLATEN. (Raccolta bl. 190.)

I. Uitsluitend voor wie den eigenlijken Krans van Brigitta van 6 afdeelingen bidden.

Paus Leo X vergunde bij Bulle van 10 Juli 1515, aan wie alleen, of in vereeniging met anderen godvruchtig gemelden Krans bidt:

Een aflat van 7 jaren en 7 quadragen, en:

Een aflat van 100 dagen voor elk Onze Vader, elk Wees gegroet, en elk Geloof. (1).

Paus Benedictus XIV, bij Breve van den 15 Januari 1743, genoemde aflaten bekrachtigende, verleende bovendien:

Een vollen aflat in het uur des doods voor wie gewoon zijn geweest gemelden Krans minstens eens per week te bidden, wanneer zij alsdan, na voorafgaande Biecht en H. Communie, met godsvrucht hunne ziel Gode aanbevelen, of ten minste met rouwmoedig hart den zoeten

(1). Om dezen aflat te verdienen moet men de intentie hebben den Krans van 6 tientjes gansch rond te bidden. H. Congr. der Afl. 29 Mei 1841. D. A. 291 ad 8.

Naam van Jezus aanroepen, wanneer zij dit met den mond niet vermogen.

Een vollen aflat voor wie de gewoonte heeft gehad gemelden Krans gedurende eene geheele maand te bidden, en op een dag naar verkiezing derzelfde maand, na te hebben gebiecht en gecommuniceerd, eene kerk bezoekt en daar bidt voor de gewone doeleinden van Z. H. den Paus.

Een aflat van 40 dagen aan hen, die genoemden Krans bij zich dragen, en op het teeken der klok *geknielt* bidden voor eenen of anderen stervende.

Een aflat van 20 dagen voor hen, die, terwijl zij genoemden Krans bij zich hebben, met leedwezen over hunne zonden, het gewetensonderzoek verrichten en driemaal het *Onze Vader* en driemaal het *Wees gegroet* bidden.

Een aflat van 100 dagen aan hen, die gemelden Krans bij zich dragende, op een dag welken ook de H. Mis hooren, of bij de verkondiging van Gods woord zijn, of de H. Teerspijze begeleiden, of een afgedwaalde terugbrengen

op den weg der zaligheid, of eenig ander godvruchtig werk verrichten ter eere van O. H. Jesus Christus, van de allerheiligste Maagd of van de H. Brigitta en daarbij 3 *Onze Vaders* en 3 *Wees gegroeten* bidden.

II. Uitsluitend voor wie zonder onderbreking ten minste 5 tientjes van dezen Krans bidt, waarvan elk tientje bestaat uit één *Onze Vader*, 10 *Wees gegroeten* en één *Geloof*.

Paus Clemens XI vergunde bij Bulle, „De salute gregis” van den 22 Sept. 1714:

Een vollen aflat op een dag naar verkiezing voor hem, die een geheel jaar lang dagelijks 5 tientjes van gemelden Krans bidt. (Voorwaarden : Biecht, H. Communie en bidden tot intentie van den Paus.)

Benedictus XIV verleende bij Breve, boven aangehaald :

Een vollen aflat voor wie de gewoonte hebben genoemden Krans van 5 tientjes ten minste eens per week te bidden, en, na waarlijk rouwmoedig te hebben gebiecht en gecommuniceerd, op den feestdag der H. Brigitta (8 Oct.) hunne eigene parochiekerk bezoeken, en daar bidden op bovengemelde wijze.

VOORWAARDEN.

Om bovenstaande aflaten te verdienen is het een vereischte, dat men zich bediene van een Krans der H. Brigitta, bestaande uit 6 afdeelingen, of van een Kroon van 5 of 15 tientjes, gezegend door de Oversten der reguliere Koorheeren van den allerh. Verlosser, of door andere priesters dierzelfde Orde, welke daartoe gemachtigd zijn, of eindelijk door elk ander priester, die daartoe de noodige volmacht heeft ontvangen. ⁽¹⁾

Om de aflaten, gerangschikt onder n° I, òf die aangehaald zijn onder n° II, te verdienen, doet het niet ter zake van welk soort van Krans men zich bediene, hetzij die uit 6, hetzij die uit 5 of 15

(1). De H. Stoel verleent tegenwoordig met de volmacht, om aan voorwerpen van godsvrucht de Apostolische aflaten te hechten, tegelijkertijd ook de macht om de Rozenkransen te brigitteeren. Die volmacht kan elk biechtvader verkrijgen, mits hij het aanvraage. Zie formulier in het Derde Deel.

tientjes besta, doch dit hangt alleen af van *de wijze van bidden*. Bidt men aan een gebrigitteerden Krans, hetzij van 6, hetzij van 5 of 15 tientjes, op de wijze gelijk wij boven bl. 60 hebben aangegeven, dan kunnen de aflaten, gerangschikt onder n^o I verdiend worden, mits de overige vereischten volbracht worden. Bidt men aan genoemde Kransen slechts 5 tientjes, waarvan elk tientje bestaat uit één *Onze Vader*, 10 *Wees gegroeten* en eens het *Geloof*, dan kunnen slechts de aflaten, welke onder n° II zijn aangegeven, worden verdiend.

Indien men den Krans der H. Brigitta op deze laatste wijze bidt, is het volgens een Decreet der H. Congr. der Afl. van den 20 Mei 1886 niet noodig, dat men op het einde er één *Onze Vader* en 3 *Wees gegroeten* bijvoege; doch het *Geloof* moet na elk tientje altijd gebeden worden in plaats van *Glorie zij*.

Op welke wijze men den Krans der H. Brigitta bidt, het wordt in geen geval

vereischt, dat men mediteere over de 15 Geheimen van O. H. J. C. H. Congr. der Afl. 1 Juli 1839. D. A. 273.

Als men genoemden Krans beurte-
lings bidt, wordt vereischt, dat elk een
gebrigitteerden krans in de handen houde
en zich daarvan naar gewoonte bediene.
Beringer „les Indulgences” I, 366.

Zie verder „Algemeene Bemerkingen”.

Krans der zeven Smarten.

Wij hebben dezen Krans te danken
aan de zeven Stichters van de klooster-
Orde der „Dienaren van Maria”, heden
ten dage algemeen gekend onder den
naam van „Orde der Servieten”.

Om de zeven Smarten van Maria
meer bijzonder te vereeren en aldus de
geloovigen deelachtig te maken aan de
hemelsche bescherming hunner Patrones,
verspreidden deze HH. mannen een
Krans, samengesteld uit zeven *zevental-*
len, waarvan elk één *Onze Vader* en
zeven *Wees gegroeten* bevat ter eere

der zeven Smarten van Maria. Op het einde voegt men er nog 3 *Wees gegroeten* bij ter gedachtenis van de zeven Tranen der allerh. Maagd.

AFLATEN. (Raccolta bl. 201.)

Paus Benedictus XIII vergunde bij Breve : „Redemptoris Domini” 26 Sept. 1724 :

Een aflat van 200 dagen voor ieder *Onze Vader* en voor ieder *Wees gegroet*, aan alle geloovigen, die na waarlijk rouwmoedig te hebben gebiecht, of althans met het ernstige voornemen van te willen biechten, dezen Krans bidden in de kerken van de Orde der Servieten.

Een aflat van 200 dagen aan wie deze godsvrucht, op welke plaats dan ook, in beoefening brengt op de Vrijdagen, op alle dagen in de Vaste en op den feestdag van het octaaf der zeven Smarten van de allerh. Maagd Maria.

Een aflaat van 100 dagen, wanneer gemelde oefening verricht wordt op een plaats, of op een dag van het jaar welke ook.

Een aflaat van 7 jaren en evenzoo veel quadragenen, wanneer men den geheelen Krans bidt, hétzij alleen, hétzij in gezelschap van anderen.

Paus Clemens XII, bij Breve: „*unigeniti filii Dei*” van 12 December 1734 bekrachtigde bovengenoemde aflaten en voegde er nog de volgende bij:

Een aflaat van 100 jaar aan de geloovigen, die gemelden Krans onmiddellijk hebben ontvangen van een kloosterling der Orde der Serviëten, telkens als zij dien, na waarlijk rouwmoedig te hebben gebiecht, of met het vaste voornemen van te willen biechten, godvruchtig bidden.

**Een aflaat van 150 jaar*, wanneer men dien godvruchtig bidt op de Maandagen, Woensdagen en Vrijdagen, en op de verplichte feestdagen, mits men waarlijk rouwmoedig biechte, den Krans op

bovenvermelde wijze ontvangen hebbe, en dien bij zich drage.

**Een aflaat van 200 jaar* aan alle geloovigen, die genoemden Krans na een nauwkeurig gewetensonderzoek, en na eene rouwmoedige Biecht godvruchtig bidden en daarbij een gebed voegen tot intentie van den Paus.

Een aflaat van 10 jaar aan hen, die een der genoemde Kransen bij zich hebben, dien dikwijls bidden, en na waarlijk rouwmoedig te hebben gebiecht en gecommuniceerd, de H. Mis bijwonen, of met vereischte aandacht het woord Gods aanhooren, of het Allerh. Sacrament vergezellen, als het naar een zieke wordt gebracht, of vijanden verzoenen, of zondaren tot boetvaardigheid terugbrengen, ofwel met godsvrucht 7 *Onze Vaders* en 7 *Wees gegroeten* bidden, of eenig geestelijk of tijdelijk werk van barmhartigheid verrichten, ter eere van O. H. Jezus Christus, van de allerh. Maagd Maria, of van den een of anderen Heilige, hun patroon.

**Een vollen aflaat* eens per jaar, aan allen, die de godvruchtige gewoonte hebben dienzelfden Krans viermaal elke week te bidden, op een dag naar verkiezing waarop zij, na waarlijk rouwmoedig te hebben gebiecht en gecommuniceerd, dien met godsvrucht bidden.

Een vollen aflaat eens in de maand aan hen, die hem eene gansche maand dagelijks bidden. (Voorwaarden, rouwmoedige Biecht, Communie en bidden tot intentie van den Paus.)

Paus Pins IX heeft bovengenoemde aflaten bekrachtigd bij Rescript der H. Congr. der Afl. van den 18 Juli 1877.

VOORWAARDEN.

Om gemelde aflaten te kunnen verdienen is het eene vereischte, dat de Kransen gewijd zijn door de Oversten van de Orde der Servieten, of door anderen van dezelfde Orde door dezelfde Oversten daartoe gemachtigd, ofwel,

volgens eene vergunning van Paus Leo XIII, 19 Jan. 1884, door elk ander priester, die daartoe de macht heeft ontvangen. Raccolta 203. R. A. 652.

Bij het wijden van die Kransen moeten zich noodzakelijk van het voorgescreven formulier bedienen. H. Congr. 29 Febr. 1864. D. A. 401. (Zie dit formulier Derde Deel.)

Daarenboven wordt gevorderd, dat men onder het bidden van dezen Krans de voornaamste Smarten, welke de H. Maagd gedurende het leven en bij den dood van Haar goddelijken Zoon onderstaan heeft, opzegge en daarover mediteere. Doch dewijl ongeletterde personen, en zelfs zij die meer onderwezen zijn, niet altijd in staat zijn tot overweging, heeft Z. H. Leo XIII door een Rescript van den 15 Mei 1886 verklaard, dat voornoemde aflaten, uitgenomen die met een * geteekend zijn, ook kunnen verdiend worden door die geloovigen, die, om welke redenen dan ook, gedurende het bidden van den Krans de

Zeven Smarten van Maria niet opzeggen noch daarover mediteeren, mits zij de overige voorwaarden vervullen. Raccolta. ib.

Zie hier in 't kort die Zeven Smarten van Maria.

1. De Voorzegging van Simeon.
2. De Vlucht naar Egypte.
3. Het Verlies van Jezus.
4. De Ontmoeting van Jezus.
5. De Dood van Jezus.
6. De Afdoening van het kruis.
7. De Begrafenis van Jezus.

Zie verder „Algemeene Bemerkingen”.

Kransje der Onbevleete Ontvangenis.

Dit Kransje, ontworpen door P. Bonaventura de Ferraris, een minderbroeder Capucijn in 't jaar 1845, heeft zich welhaast overal verspreid en menigvuldige genaden bekomen.

Het bestaat uit 12 *Wees gegroeten* en 3 *Onze Vaders*, en men bidt het als volgt:

„Gezegend zij de heilige en Onbevleete Ontvangenis der allerheiligste Maagd Maria”. Vervolgens bidt men eens het *Onze Vader*, viermaal het *Wees gegroet*, en eens het *Glorie* zij. Deze gebeden herhaalt men driemaal.

~~~~~  
AFLATEN. (Raccolta. bl. 300.)  
~~~~~

Z. H. Paus Pius IX verleende bij Breve van den 25 Juni 1855, aan alle geloovigen, die eene maand lang dagelijks, ten minste met rouwmoedig hart en godvruchtig dit Kransje hebben gebeden :

Een vollen aflaat, te verdienen op den dag, waarop men waarlijk rouwmoedig biecht en communiceert.

Een aflaat van 300 dagen telkens als men het ten minste met rouwmoedig hart en godvruchtig bidt.

~~~~~  
VOORWAARDEN.  
~~~~~

Dit Kransje moet gezegend worden door een P. Capucijn, of wel door eenen

anderen priester, die van hunnen Generaal of van den. H. Stoel daartoe de macht heeft ontvangen. Zie „Algemeene Bemerkingen”.

Kruisen, Kransen en Rozenkransen van het H. Land.

De Eerbiedwaardige Paus Innocentius XI vergunde bij Breve „Unigeniti Dei filii” van 28 Jan. 1688, bevestigd door Innocentius XIII bij Decreet van de H. Congregatie der Aflaten 4 Juni 1721, alle geloovigen, die een der Kransen, Kruisen of ook Rozenkransen (van andere voorwerpen, zooals Medaljes enz. wordt geen melding gemaakt), die de HH. Plaatsen en HH. Relikwieën van het H. Land hebben aangeraakt, bij zich dragen, de volgende aflaten :

I. *Een vollen aflaat* in het stervensuur, indien zij, na met waar berouw gebiecht en gecommuniceerd te hebben, of zoo dit niet mogelijk is, tenminste

berouwvol met het hart, als zij het met den mond niet vermogen, godvruchtig den Naam van Jezus aanroepen.

2. *Een vollen aflat* op de navolgende feestdagen: Kerstmis, Driekoningen, Hemelvaart, Pinksteren, Drievuldigheid, H. Sacramentsdag, O. L. V. Zuivering, Maria-Boodschap, Maria-Hemelvaart, Maria-Geboorte, St. Jan den Dooper, Petrus en Paulus, Andreas, Jacobus, Joannes, Thomas, Philippus en Jacobus, Bartholomeus, Matheus, Simon en Judas, Mathias en Allerheiligen.

Om op gemelde dagen den *vollen aflat* te verdienen moet men ten minste eenmaal in de week een der volgende gebeden verrichten, te weten: of de kerkelijke Getijden, of de kleine Getijden der H. Maagd, of de Getijden der Overledenen, of de zeven Boetpsalmen, of de Trappsalmen, of het Kransje Onzes Heeren, of eene van de Kransen der H. Maagd, of den Rozenkrans (van 15 tientjes) of het derde gedeelte van den

BIBL. CONV.

O. F. M.

WIJCHENS

Rozenkrans bidden; ofwel moet men de gewoonte hebben: of de christelijke Leer te onderwijzen, of de gevangenen in den kerker, of de zieken in de gasthuizen te bezoeken, of de armen te helpen, of de H. Mis bij te wonen, of die te doen, als men priester is. Men moet daarenboven op bovengenoemde feestdagen tot de H.H. Sacramenten naderen en godvruchtig bidden voor de uitroeijing der ketterijen en scheuringen, voor de uitbreiding van het katholiek Geloof, voor den vrede en de eendracht onder de Christen-vorsten, en voor de overige noodwendigheden der H. Kerk.

3. *Een aflaat van 7 jaren en evenzooveel quadragenen*, indien zij dezelfde werken op de andere feesten des Heeren en der H. Maagd verrichten.

4. *Een aflaat van 5 jaren en evenveel quadragenen*, mits zij elken Zondag, of op eenen anderen feestdag in het jaar, die werken doen.

5. *Een aflaat van 100 dagen*, die zulks doen op elken anderen dag des jaars.

6. *Een aflaat van 200 dagen*, die de gevangenen in den kerker of de zieken in de gasthuizen zullen bezoeken en hen door een goed werk zullen bijstaan, of de christelijke Leer in de kerk zullen onderwijzen, of het te huis zullen doen aan hunne kinderen, naastbestaanden en dienstboden.

7. *Een aflaat van 100 dagen*, die, bij het kleppen der kerkklok, 's morgens, of 's middags, of 's avonds de gewone gebeden „de Engel des Heeren enz.” zullen doen, ⁽¹⁾ of zoo zij deze niet kennen, eenmaal *het Onze Vader* en *het Wees*

⁽¹⁾ Hier valt op te merken, dat daarbij *alle geloovigen*, die elken dag op het teeken der klok, des morgens, of 's middags, of 's avonds na zons-
ondergang, geknield en godvruchtig „de Engel des Heeren” bidden met 3 *Wees gegroeten*, eens in de maand op een dag naar verkiezing kunnen verdienen:

Een vollen aflaat (voorwaarden: Biecht, H. Communie en bidden tot intentie van den Paus).

Een aflaat van 100 dagen op alle andere dagen van het jaar, *telkens* als zij met rouwmoedig hart en godvruchtig genoemd gebed bidden. Benedictus. XIII, bij Breve „*Injunctæ nobis*” 14 Sept. 1724.

gegroot zullen bidden; of ook, wanneer zij bij het luiden van de doodsklok den psalm „de Profundis”, of, indien zij denzelven niet kennen, eens het *Onze Vader* en het *Wees gegroot* zullen bidden; of die des Vrijdags godvruchtig het Lijden en Sterven van O. H. Jezus Christus overdenken en alsdan 3 *Onze Vaders* en *Wees gegroeten* zullen bidden; of die met waar berouw over hunne zonden, en het vaste voornemen zich te verbeteren, hun geweten zullen onderzoeken, en met godsvrucht 3 *Onze Vaders* en 3 *Wees gegroeten* zullen

Dezelfde Paus bij Rescript van de H. Congr. der Afl. 5 Dec. 1727 verklaarde dat de regulieren van beider geslacht en de andere personen, die in communitieit leven, wanneer zij op het teeken der klok „de Engel des Heeren” niet kunnen bidden, omdat zij alsdan door de eene of andere oefening van den regel worden bezig gehouden, desniet-tegenstaande genoemde aflaten kunnen verdienen, mits zij die gebeden verrichten onmiddellijk na afloop dier oefeningen.

Paus Benedictus XIV bevestigde den 20 April 1742 gemelde aflaten en schreef daarenboven voor, dat die gebeden alle Zondagen van 't jaar, te

bidden ter eere der Allerh. Drievuldigheid, ofwel 5 *Onze Vaders* en 5 *Wees gegroeten* ter gedachtenis van de 5 wonden van O. H. J. C.

8. *Een aflaat van 200 dagen*, die de gewoonte hebben, om ten minste eenmaal per week, een der Kransen, of Rozenkransen, of de kleine Getijden der allerh. Maagd, of die der Overledenen, of de Vespers, of ten minste een Nocturne met de Laudén, of de zeven Boetpsalmen met de Litanie en de gebeden, die daarop volgen, te bidden.

beginnen met de eerste Vespers, d. i. van 's Zaterdags namiddags, staande moeten verricht worden, en dat gedurende den Paaschtijd, die begint met het „Alleluja” onder de Mis van Paaschzaterdag en eindigt met de Mis van Zaterdag na Pinksteren, in plaats van „de Engel des Heeren” de Antiphoon: „Verheug U Koningin” *met vers en volgende oratie* staande worden gebeden.

Alwie nochtans „Verheug U Koningin etc.” niet van buiten kennen, kunnen alsdan volstaan met „de Engel des Heeren” te bidden, om de aflaten te verdienen.

Paus Pius VI stond bij Rescript der H. Congr. der Propaganda 18 Maart 1781 toe, dat op die plaatsen, waar de klok niet geluid

9. *Een aflaat van 50 dagen*, die het een of ander voorbereidend Gebed verrichten vóór het opdragen der H. Mis, vóór de H. Communie, of vóór het lezen der kerkelijke Getijden, of van de kleine Getijden der H. Maagd; of die met godsvrucht ten minste één *Onze Vader* en *Wees gegroet* bidden voor de geloovigen die op sterven liggen. Zie R. A. bl. 349 en volgende. D. A. n. 78.

wordt, alle geloovigen diezelfde aflaten verdienen, mits zij ongeveer op den aangehaalden tijd met rouwmoedig hart en godvruchtig gemelde gebeden verrichten.

Paus Leo XIII vergunde bij Rescript der H. Congr. der Afl. 3 April 1884, dat alle geloovigen, die om wettige redenen verhinderd zijn „de Engel des Heeren” geknield te bidden, of het teeken der klok niet kunnen hooren, toch de aflaten verdienen, mits zij 's morgens of tegen den middag, of 's avonds aandachtig en godvruchtig „de Engel des Heeren” en de 3 *Wees gegroeten met het vers en volgende oratie*, en gedurende den Paaschtijd „Verheug U” *met vers en oratie* bidden.

Alwie genoemde gebeden niet kennen of niet kunnen lezen, moeten dezelve vervangen door 5 *Wees gegroeten*. Raccolta. 195.

N.B. Ofschoon genoemde voorwerpen geen zegening behoeven, daar die door de aanraking der H.H. Plaatsen en H.H. Relikwieën van Jerusalem wordt vervangen, is het nochtans ten strengste verboden, dezelve te verkoopen, tegen andere voorwerpen te verruilen, of te leenen met het inzicht op anderen de daaraan verbonden aflaten over te dragen, gelijk staat uitgedrukt in de Decreten van gemelde H. Congregatie van 4 Juni 1721 en 11 Febr. 1722 D. A. 78 en 82.

Zie verder „Algemeene Bemerkingen”.

~~~~~

**Apostolische Aflaten, gehecht aan Kransen,
Rozenkransen, Kruisjes, Kruisbeelden,
Beeldjes en Medaljes.**

Ofschoon de Pausen reeds van de eerste tijden af gewoon waren, voorwerpen van goud, zilver of ander metaal te wijden en aan de Christen-geloovigen uit te deelen, waaraan de Pauselijke zegening en de uitdeeling van Kruisen,

S. d. H. VI.

Kransen, Medaljes, enz., haar oorsprong ontleende, schijnt het nochtans, dat vóór de 16^e eeuw aan deze voorwerpen geen aflaten verbonden werden. Toen nu Paus Sixtus V, bij de verbouwing der basiliek van Lateranen, tusschen de invallende muren, zeer vele gouden Medaljes en andere voorwerpen had gevonden, waarop het H. Kruis stond afgedrukt, liet hij deze uitdeelen en vergunde vele aflaten aan hen, die een daarvan bij zich droegen, mits zij de daartoe voorgeschreven werken volbrachten, gelijk blijkt uit zijne Constitutie „*Laudemus viros*” van 1 Dec. 1587 (Theod. a Sp. S. de Indulg. II. 207 en volgende.)

Zijne opvolgers hechten niet alleen aflaten aan de door hen gewijde Medaljes, maar ook aan Kransen, Rozenkransen, Kruisen, Kruisbeelden, enz., overwegende, dat zulks bij de Christenge-loovigen het geloof verlevendigt, alsook de akten van aanbidding jegens God, en van vereering jegens de allerh. Maagd en de Heiligen vermenigvuldigt.

AFLATEN.

Al wie in het stervensuur godvruchtig zijne ziel Gode aanbeveelt, en overeenkomstig de onderrichting van Benedictus XIV z. g. opgenomen in zijne Constitutie van den 5 April 1747 „Pia Mater” bereid is den dood met onderwerping aan zijnen H. Wil aan te nemen, en daarbij met een waar berouw, na gebiecht en gecommuniceerd te hebben, en als dit niet kan, ten minste berouwvol met het hart, als hij het niet met den mond kan doen, den allerh. Naam van Jezus zal hebben aangeroepen, verdient :

Een vollen aflaat.

Voor de overige volle en gedeeltelijke aflaten, *dezelfde als die aan de Kruisen en Kransen van het H. Land zijn verbonden*, uitgenomen, dat bij de feestdagen onder n° 2, bl. 75 aangehaald, daarenboven nog de feestdag van Paschen, van O. L.V. Onbevleete Ontvangenis en van den H. Joseph moet gevoegd en de

200 dagen onder n° 8 in 100 dagen moeten veranderd worden, gelieve men R. A. bl. 345 en volgende te raadplegen.

Bemerking. Z. H. Paus Leo XIII, die de lijst der Apostolische Aflaten den 23 Febr. 1878 op nieuw heeft gepubliceerd, bevestigt hierbij het Decreet van Benedictus XIV, z. g. den 19 Aug. 1752 uitgegeven, waarbij Z. H. uitdrukkelijk verklaart, dat hij niet bedoelt, dat door dusdanige gewijde Kruisbeelden, Medaljes enz. op de altaren te plaatsen, dezelve geprivilegieerd worden, noch dat de Missen, gedaan door een priester, die ze bij zich draagt, daardoor geprivilegieerd zijn. (1).

---

(1) Men noemt een privilegieerd altaar, waaraan Z. H. de Paus het volgende voorrecht heeft verbonden: zoo dikwijls een priester op dusdanig altaar de H. Mis opdraagt voor de ziel van een overledene, die in Gods gratie is gestorven, verkrijgt hij uit de schatkist der H. Kerk voor die ziel een vollen aflat, die uit zich zelve de kracht heeft haar aanstonds uit het Vagevuur te verlossen, zoo het God behaagt.

Eene H. Mis is geprivilegieerd, wanneer de

Insgelijks heeft dezelfde Paus verboden, aan wien ook, die stervenden bijstaan, om hen met die Kruisbeelden den zegen met den aflat *in articulo mortis* te geven, zonder eene bijzondere schriftelijk verkregen Vergunning, dewijl dezelfde Paus Benedictus XIV daarin voldoende voorzien heeft bij bovengenoemde Constitutie „Pia Mater”.

VOORWAARDEN.

Om voornoemde aflaten te verdienen moeten de Rozenkransen, Kruisjes, Medalsjes, enz. gewijd zijn door Z. H. den Paus, of eenen anderen daartoe gemachtigten priester. ⁽¹⁾.

Daarenboven moeten de geloovigen een der vermelde gewijde voorwerpen,

---

priester, op welke plaats ook, daardoor dezelfde voorrechten en gunsten bekomt, als dat hij dezelve op een privilegiëerd altaar opdroeg.

⁽¹⁾ Wijze, waarop men die macht kan verkrijgen, zie formulier Derde Deel.

hetzij een Kruisje, hetzij een Rozenkrans, hetzij een Beeldje of Medalje, bij zich dragen.

Indien zij ze niet bij zich dragen is het noodzakelijk, dat zij die in hunne eigen kamer, of in eene andere gepaste plaats van hun woonhuis bergen, en dat zij de gebeden, tot het verdienen van elken afluut voorgeschreven, godvruchtig verrichten, terwijl zij een der genoemde voorwerpen bij zich dragen of voor zich hebben.

Uitgesloten van de concessie des Apostolischen zegen zijn de gedrukte of geschilderde afbeeldingen, insgelijks Kruisen, Kruisbeelden, Beeldjes en Medaljes van tin, van lood, of van de eene of andere breekbare, of verslijtbare stof.

De Afbeeldingen moeten Heiligen voorstellen, die reeds heilig verklaard zijn, of opgenomen in naar eisch goedgekeurde Martelaarsboeken. Zie verder „Algemeene Bemerkingen”.

Kruisbeeld gewijd voor den Kruisweg.

De zieken en die christenen, welke zich of in den kerker bevinden, of op zee, of in ongeloovige landen, of die werkelijk in de onmogelijkheid zijn ⁽¹⁾ de Staties van den Kruisweg, opgericht in de kerken of openbare bidplaatsen, te bezoeken, kunnen dezelfde aflaten winnen, als zij, die dezelve bezoeken, mits zij een Kruisbeeld, ten dien einde gewijd, in hunne handen houden en gedurende dien tijd godvruchtig en met een ten minste rouwmoedig hart (zonder merkwaardige onderbreking) 14 *Onze Vaders, Wees gegroeten en Glorie zij*

---

(1). Volgens de „Instructie de stationibus S. Viæ Crucis” uitgegeven op bevel van den Generaal der Franciscanen en in 1884 goedgekeurd door de H. Congr. der Afl., moet men hierdoor geen *volstrekte* maar slechts *zedelijke* onmogelijkheid verstaan, d. w. z. elke waarlijk gegronde reden, waardoor men soms belet is de Staties van den Kruisweg te bezoeken, b. v. op reis zijn, ver van de kerk verwijderd wezen.

bidden, en op het einde 5 andere *Onze Vaders*, *Wees gegroeten* en *Glorie zij* ter eere van de vijf wonden, met nog één *Onze Vader*, *Wees gegroet* en *Glorie zij* voor den Paus. D. A. 387, Raccolta 112.

Om de godsvrucht tot het lijden van O. H. J. C. meer en meer te vermeerderen en de geloovigen in de gelegenheid te stellen, de aflaten van den Kruisweg op de zielen van het Vagevuur te kunnen toepassen, stond Paus Leo XIII, den 19 Januari 1884, welwillend toe, dat, wanneer meerdere personen werkelijk belet zijn, zich naar eene plaats te begeven, waar de Kruisweg is opgericht, en onderling 20 *Onze Vaders*, *Wees gegroeten* en *Glorie zij*, als boven vermeld, bidden, het voldoende is dat één hunner het daartoe gewijd Kruisbeeld in zijne handen houde, mits de overigen alle uitwendige bezigheden ter zijde stellen en zich met dengene, die het Kruisbeeld in de handen houdt, in het gebed vereenigen. Acta S. Sedis XVII, 402.

Ten gunste van die personen, die wegens ernstige ziekte niet in staat zijn 20 *Onze Vaders, Wees gegroeten en Glorie zij* ... te bidden, heeft Z. H. Leo XIII, 19 Sept. 1890 den tegenwoordigen Minister-Generaal der Minderbroeders Observanten de volmacht verleend, om, zoolang deze dat hooge ambt bekleedt, toe te staan, dat zij desniettenstaande de aflaten kunnen verdienen, mits zij in plaats van genoemde gebeden *mondelings* eene akte van berouw verwekken, het smeekgebed „Te ergo quæsumus tuis famulis subveni, quos pretioso sanguine redemisti.” (Wij bidden U dus, (Heer) kom uwe dienaaren te hulp, welke Gij door uw kostbaar bloed hebt vrijgekocht) opzeggen en daarenboven 3 *Onze Vaders, Wees gegroeten en Glorie zij* ... bidden, of, wat de 3 *Onze Vaders, Wees gegroeten en Glorie zij* betreft, ten minste zich in den geest met een der aanwezigen in gebed vereenigen, die deze gebeden voorzegt. N. R. XXIII, 14.

VOORWAARDEN.

De Kruisjes, waarop een Christusbeeld is geschilderd of gegraveerd, zijn niet voldoende om de aflaten te verdienen, doch het is eene vereischte, dat op de kruisjes een Christusbeeld van koper, of eene andere harde stof gehecht of ten minste, volgens de verklaring der H. Congr. der Afl. 24 Mei 1883, een weinig is verheven.

De Kruisbeelden moeten gezegend worden door de Oversten van de Orde der Minderbroeders-Observanten, of door elken anderen priester, die daartoe van den Generaal dier Orde, of wel van den H. Stoel de bijzondere macht heeft ontvangen. Zie verder „Algemeene Bemerkingen”.

Bemerking over den Kruisweg.

Wij oordeelen het nuttig hier de voorwaarden aan te geven, die vereischt worden, om de aflaten, aan de beoefening van den Kruisweg verbonden, te kunnen verdienen, dewijl die oefening, door den gelukzaligen Leonardus à Portu Mauritio „eene onuitputbare mijn van genade” genoemd, zoo algemeen is onder de geloovigen.

Al wie godvruchtig den Kruisweg bezoekt, kan, behalve de ontelbare voordeelen, die daaraan zijn verbonden, daarenboven alle aflaten verdienen, door de Pausen aan de geloovigen toegestaan, die in persoon de H. H. Plaatsen van Jerusalem bezoeken. ⁽¹⁾ Raccolta bl. 110 en volgende.

Om de aflaten, aan de beoefening van den Kruisweg verbonden, te kunnen winnen, wordt gevorderd:

⁽¹⁾ Door de H. H. Plaatsen van Jerusalem moet men alleen de Staties van den Kruisweg van Jerusalem verstaan. Beringer I, 285—286.

1°. Dat de Kruisweg naar behooren en wettig zij opgericht.

2°. Dat men bij het bezoeken van den Kruisweg volgens zijne vermogens het Lijden van onzen goddelijken Verlosser J. C. overwege. Raccolta bl. IIII.

Het is zonder twijfel een godvruchtig en loffelijk gebruik bij iedere Statie te bidden: *wij aanbidden U.... Onze Vader.... Wees gegroet... Ontferm U onzer enz.*, doch als de oefening van den Kruisweg afzonderlijk wordt gedaan, zijn noch deze, noch eenige andere mondgebeden, noch de zes Onze Vaders, die gewoonlijk op 't einde van den Kruisweg tot intentie van Z. H. gezegd worden, noodzakelijk tot het verdienen der aflaten, alleen eene korte overweging wordt alsdan gevorderd. D. A. 257, 259. Raccolta ib.

3°. Dat men van de eene Statie tot de andere ga, in zoover de menigte der bezoekers, of de ruimte der plaats, waar de 14 Staties zijn opgericht, dit toelaat.

H. Congr. 26 Febr. 1841. D. A. 287.
Raccolta ib.

Wanneer bij de plechtige oefening van den Kruisweg stoornis zou ontstaan, zoo alle geloovigen van de eene Statie tot de andere gingen, heeft de H. Congr. der Afl. 6 Aug. 1757 de wijze, door den H. Leonardus à Portu Mauritio aangegeven, ter navolging voorgesteld : „dat alsdan de geloovigen op hunne plaats blijven en alleen een priester met twee dienaren van de eene Statie tot de andere ga en voor elke Statie stilstaande de gebruikelijke gebeden voorzegge, en de geloovigen daarop antwoorden”. D. A. 210.

Indien wegens de ruimte der kerk of om andere plaatselijke gesteltenissen de geloovigen moeilijk den priester, die de gebeden bij de Staties voorbidt, kunnen verstaan, mag de priester, die de gebeden verricht, zonder dat daartoe eene bijzondere toestemming wordt vereischt, zich plaatsen op den predikstoel, of op elke andere plaats, waar

hij kan verstaan worden, mits een tweede priester, vergezeld van twee dienaren, terzelfder tijd de Staties rondga en bij elk dezer zich een weinig ophoude. Rescript der H. Congr. de Propaganda, van den 1 Maart 1884.

4° Dat de oefening van den Kruisweg achtereenvolgens geschiede, zonder merkwaardige onderbreking. H. Congr. der Afl. 22 Jan. 1858. D. A. 385.

Eene kleine onderbreking evenwel, vooral als men geene uitwendige bezigheden verricht, belet niet dat men de aflaten winne; zoo kan men de oefening van den Kruisweg onderbreken om de H. Mis te hooren, te communi-ceeren, te biechten enz.

Voor de aflaten, aan de beoefening van den Kruisweg verbonden, is de Biecht of H. Communie niet gevorderd, alleen de staat van genade is voldoende.

Volgens een Decreet der H. Congr. der Afl. 1 Maart 1819 kunnen de aflaten, aan de oefening van den Kruisweg

gehecht, ten alle tijden, dag en nacht verdient worden. D. A. 245.

Zooals wij op bl. 33 gezien hebben, kan *een en dezelfde volle aflaat* slechts éénmaal op een dag verdiend worden, uitgenomen dat het duidelijk in de Vergunning staat uitgedrukt, dat *dezelfde volle aflaat* meermalen per dag kan worden verkregen. Daar het nu volgens de verklaring der H. Congr. der Afl. 10 Sept. 1883 uit de bewijsstukken niet blijkt, dat de aflaten, aan de oefening van den Kruisweg verbonden, zoo dikwijls kunnen verdiend worden, als men genoemde oefening herhaalt, R. A. 443, is het geredelijk af te leiden, dat de *volle aflaten* van den Kruisweg slechts ééns per dag kunnen verdiend worden. Dit neemt niet weg dat de oefening van den Kruisweg meermalen per dag zeer heilzaam is: 1° omdat wij dáár de overgroote liefde van Jezus leeren kennen en onze ondankbaarheid inzien, 2° omdat wij dáár alle soorten van deugden leeren beoefenen, waarvan

Hij ons het voorbeeld heeft gegeven en 3° om de menigvuldige *gedeeltelijke aflat*en, die daardoor kunnen verkregen worden.

Volgens de *wenken* der H. Congr. der Afl., uitgegeven op last van en met goedkeuring der Pausen Clemens XII, 3 April 1731 en Benedictus XIV 10 Mei 1742, moeten de geloovigen de oefening van den Kruisweg niet verrichten onder het H. Sacrificie der Mis, of andere godsdienstoefeningen, of wanneer er eene zoodanige toeloop van volk is, dat daardoor stoornis zoude ontstaan. D. A. 100.

Medalje of Kruis van den Heiligen Benedictus.

Deze Medalje stelt op de eene zijde het Kruis, het werktuig onzer Verlossing, voor, en op de andere zijde wordt de H. Benedictus afgebeeld, houdende in

zijne rechterhand een Kruis, waardoor hij zoovele wonderen verrichtte. Behalve de beeldtenis van het H. Kruis en die van den H. Benedictus, ziet men op de Medalje een zeker getal letters, die, elk voor zich, een latijnsch woord vertegenwoordigen. Deze verschillende woorden vormen te zamen eenen zin, die de strekking der Medalje duidelijk te kennen geeft.

Tusschen de vier armen van het Kruis staan de vier letters: C. S. P. B. zij beteekenen: *Crux Sancti Patris Benedicti* d. i. *Het Kruis van den heiligen Vader Benedictus.*

Op de rechte of staande lijn van het Kruis leest men: C. S. S. M. L. wat wil zeggen: *Crux sacra sit mihi lux* d. i. *Het heilig Kruis zij mij een licht.*

Op de dwarslijn van hetzelfde Kruis leest men: N. D. S. M. D. wat beteekent: *Non draco sit mihi dux.* d. i. *de draak zij mijn geleider niet.*

Rondom de Medalje bevindt zich een meer lang opschrift, dat in de eerste plaats aanduidt den heiligen naam van Jezus, uitgedrukt door het monogram : I. H. S.; vervolgens komen, beginnende aan de rechterzijde, de volgende letters : V. R. S. N. S. M. V. S. M. Q. L. I. V. B.; het zijn de beginletters van deze twee versen :

Vade retro satana; numquam suade mihi vana.

Sunt mala quæ libas, ipse venena bibas.

In het Hollandsch : Ga weg satan, raad mij nimmer uwe ijdelheden aan; de drank, dien gij schenkt, is het kwaad; drink gij zelf het vergift.

Talrijke en onbetwistbare feiten bewijzen, dat de geloovigen door het godvruchtig gebruik der Medalje van den H. Benedictus te allen tijde buitengewone genaden hebben bekomen, zoo voor de ziel als voor het lichaam.

Uit de menigvuldige voorbeelden van wonderbare uitwerksels, welke P. Guéranger en meer andere schrijvers aanhalen,

blijkt dat zij godvruchtig gebruikt wordt in de volgende gevallen :

1. tegen vergiftiging, pest en andere ziekten;

2. voor de gelukkige geboorte der kinderen;

3. tegen de ziekten van het vee;

4. om gevaren te ontkomen;

5. tegen alle werkingen des duivels;

6. eindelijk (dat meer dan elk tijdelijk voordeel te achten is) om de bekeering te bekomen der zondaars, en om allerlei soort van bekoringen te verdrijven.

De beruchte J. B. Thiers, betichtte in zijne „Verhandeling over de bijgeloovigheden (1) deze Medalje als verdacht en aangestoken van bijgeloof.

Om de geloovigen gerust te stellen en alle voorgewende bekommeringen der rationalisten te doen verdwijnen, gaf Paus Benedictus XIV, na een ernstig onderzoek, bij Breve „Cœlestibus Ecclesiæ”

---

(1). Dit werk is op de lijst der verbodene boeken geplaatst.

van 12 Maart 1742, de goedkeuring aan de Medalje met het Kruis, de beeldtenis van den H. Benedictus en de letters, welke de Medalje voorstelt. Hij bekrachtigde het zegeningsformulier, wat op de Medalje moet worden toegepast, en vergunde talrijke aflaten aan degenen, die godvruchtig de Medalje zouden dragen.

~~~~~  
(AFLATEN. R. A. 199.)
—————

1. *Volle aflaat* op de volgende feestdagen : Kerstmis, Driekoningen, Paschen, 's Heeren Hemelvaart, Drie-vuldigheid, H. Sacramentsdag, Onbevl. Ontvangen, Maria Geboorte, Maria Boodschap, Lichtmis, Maria Hemelvaart, Allerheiligen, feestdag van den H. Benedictus (21 Maart).

Om op genoemde dagen den vollen aflaat te verdienen moet men *ten minste eenmaal in de week* een der volgende gebeden verrichten, te weten : of het

Kransje onzes Heeren, of den Rozenkrans, of het derde gedeelte van den Rozenkrans, of de Kerkelijke Getijden, of de kleine Getijden der H. Maagd, of de Getijden der Overledenen, of de zeven Boetpsalmen, of de Trappsalmen bidden; of wel moet men de gewoonte hebben een der volgende goede werken te doen, namelijk: kinderen of andere onwetende personen onderwijzen in de eerste beginselen der geloofsleer, of de gevangenen in de kerkers, of de zieken in de gasthuizen bezoeken, of armen helpen, of de H. Mis bijwonen, of die doen, als men priester is. Daarenboven wordt gevorderd, dat men op genoemde dagen tot de H. H. Sacramenten nadere en godvruchtig bidde tot intentie van Z. H. den Paus.

2. *Volle aflaat* voor degenen, die in het stervensuur godvruchtig hunne ziel Gode aanbevelen, en na voorafgaande Biecht en H. Communie, of zoo dit niet mogelijk is, ten minste berouwvol met het hart, als zij het met den mond niet

vermogen, de heilige namen van Jezus en Maria aanroepen.

3. Al wie op Witten-Donderdag en op Paaschdag, na rouwmoedig gebiecht en gecommuniceerd te hebben, godvruchtig bidden tot verheffing der H. Kerk en voor het welzijn van Z. H. den Paus, verdient dezelfde aflaten, welke de Paus verleent, door op die dagen openlijk aan het volk den pauselijken zegen te geven.

4. Aflaat en kwijschelding van het derde deel der straffen, voor dengene, die door zijne goede voorbeelden en raadgevingen, een zondaar tot boetvaardigheid zal gebracht hebben.

5. *Een aflaat van 20 jaar* eens per week voor al wie elken dag zal bidden voor de uitroeiing der ketterijen.

6. *Een aflaat van 7 jaar en 7 quadragenen* voor al wie de godvruchtige werken onder n^o 1 aangegeven zal verrichten op de andere feesten des Heeren, der H. Maagd, en der H. H. Apostelen, alsmede op de feestdagen

van den H. Joseph, van den H. Maurus, den H. Placidus, de H. Scholastica, en de H. Gertrudis.

7. *Een aflaat van 7 jaren en 7 quadragenen*, voor alwie de H. Mis zal bijwonen, of die zal doen, als hij priester is, en daarbij zal bidden voor de welvaart der Christen-vorsten en voor de rust van hunne staten.

Voor de overige gedeeltelijke aflaten, *ongeveer dezelfde als die aan de Kransen en Kruisen van het H. Land zijn verbonden*, gelieve men te raadplegen het werk van P. Guéranger bl. 134—140, of de R. A. bl. 161.

VOORWAARDEN.

De Medaljes moeten zijn van goud, zilver, koper, brons, of van een ander solied metaal en volgens voorgeschreven formulier ⁽¹⁾ gewijd worden door de

⁽¹⁾. Zie dit formulier Derde Deel.

P. P. Benedictijnen of door eenen anderen priester, die door hunne Oversten daartoe is gemachtigd.

Om de Aflaten te verdienen wordt gevorderd, dat men de Medalje godvruchtig bij zich drage; doch tot het bekomen der overige voordeelen is het voldoende, dat men ze in eene geschikte plaats van het woonhuis berge en daarvan naar omstandigheden een godvruchtig gebruik make. Hiertoe worden geene bijzondere gebeden voorgeschreven; nochtans is het zeer raadzaam, dat men ten minste elken Dinsdag vijfmaal het *Onze Vader* ter gedachtenis van het Lijden des Heeren, driemaal het *Wees gegroet* ter eere van de Onbevleete Maagd Maria, en driemaal het *Glorie zij* bidde, om de voorspraak van den H. Benedictus in te roepen.

Ook kan men deze gebeden herhalen, als men eene bijzondere gunst door de voorspraak van den H. Benedictus af smeekt.

Daar deze Medalje, gelijk elk ander

gewijd voorwerp, aan eenige algemeene voorschriften is onderworpen, raadplegen men verder „Algemeene Bemerkingen”.

~~~~~

Algemeene Bemerkingen.

Niemand kan voorwerpen met aflaten verrijken, zonder daartoe eene wettige volmacht te hebben ontvangen. Met die macht bekleed is het nog uitdrukkelijk verboden geschilderde of gedrukte afbeeldingen te wijden, ⁽¹⁾ insgelijks Kruisen, Kruisbeelden, Beeldjes en Medaļjes van tin, lood of van de eene of andere breekbare en verslijtbare stof. Nochtans mogen aan Rozenkransen en andere Kransen, in welken vorm ook, van tin, lood, hout, of van eene andere breekbare stof, als : koraal, albast, paarlemoer, marmer, enz., ja zelfs van glas, mits de koralen vast en sterk zijn, aflaten

---

(¹). N.B. Door het woord *wijden* verstaan wij eens en voor altijd de toevoeging der respectieve aflaten.

verbonden worden. H. Congr. der Afl. 20 Febr. 1820. D. A. 249, ad. 1 et 2.

Volgens een besluit der H. Congr. der Afl. van den 20 Febr. 1829 kunnen aan een en hetzelfde voorwerp verschillende aflaten worden gehecht. D. A. 249.

Aldus kan men aan een reeds gewijden Rozenkrans nog andere wijdingen toevoegen, welke aan Rozenkransen van *denzelfde uitwendigen vorm* gegeven worden, maar niet die aan Rozenkransen van *verschillenden vorm* worden gehecht. Zoo kan aan een Rozenkrans, door de Dominicanen gewijd, b. v. wel de wijding der Kruisheeren gegeven worden, maar niet de wijding van den Krans der zeven Smarten of van de Kroon Onzes Heeren. En omgekeerd kan een Krans der zeven Smarten of de Kroon Onzes Heeren niet worden gewijd door de Dominicanen of de Kruisheeren. Beringer, „les Indulgences”. I, 330.

Men moet nochtans in aanmerking nemen, dat, volgens het algemeen gevoelen, de geloovigen de aflaten dier

verschillende wijdingen niet *gelijktijdig* kunnen verdienen door *één en hetzelfde gebed*; doch om aan de aflaten van iedere wijding deelachtig te worden, moeten zij telkens het gebed hernieuwen. Wanneer men dus aan een Rozenkrans bidt, die b. v. gewijd is door de Dominicanen en door de Kruisheeren, moet men vóór het bidden de intentie maken van welke wijding men de aflaten wil verdienen. Zou men evenwel geen intentie gemaakt hebben, dan mag men met grond veronderstellen, dat dan de wil der geloovigen is, de talrijkste aflaten te verdienen, en dat zij, aangezien de goedheid Gods, door die stilzwijgende intentie die aflaten ook bekomen. N. R. III. 644.

Krachtens voornoemd Besluit der H. Congr. kunnen aan een en hetzelfde Kruisbeeld dan ook de apostolische aflaten (waaronder de volle aflaat in den doodstrijd zie bl. 83) en die van den Kruisweg toegevoegd worden.

Bij het wijden der Christusbeelden, worden de aflaten gehecht aan de beeldtenis

des Gekruisten, niet aan het kruis; zoodat men de beeldtenis, zonder gevaar van de aflaten te verliezen, van het eene kruis op 't andere kan hechten. H. Congr. der Afl. 11 April 1840. D. A. 281 ad 6.

Bij de Rozenkransen worden alleen de koralen gewijd; ⁽¹⁾ aldus kan men, volgens het algemeen gevoelen, den draad of de keten, die de koralen vereenigt, vernieuwen, zonder gevaar van de aflaten te verliezen. Beringer l. c.

Ingelijks blijven zij hunne wijding behouden, ofschoon ook eenige koralen verloren gaan of gebroken worden. Alsdan kan men de koralen, die gebroken of verloren zijn, mits zij slechts een gering deel uitmaken, door nieuwe vervangen, zonder ze opnieuw te laten wijden. *Revue cath. de Louv.* III, 86.

---

(1) De Apostolische Aflaten worden niet enkel aan de koralen, maar aan den ganschen Rozenkrans verbonden; van daar dat zij aan allerlei soort van Kransen, die met aflaat verrijkt worden, van welken vorm die ook zijn, kunnen gehecht worden.

De aflaten, verbonden aan gewijde voorwerpen, kunnen slechts verdiend worden door die personen, voor welke zij gewijd zijn, of die dezelve het eerst na de wijding gebruikt hebben, om de aflaten te verdienen. Decreet van Paus Alexander VII, 6 Febr. 1657. D. A. bl. 447.

Heeft men bijgevolg een gewijd voorwerp, hetzij een Medalje, hetzij een Christusbeeld, of Rozenkrans voor zijn gebruik in bezit, dan kan men hetzelfde, zonder gevaar van de aflaten te verliezen, niet meer weggeven of verruilen. Doch als in dit geval de gewijde voorwerpen nog niet gebruikt zijn, mogen zij, volgens eene verklaring der H. Congr. der Afl. 16 Juli 1887, zonder verlies der aflaten, aan een ander en door dezen aan een derde of vierde worden geschonken. Acta S. Sedis XX, 63.

Het is echter volgens genoemd Decreet niet geoorloofd, wanneer men een gewijd voorwerp verloren of gebroken heeft, willekeurig een ander daarvoor in de plaats te stellen.

Ook mag men een gewijd voorwerp geenszins aan een ander leenen, *ten einde dezen de aflaten mede te deelen*; in dat geval zoude dat voorwerp volgens hetzelfde Decreet van Alexander VII de aflaten verliezen. Indien nochtans iemand zijn gewijden Rozenkrans b. v. aan een ander zoude leenen, alleenlijk om het aantal *Onze Vaders* of *Wees gegroeten* te kunnen tellen, en niet om dezen de aflaten te laten verdienen, die er aan verbonden zijn, dan zou wel is waar geen van beiden de aflaten verdienen, maar volgens een Besluit der H. Congr. der Afl. 13 Febr. 1745 de Rozenkrans zijne wijding behouden. D. A. 151.

Zoo iemand buiten mijn weten, of tegen mijn wil, mijn Rozenkrans zou wegnemen, met het inzicht de aflaten te verdienen, waarmede hij verrijkt is, alsdan, dewijl er van mijnentwege geen schuld bestaat, waardoor ik strafbaar word, blijft mijn recht op de aflaten ongeschonden en bijgevolg de Rozenkrans in dat geval zijne wijding behouden. N. R. XIV, 202.

Men kan geen aflaten verdienen aan een gewijd voorwerp, dat men gevonden of geërfd heeft, alsdan is het eenigste middel het opnieuw te laten wijden. Beringer. I, 334.

Met het inzicht om meer eerbied te doen opvatten voor gewijde voorwerpen, verbiedt de H. Congr. der Afl. 4 Juni 1721 uitdrukkelijk, op straf van de aflaten te verliezen, de voorwerpen nog na derzelver wijding te verkoopen. D. A. 78.

Daar er op geenerlei wijze handel mag gedreven worden met gewijde voorwerpen, verklaart de H. Congr. der Afl. 22 Febr. 1847 verder, dat de voorwerpen de aflaten verliezen, ingeval iemand Kruisbeelden, Medaljes, Rozenkransen enz. zou koopen, om te laten wijden, en ze vervolgens uit zoude deelen onder terugvordering van het geld, dat hij er bij den aankoop voor besteed heeft, zonder zelfs daaraan eenig voordeel te hebben. D. A. 344.

Dewijl eindelijk de uitdeeling der

gewijde voorwerpen geheel kosteloos moet wezen, mag men bij derzelver uitdeeling niets vragen of ontvangen, op welken titel ook, zelfs niet bij wijze van aalmoes, zonder gevaar van de aflaten te verliezen. H. Congr. der Afl. 16 Juli 1887. Acta. S. Sedis XX, 63.

Desniettemin mag een persoon, die door een ander is gelast Kruisbeelden, Beeldjes, Medaljes, Rozenkransen enz. te koopen en ze daarna te laten wijden, het verschoten geld terugeischen; want in dit geval koopt hij, die dusdanigen last geeft, de voorwerpen vóór de wijding bij middel van een tusschenpersoon. Daar aldus geen handel plaats grijpt met gewijde voorwerpen, verliezen zij den aflat niet. N. R. XIV, 201.

Tweede Deel.

Over het Scapulier. (1)

Het scapulier, afgeleid van het latijnsche woord „scapula” is een schouderkleed, hoofdzakelijk samengesteld uit twee deelen van willekeurige grootte, die met een paar snoeren of linten zijn verbonden op zoodanige wijze, dat één deel op den rug en het ander op de borst kan nederhangen.

Men onderscheidt verscheidene soorten van scapulieren, doch slechts de vijf voornaamste zullen wij behandelen,

---

(1). Ulrich, *trésor spirituel*; Labis, *notices sur les Scapulaires*; Pecoroni, *breve notizia del l'abito di S. Maria addolorata*; Raynaud, *Scapul. Mar.*; Brocard, *recueil d'instruction sur le Scapul*; Parvi Scap. Cœrul. *brevis notio*; Sambucij, *manuel de la Confrérie du Scap.*

namelijk: het scapulier der *Allerh. Drievuldigheid*, van *O. L. V. van Zeven Smarten*, van *O. L. V. van Karmel*, van de *Onbevleete Ontvangenis* en van *het Lijden*.

Tot meer gemak geven wij eerst een geschiedkundig overzicht van deze vijf scapulieren, vervolgens zullen wij de voordeelen en de aflaten opsommen, die er aan verbonden zijn en eindelijk de voorwaarden aangeven, die tot het genieten der voordeelen vereischt worden.

Geschiedkundig Overzicht der vijf Scapulieren.

---

§ I. Het Scapulier der *Allerh. Drievuldigheid*.

Dit scapulier heeft zijn oorsprong te danken aan eene veropenbaring aan den H. Joannes de Matha 1193. Toen Joannes zijne eerste H. Mis las, verscheen hem onder de opheffing der H. Hostie een Engel onder de gedaante van eenen

schoonen jongeling. Deze was in het wit gekleed met een rood en blauw kruis op de borst, en aan beide zijden van den Engel was een slaaf te zien met zware ketenen beladen. Verdiept in het aanschouwen van deze verschijning, was Joannes langen tijd in verrukking, doch kwam eindelijk tot het besluit, dat God hem hierdoor geroepen had Christen slaven te verlossen. Om den Wil Gods des te beter te kennen, begaf hij zich naar een afgezonderd oord, niet ver van Gandelu, gelegen in het bisdom van Meaux, waar de H. Felix van Valois, die om zijnen ijver en boetvaardigen geest groote vermaardheid had verworven, een kluizenaarsleven leidde. Beide deze H. H. mannen oefenden zich in den geest des gebeds en de grootste gestrengheden.

Eens nabij eene bron in gesprek zijnde over de oneindige goedheid Gods, kwam een hert naar de bron om te drinken. Tusschen deszelfs hoornen zagen zij een kruis juist zoo gevormd, als de

H. Joannes het vroeger in zijn visioen bij den Engel had opgemerkt. Deze twee H. H. mannen besloten vervolgens eene Orde in te stellen, die tot doel had, de Christen-slaven uit de handen van hunne vijanden los te koopen, want naar hunne meening was dit de beteekenis der dubbele verschijning.

Om den Paus de goedkeuring der nieuwe Orde, welke zij beraamd hadden, af te smeeken, begaven zij zich op het einde des jaars 1197 opweg naar de eeuwige stad, alwaar Innocentius III op den stoel van den H. Petrus was gezeten. De H. Vader ontving die twee H.H. mannen met welgevallen in zijn paleis en verleende hun dikwijls een afzonderlijk gehoor. Toen de Paus den 28 Januari in de kerk van St. Jan van Lateranen het H. Misoffer opdroeg, had hij dezelfde verschijning, als die Joannes de Matha gehad had in zijne eerste H. Mis. De Paus zag daaruit Gods H. Wil en bevestigde plechtig de Orde der Allerh. Drievuldigheid. De Opperpriester

wilde, dat de ordebroeders een wit kleed, met een rood en blauw kruis op de borst, gelijkvormig aan dat der verschijning zouden dragen; en daar hij in de drievoudige kleur van dit kleed een zinnebeeld zag van de Drieëenheid, gaf hij aan de nieuwe Orde den naam van de Allerh. Drievuldigheid.

Het verlangen, dat de geloovigen toonden om aan de verdiensten der nieuwe kloosterlingen deelachtig te worden, deed de H.H. Stichters besluiten tot het instellen van eene wereldlijke broederschap onder denzelfden titel. Deze werd door de Kerk goedgekeurd en later verrijkt met menigvuldige aflaten. Tot teeken van geestelijke vereeniging ontvingen derzelver leden een scapulier, waaraan men echter een kleineren vorm gaf dan aan dat der Trinitarissen, om het gemakkelijk onder de gewone kleederen te kunnen dragen.

Ziedaar den oorsprong van het scapulier der Allerh. Drievuldigheid, hetwelk men thans aan de geloovigen uitdeelt.

§ II. Het Scapulier van O. L. Vr. der
zeven Smarten.

In het jaar 1233 op den feestdag van Maria's glorierijke Opneming ten Hemel, waren zeven edellieden der stad Florence, allen leden van een godvruchtig genootschap der H. Maagd, vergaderd om gezamenlijk den zegenpralenden intocht hunner Moeder te vieren. Op dat oogenblik verscheen Maria aan ieder van hen, en gaf hun te kennen, dat zij de wereld moesten verlaten, om eene meer volmaakte levenswijze te omhelzen. Zij gehoorzaamden bereidwillig aan de stem hunner Moeder, en na rijpelijk beraadslaagd te hebben met den gelukzaligen Ardingo, bisschop van Florence, over de wijze waarop zij hun voornemen zouden kunnen ten uitvoer brengen, verzaakten zij aan hunne waar-digheden, verkochten hunne goederen en deelden de opbrengst er van aan de armen uit. Daarna gekleed in aschgrauw gewaad, betrokken zij eene arme hut in

na bijheid der stad. Doch dewijl die armoedige schuilplaats te veel door de wereldsche personen bezocht werd, waren zij genoodzaakt zich te begeven naar een minder toegankelijk oord. De H. Maagd wees hun daarvoor den berg Senario aan, waar zij zes jaren in beoefening der strengste boetvaardigheid doorbrachten.

Terwijl zij den 25ⁿ Maart 1239 op Goeden-Vrijdag gezamenlijk hun gebed verrichtten, zagen zij de H. Maagd uit den hemel tot hen afdalen, omringd van eene talrijke schaar van hemelsche geesten, die verschillende voorwerpen in hunne handen droegen, waaronder de werktuigen van het Lijden, een palmtak, een schild waarop in gouden letters „Dienaren van Maria” was uitgesneden, de regel van den H. Augustinus, alsmede een zwart kleed van nieuwen vorm. De zeven kluizenaars verbaasd op het zien van zulk eene treffende verschijning wachtten met eerbied den wil der Koningin des hemels af. Maria

naderde hen met eene onuitsprekelijke welwillendheid, en hun al die voorwerpen toonende, zeide zij: „ontvangt dit „kleed, dat ik u aanbied; ontvangt den „regel van den H. Augustinus, welken „gij volgen moet; arbeidt onder den „naam van *Dienaren van Maria* door „de overweging van het Lijden mijns „Zoons en van mijne Smarten aan uwe „heiliging en die der geheele wereld, „dan zult gij eens dezen palmtak van „het eeuwig leven verkrijgen”. De H.H. kluizenaars namen het kleed der nieuwe Orde aan, en om eenieder deelachtig te maken aan de bescherming hunner Patrones, vervaardigden zij ten gunste der geloovigen een klein scapulier, van dezelfde kleur, vorm en stof als het hunne, hetwelk men sedert dien tijd den naam geeft van scapulier van O. L. Vr. der Zeven Smarten.

§ III. Het Scapulier van O. L. Vr.
van Karmel.

Weinige jaren, nadat de goede Hemelmoeder, als eene andere Rebecca, een kleed van zegening aan hare kinderen in Italië gaf, verleende zij in Engeland diezelfde gunst.

De H. Simon Stock, uit eene adellijke familie van Engeland, trad op bevel van Maria in het jaar 1196 in de Orde der Karmelieten, waarvan hij in 1245 algemeene overste werd. Op een avond, dat de H. Simon in 't gebed was verslonden, verscheen hem de Allerh. Maagd te midden van eene menigte Engelen. Zij overhandigde den kloosterling een bruinkleurig kleed, terwijl zij hem zeide: „Dit zal een onderpand zijn van bijzondere voorrechten voor U en al de zonen van den Karmel; wie daarmede (godvruchtig) zal sterven zal de eeuwige vlammen ontgaan.”

De waarheid van dit visioen, ons door den Eerwaarden Pater Swanington, orderbroeder en geheimschrijver des Heiligen achtergelaten, kan volgens den geleerden Kardinaal Prosper Lambertini, later Paus onder den naam van Ben. XIV, niet in twijfel getrokken worden. (Bened. XIV, de fest B. Virg. Cap. 6, num. 8.)

De zin dier belofte der H. Maagd kan natuurlijk niet zijn, dat iemand met dit scapulier bekleed van het vuur der hel bevrijd zal blijven, al stierf hij in doodzonde. Zoo iets te beweren ware eene godslastering. Maar hij, die het scapulier godvruchtig draagt, krijgt, krachtens de belofte door Maria gedaan, een bijzonder recht op hare bescherming tegen de gevaren vooral naar de de ziel.

Bovendien schonk Maria ten gunste der broeders en zusters van het scapulier nog een ander voorrecht, bekend onder den naam van het „Zaterdagsche Voorrecht”, door de Pausen Joannes

XXII, Clemens VII, Pius V, Gregorius XIII en anderen goedgekeurd en bevestigd, alsook door de Congregatie der Inquisitie onder Paulus V, met de volgende woorden :

„Het is aan de Paters Karmelieten
„geoorloofd te prediken, dat het Chris-
„tenvolk godvruchtig kan gelooven,
„wegens den bijstand verleend aan de
„zielen der religieusen en medebroeders
„van de Broederschap der Allerheiligste
„Maagd van den Berg Karmel; namelijk
„dat de allerzaligste Maagd de zielen der
„religieusen en medebroeders in Gods
„liefde van hier gescheiden, die in hun
„leven het kleed gedragen hebben, de
„kuischheid volgens hunnen staat heb-
„ben onderhouden, de kleine Getijden
„hebben gelezen, of als zij die niet
„kunnen lezen, de Vastendagen der
„Kerk hebben onderhouden en Woens-
„dag en Zaterdag zich onthouden heb-
„ben van vleeschspijzen (tenzij op die
„dagen het Kerstfeest inviel), door hare
„aanhoudende gebeden en liefdevolle

„voorspraak en verdiensten en bijzon-
„dere bescherming, na hunnen dood
„vooral op Zaterdag, welke dag door
„de Kerk aan dezelfde Allerh. Maagd
is toegewijd, zal te hulp komen. R. A.
475.

Ten slotte zij hier nog opgemerkt
met den voornoemden kardinaal Prosper
Lambertini, dat de Pausen van Rome
de devotie van O. L. Vr. van den berg
Karmel met vele en groote aflaten
hebben verrijkt, dat God vele wonde-
ren heeft gedaan ten gunste van hen,
welke aan die godvruchtige vereering
zich toewijden, en dat het feest van
O. L. Vr. van den berg Karmel door de
geheele Kerk wordt gevierd.

§ IV. Het Scapulier der Onbev. Ontvangen.

In het begin der XVIIe eeuw,
toen de leer der Onbevleete Ontvan-
genis een helderen luister verspreidde
en de verheffing van dit voorrecht der

Allerh. Maagd van alle kanten tot een geloofspunt werd aangevraagd, verkoos Maria dit tijdstip om een ander scapulier, dat nl. der Onbevleete Ontvangenis, aan hare kinderen te schenken. De eerwaardige Ursula Benincasa, stichteres der Theatijnen-nonnen te Napels, werd door eene veropenbaring 2 Febr. 1617 geroepen dit scapulier te verspreiden. Die nederige maagd, wier deugden „heldhaftig” zijn verklaard door een Decreet van Paus Pius VI, werd beurtelings aan de hardste beproevingen blootgesteld en door buitengewone vertroostingen begunstigd. Bij een harer veelvuldige geestverrukkingen verscheen haar eens de Allerh. Maagd in een wit kleed, waaronder zij eenen mantel droeg van hemelsch blauwe kleur; zij was vergezeld van een koor van maagden, op dezelfde wijze gekleed, en hield het goddelijk Kind in hare armen. Met minzaamheid sprak Maria tot de nederige boetelinge, toen in eene zee van smarten gedompeld:

„schep moed, Ursula, verander uwe
„zuchten in vreugdezangen, luister met
„aandacht naar hetgeen mijn Jezus, die
„ook de uwe is, zal zeggen”. Daarop
sprak het goddelijk Kind aldus: „Ik
„wil, dat gij een klooster bouwet,
„waarin volgens den regel der Eremij-
„ten en onder den titel der Onbevleete
„Ontvangenis drie en dertig maagden,
„gekleed in een kleed, in vorm en kleur
„gelijk aan dat mijner Moeder, zullen
„leven. Ik beloof dan overvloedige en
„uitstekende genaden te schenken aan
„allen, die den levensregel van het nieuw
„gesticht zullen volgen en doen wat
„hun in die heilige schuilplaats zal
„worden voorgeschreven”.

Ursula kon zich niet weêrhouden aan
de H. Maagd haar leedgevoel te kennen
te geven, dat die gunsten tot zoo klein
getal zielen waren beperkt. Daarom
bad zij dringend en ootmoedig hare
goede Moeder diezelfde voordeelen te
schenken aan de geloovigen in de wereld,
die met eene warme godsvrucht tot de

Onbevleete Ontvangenis bezielde, een klein kleed of het blauw scapulier zouden dragen. Oogenblikkelijk werd haar wensch verhoord, en tot verzekering hiervan, zag zij in diezelfde geestverrukking eene menigte Engelen, die om strijd ontelbare scapulieren over de wereld verspreiden. Van dien dag af begon ook de eerwaardige dienaress des Heeren scapulieren der Onbevleete Ontvangenis te vervaardigen en ze alom te verspreiden. En alvorens te sterven had Ursula den troost deze devotie overal gevestigd te zien.

§ V. Het Scapulier van het H. Lijden.

Dit scapulier is onder de geloovigen verspreid tengevolge eener verschijning, waarmede de goddelijke Zaligmaker op den vooravond van het Octaaf van den H. Vincentius à Paulo 26 Juli 1846 eene zuster van liefde begunstigde. Gelijk deze zuster aan den Generaal der

Lazaristen, die tevens overste van hare Congregatie was, verhaalde, had zij den Zaligmaker gezien met een scharlaken scapulier in de hand, waaraan twee wollen linten van dezelfde kleur gehecht waren. Op de eene zijde was de beeldtenis van den gekruisten Jezus, aan den voet van het kruis bevonden zich de werktuigen van het Lijden en rondom het kruis stond te lezen: „heilig Lijden van onzen Heer Jezus Christus, maak ons zalig”. Op de andere zijde waren de allerheiligste Harten van Jezus en Maria afgebeeld, tusschen de twee Harten schitterde een kruis en rondom las men: „Allerheiligste Harten van Jezus en Maria, beschermt ons”. De godvruchtige zuster had later meermalen deze zelfde verschijning. Op den feestdag van Kruisverheffing 1846 hoorde zij uit den mond van den Zaligmaker deze troostvolle woorden: „allen die dit „scapulier dragen, zullen iederen Vrijdag „eene groote vermeerdering van geloof „hoop en liefde verkrijgen”.

Genoemde Generaal wijdde in 't eerst weinig aandacht aan die verschijningen; doch toen hij zich in Juni 1847 te Rome bevond, nam hij die gelegenheid waar, om daarover met Paus Pius IX te spreken. Z. H. aanhoorde den Generaal der Lazaristen niet alleen met de grootste belangstelling, maar stond bij Rescript van den 25ⁿ Juni 1847 alle priesters der Missie volgaarne toe, dit scapulier te wijden en onder de geloovigen te verspreiden. Door een ander Rescript van den 21ⁿ Maart 1848 verkreeg hun Generaal de vergunning, om diezelfde macht aan alle wereldlijke en reguliere priesters mede te deelen.

Voordeelen aan het dragen der Scapulieren verbonden.

Aldiegenen, die een der vijf scapulieren godvruchtig dragen, mogen zich op eene bijzondere wijze in dit leven verheugen over de bescherming der

S. d. H. IX

H. Maagd zoo naar de ziel als naar het lichaam; doch vooral in het uur des doods zal Maria hare kinderen niet verlaten. Behalve dit algemeen voorrecht deelen de leden der Broederschap van het scapulier der Allerh. Drievuldigheid, der Zeven Smarten en van Karmel in alle gebeden, boetedoeningen en goede werken, die niet slechts door de leden der Broederschap, maar ook in de Kloosterorde, waarmede zij vereenigd zijn, worden verricht. Ofschoon degenen, die het scapulier der Onbevleete Ontvangenis en van het H. Lijden godvruchtig dragen, geen Broederschap uitmaken, hebben zij desniettemin deel in de goede werken der Orde en der Congregatie. Daarbij hebben de leden der bovengenoemde Broederschappen in het uur des doods recht op den Pauselijken Zegen met vollen aflat. (1).

---

(1) De Pauselijke Zegen met vollen aflat *in articulo mortis* kan niet herhaald worden gedurende hetzelfde doodsgevaar, hoelang dat gevaar ook duurt — H. Congr. 23 Sept. 1775. D. A. 237 — ;

Na den dood zijn voor degenen, die het scapulier van Karmel of dat der Onbevleete Ontvangenis godvruchtig hebben gedragen, alle H.H. Missen, welke tot hunne lafenis gelezen worden, geprivilegieerd. (1).

---

ook niet wanneer die Zegen ontvangen werd in staat van doodsonde, noch wegens herval in de zonde — H. Congr. 20 Juni 1836. D. A. 257 —; evenmin kan de zieke persoon dien Zegen van meer dan één priester ontvangen — H. Congr. 5 Febr. 1841. D. A. 268 —, noch krachtens meer dan ééne Broederschap — H. Congr. 12 Maart 1855. D. A. 362 —, dewijl de aflaat verkregen wordt in het werkelijk en niet in het vermeende uur des doods — H. Congr. 23 April 1675 D. A. 9 —. De Zegen met vollen aflaat in *articulo mortis* kan gegeven worden onmiddellijk na het toedienen der laatste H.H. Sacramenten — H. Congr. 18 Dec. 1885 —, doch alleen in den vorm goedgekeurd door Benedictus XIV — H. Congr. 22 Maart 1879. D. A. 444 — en het *Confiteor* moet, het geval van noodzakelijkheid alleen uitgezonderd, er bij gebeden worden, ook zelfs wanneer het reeds gebeden is bij de voorafgaande Biecht, H. Communie en laatste Oliesel. — H. Congr. 5 Febr. 1841. D. A. 286 —. Om den *vollen aflaat*, die aan genoemden Zegen verbonden is, te verdienen moeten de zieken

(1). Zie bl. 84 wat door eene geprivilegieerde Mis verstaan wordt.

Verder geeft het godvruchtig dragen van het scapulier van Karmel aanspraak op de twee groote voorrechten, waarover werd gehandeld bl. 21—24.

Eindelijk heeft de H. Kerk allen, die het scapulier godvruchtig dragen, in staat gesteld menigvuldige aflaten te verdienen.

---

overeenkomstig de onderrichting van Benedictus XIV, opgenomen in zijne Constitutie van den 5 April, 1747 „Pia Mater”, bereid zijn den dood met onderwerping aan Gods H. Wil aan te nemen en daarbij, na voorafgaande Biecht en H. Communie, of zoo dit niet mogelijk is, ten minste berouwvol met het hart, als zij het met den mond niet vermogen, den Allerheiligsten Naam van Jezus aanroepen.

Mocht een zieke het geluk niet hebben in zijn stervensuur door een priester te worden bijgestaan, die hem dien Pauselijken Zegen met vollen aflat toedient, kan hij toch een vollen aflat verdienen, wanneer hij een voorwerp in de handen houdt, of voor zich heeft, waaraan de apostolische aflaten zijn verbonden en dezelfde voorwaarden, als boven vermeld, vervult. Zie hierover bl. 81—82.

Lijst der volle Aflaten. (1)

BEMERKING. Hier vereenigen wij kortheidshalve de *volle aflaten* in ééne lijst. In die opgave zullen slechts de beginletters worden aangegeven van de scapulieren, waaraan de aflaten verbonden zijn, te weten : D—Drievuldigheid—; S — Zeven Smarten —; K — Karmel—; O — Onbevleete Ontvangenis; L — Lijden —. Zoo dikwijls nu een scapulier door de beginletter wordt aangeduid, kan men een vollen aflat van dat scapulier verdienen.

---

(1). Deze lijst is opgemaakt volgens Summaria's, die goedgekeurd zijn door de Congregatie. Zie R. A. II. n° 35, 80, 34, 57 en bl. 285. Wat de aflaten betreft, die de Pausen hebben toegestaan aan de kerken en kapellen van de Orde der Karmelieten, hebben wij slechts diegene genomen, welke in het Summarium van het Bullarium der Orde t. 2. bl. 200 zijn vervat; daar de overige, welke in sommige werkjes en op eenige gedrukte blaadjes voorkomen, óf wel alleen voor Spanje en Italië zijn toegestaan (Zie R. A. II n° 304), óf wel in geen enkel Summarium, dat door de H. Congregatie is goedgekeurd, zijn te vinden.

De voorwaarden tot het verdienen der *volle aflaten* zijn: Biecht, H. Communie, Kerkbezoek en de godvruchtige Gebeden tot de gewone intentie van den Paus. Zie daarover bl. 21 en volgende.

Daar het Kerkbezoek verschillend moet geschieden, lette men wel op de volgende punten:

1° Is de beginletter, waardoor de aflaten aan elk scapulier eigen aangegeven worden, op gewone wijze gedrukt, dan beteekent dit, dat er geen bepaalde kerk voor het bezoek is vereischt, en bijgevolg hetzelfde, gelijk wij op bl. 26 gezien hebben, in iedere kerk of openbare bidplaats kan volbracht worden.

2° Is de beginletter *cursief* met een sterretje achter de letter gedrukt, dan moet de kerk der respectieve Kloosterorde bezocht worden; doch daar, waar er geen kerk der Kloosterorde bestaat, kunnen de leden der Broederschappen van Karmel en der Allerh. Drievuldigheid, volgens eene vergunning van Paus Pius IX 15 Januari 1855 en

30 Januari 1872, hunne eigene parochiekerk bezoeken en geene andere, zelfs niet de kerk der Broederschap, zoo deze niet tegelijkertijd parochiekerk is. Paus Leo XIII den 27 April 1887 deze vergunning bekrachtigende, verleende daarenboven aan de leden der Broederschap van de Zeven Smarten diezelfde gunst. Dengenen, die het scapulier der Onbevleete Ontvangenis dragen, stond Pius IX den 3 Dec. 1847 toe, in genoemd geval *elke kerk* te mogen bezoeken, mits er een altaar zij der Allerh. Maagd.

3° Is de beginletter aangegeven met een **vette** letter, dan moet hierdoor verstaan worden, dat het bezoek moet geschieden in de kerk der respectieve Kloosterorde *of* der Broederschap; doch bij gebrek aan beiden, mag men van de vergunningen onder n° 2 aangehaald, gebruik maken.

Vaste Feesten en Dagen.

Dag	FEEST.	Scapulieren.
JANUARI.		
6	Driekoningen	O
28	Verschijsning der H. Agnes ⁽¹⁾	D
FEBRUARI.		
2	O. L. V. Zuivering.	DK* O
4	H. Andreas Corsini.	K*
8	H. Joannes de Matha	D
11	De zeven Stichters der Ser- vieten Orde.	S*
14	Gelukz. Joannes Bapt. van de Ontvangen is	D*

(1). N. B. Om den aflat te verdienen moeten de leden der Broederschap van de allerh. Drievuldigheid, behalve tot de gewone intentie van den Paus, daarenboven voor de bevrijding der Christen slaven en hunne volharding in het geloof bidden op de volgende dagen: 28 Jan., 2 Febr., 8 Febr., 8 Sept., tweede Zondag van Octob., 20 Nov., 25 Nov., Aschwoensdag.

Dag	F E E S T.	Scapulieren
MAART.		
19	H. Joseph	K* O
24	Gelukz. Joannes Maria Tom- masi	O*
25	O. L. V. Boodschap . . .	K* O
APRIL.		
12	H. Cajetanus	O
30	H. Pellegrinus Laziosi. . .	S*
MEI.		
3	Kruisvinding	O
5	H. Angelus	K*
25	H. Maria Magdalena de Pazzi	K*
JUNI.		
17	Gelukz. Paulus d'Areszo . .	O*
19	H. Juliana van Falconie . .	S*
24	H. Joannes Baptista. . . .	O
29	H. H. Petrus en Paulus . .	O

Dag	F E E S T.	Scapulieren.	Dag
JULI.			
2	Bezoeking der H. Maagd. . .	<i>K*</i>	2
5	H. Michaël de Sanctis. . .	<i>D*</i>	15
16	O. L. V. van Karmel of op een dag onder het Octaaf.	<i>K*</i>	23
AUGUSTUS.			
2	Portiuncula.	O	I
7	H. Albertus	<i>K*</i>	10
7	H. Cajetanus	O	20
15	O. L. V. Hemelvaart.	<i>K*S*O</i>	21
23	H. Philippus Beniti	<i>S*</i>	25
28	H. Augustinus	O	
SEPTEMBER.			
8	O. L. V. Geboorte	DSK*O	8
14	Kruisverheffing	O	13
28	Gelukz. Simon de Roxas. . .	<i>D*</i>	25
29	H. Michaël.	O	

Dag	F E E S T.	Scapulieren.

OCTOBER.

2	H.H. Engelen bewaarders . .	O
15	H. Theresia.	K* O
23	Feestdag des allerh. Ver- lossers	D*

NOVEMBER.

1	Allerheiligen	O
10	H. Andreas Avellinus	O
20	H. Felix de Valois	D
21	O. L. V. Præsentatie	K*
25	H. Catharina	D

DECEMBER.

8	Onbevleete Ontvangenis . .	K* O
13	Gelukz. Joannes Marinoni. .	O*
25	Kerstmis	O

Beweegbare Feesten en Dagen,
die niet op eenen vasten datum kunnen
aangegeven worden.

No.	FEEST.	Scapulieren.
1	Op den dag dat men het scapulier ontvangt.	DSKOL ⁽¹⁾
2	In het stervensuur, als men godvruchtig zijne ziel Gode aanbeveelt en bereid is den dood met onderwerping uit Gods hand te ontvangen en, na gebiecht en gecom- municceerd te hebben, of ten minste met een be- rouwvol hart, als het niet met den mond kan geschieden, den Allerh. Naam van Jezus zal hebben aangeroepen.	
		DSKOL ⁽¹⁾

⁽¹⁾. L. Niet toepasselijk.

No.

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

Ma

op

bo

en

bie

No.	F E E S T.	Scapulieren.
3	Den dag, waarop een priester zijne eerste H. Mis doet	O
4	Aschwoensdag. . .	D
5	Alle Zaterdag van de Vaste	O
6	Passie-Zondag. . .	S (1) O
7	Vrijdag na Passie-Zondag	S* O
8	Woensdag in de goede week.	O
9	Witten Donderdag . .	O
10	Goeden Vrijdag . . .	O
11	Paschen (2).	S* O
12	O. H. Hemelvaart . .	O
13	Pinksteren	O
14	Sacramentsdag . . .	S*

(1). Bovendien godvruchtig de 7 Smarten van Maria en het Lijden O. H. overwegen.

(2) Om den aflaat te verdienen der VII Smarten op Paschen, Maria Hemelvaart en O. L. V. Geboorte, moet men daarenboven nog 7 Onze Vaders en Wees gegroeten of de Vespers der Overledenen bidden.

No.	F E E S T.	Scapulieren.
15	Drievuldigheid.	D O
16	Den eersten Zondag van elke maand	O
17	Al wie in eene kerk der Orde of der Broederschap de processie, die gewoonlijk op een Zondag van elke maand met toelating van den Bisschop gehouden wordt, bijwoont (1)	D K S
19	Laatsten Zondag van Juli.	O
20	Eens per maand op een dag naar vrije keuze voor al wie dagelijks gedurende eene	

(1) De leden der Broederschap van Karmel, die niet gemakkelijk bij die processie kunnen tegenwoordig zijn, kunnen daarvoor een godvruchtig bezoek doen aan de kerk der Broederschap.

De zieken, de gevangenen en die op reis zijn, en daardoor genoemd bezoek niet kunnen volbrengen, verdienen desniettemin den afluat, zoo zij óf de kleine Getijden der H. Maagd óf 50 Onze Vaders en Weesgegroeten bidden en daarenboven met waar berouw over hunne zonden het vaste voornemen hebben zoodra mogelijk tot de H.H. Sacramenten te naderen.

ren.

No.

FEEST.

Scapulieren.

maand 3 *Onze Vaders, Wees gegroeten en Glorie zij* . . . .
zullen bidden ter eere der
Allerheiligste Drievuldigheid.

D

21

Derden Zondag van Sep-
tember, of een dag gedurende
het Octaaf, als men op den
dag zelven belet is. . . .

S (1)

S

(1) Door een Decreet der H. Congr. 27 Jan. 1888 heeft Z. H. Paus Leo XIII op den 3den Zondag van September — feestdag der VII Smarten van Maria —, de volgende buitengewone gunst toege-
staan :

Alle geloovigen kunnen in iedere kerk der Ser-
vieten, en in iedere kerk, waar de Broederschap
van O. L. V. der VII Smarten wettig is opgericht,
zoo dikwijls een vollen aflaat verdienen, als zij die
kerk zullen bezoeken en daar telkens, na gebiecht
en gecommuniceerd te hebben, bidden tot intentie
van Z. H. den Paus. N. R. XXI. 478.

Bemerking. Daar in het Stuk der vergunning
niet is uitgedrukt, dat de aflaat van af de eerste
Vespers begint, moeten wij volgens de algemeene
regels, zie bl. 33 besluiten, dat de aflaat slechts
op den dag zelven, d. i. van middernacht tot mid-
dernacht, kan verdiend worden.

No.

F E E S T.

Scapulieren.

22	Den tweeden Zondag v. Oct.	D
23	Den eersten en laatsten dag der Novene vóór of ná Kerst- mis	O
24	Eens per jaar gedurende de geestelijke afzondering. .	O
25	Eens per jaar gedurende het veertiguurs-gebed . . .	K*OS*
26	Op den voornaamsten feest- dag der Broederschap van O. L.V. der VII Smarten . . .	S
27	Alwie naar de ongelooovige landen vertrekt, om de Chris- tenslaven te verlossen . . .	D
28	Voor de verlostte slaven op een dag der maand na hunne bevrijding	D
29	Op den eersten werkdag die onmiddellijk volgt op Aller- zielen, als dan met toelating van den Bisschop, het plech- tig jaargetij gehouden wordt voor de overl. broeders en zusters der Broederschap . .	S*

Gedeeltelijke Aflaten.

§ I. Van het Scapulier der Allerh. Drievuldigheid.

Alle leden, die godvruchtig het Scapulier der Allerh. Drievuldigheid dragen, kunnen verdienen een aflat van :

S* 7 Jaar en 7 quadragenen : *a. elken dag*, indien zij godvruchtig volgens de meening van Z. H. den Paus zesmaal het *Onze Vader* met *Glorie zij*.. en zesmaal het *Wees gegroet* met *Glorie zij*.. bidden ; *b. met Kerstmis, Paschen, O. L. V. Hemelvaart* en op den dag der verschijning der H. Agnes (28 Jan.), zoo zij alsdan genoemd gebed verrichten in eene kerk der Kloosterorde of der Broederschap ; *c. voor het bijwonen der processie, die maandelijks met toelating van den Bisschop gehouden wordt, mits zij te biechten zijn geweest ; d. voor het beoefenen van een geestelijk of lichamelijk werk van barmhartigheid*
S. d. H. x.

tot vergiffenis hunner zonden en verlossing der Christen-slaven.

5 *Jaar en 5 quadragenen* als zij, zoo mogelijk met eene brandende kaars, het H. Sacrament vergezellen, als dit naar de zieken gebracht wordt, en voor hen bidden.

100 *dagen*, *a.* zoo dikwijls zij een overledene naar het kerkhof vergezellen en bidden tot lasenis zijner ziel; *b.* telkens als zij de H. Mis of andere goddelijke diensten bijwonen in eene kerk of kapel der Broederschap; *c.* zoo dikwijls zij tegenwoordig zijn bij de openbare of afzonderlijke vergaderingen der Broederschap; *d.* zoo dikwijls zij de armen herbergen of een ander godvruchtig werk of liefdewerk beoefenen.

Daarenboven verleende Paus Pius IX den 22 Maart 1847 nog 7 *jaar en 7 quadragenen* elken dag, indien zij dagelijks gedurende een geheel jaar driemaal het *Onze Vader*, *Wees gegroet* en *Glorie zij* bidden ter eere der Allerh. Drievuldigheid.

§ II. Van O. L. V. der Zeven Smarten.

Alle Leden dezer Broederschap kunnen verdienen een aflat van :

7 *Jaar en 7 quadragenen*, *a.* zoo zij, na gebiecht en gecommuniceerd te hebben, op O. L. V. Geboorte, Boodschap, Zuivering en Hemelvaart, eene kerk of kapel der Broederschap bezoeken en daar volgens de gewone intentie van Z. H. bidden; *b.* op alle Vrijdagen van het jaar, mits zij tot de H.H. Sacramenten naderen en vijf *Onze Vaders* en *Wees gegroeten* bidden ter gedachtenis van het bitter Lijden van J. Ch.

5 *Jaar en 5 quadragenen* zoo dikwijls zij het H. Sacrament, als het naar de zieken gebracht wordt, vergezellen en voor hen bidden.

100 *dagen*, *a.* zoo men gezamenlijk in eene kerk der Broederschap de kleine Getijden der H. Maagd bidt; *b.* wanneer men gedurende het jaar met godsvrucht het bitter Lijden des Heeren of de VII Smarten van Maria overweegt,

vooral wanneer men *Onze Vader*, *Wees gegroet* met den lofzang „*Stabat Mater*” bidt in de kerken of kapellen der Broederschap, en andere geestelijke oefeningen doet, die men daar gewoonlijk verricht, en bidt tot intentie van Z. H. den Paus.

60 *dagen* voor elk werk van godsvrucht en barmhartigheid jegens den evenmensch.

---

§ III. Van O. L. V. van Karmel.

De leden dezer Broederschap kunnen verdienen een afluat van :

5 *Faar en 5 quadragenen*, *a.* eens per maand, mits zij tot de H.H. Sacramenten naderen en bidden tot intentie van den Paus; *b.* telkens als zij met eene brandende kaars de H. Teerspijze vergezellen, als die naar de zieken wordt gebracht en voor hen bidden.

3 *Faar en 3 quadragenen* op de feestdagen der H. Maagd, die door geheel de Kerk gevierd worden, mits zij,

na gebiecht te hebben, communiceeren in eene kerk der Broederschap en daar bidden voor de gewone doeleinden van Z. H.

100 *dagen* zoo dikwijls zij een werk van godsvrucht of liefdewerk verrichten, zooals: een lijk vergezellen dat naar 't kerkhof wordt gedragen, vijanden verzoenen, onwetenden in de eerste beginselen der waarheden van het geloof onderwijzen enz.

---

§ IV. Van de Onbevleete Ontvangenis.

Allen, die godvruchtig het Scapulier der Onbevleete Ontvangenis dragen, verdienen een aflat van:

60 *Jaar* als zij dagelijks een half uur mediteeren.

20 *Jaar*, *a.* zoo dikwijls zij de zieken bezoeken om hun geestelijken of lichamelijken troost te verschaffen, of, zoo dit niet mogelijk is, 5 *Onze Vaders* en 5 *Wees gegroeten* voor hen bidden; *b.* onder het octaaf der feestdagen van

O. H. J. C., alsmede op de feestdagen der Heiligen van de Orden der Augustijnen, der Predikheeren, der Karmelieten, der Theatijnen en der Servieten.

7 *Faar en 7 quadragenen*, a. op alle feestdagen der H. Maagd; b. zoo dikwijls zij te biechten en te Communie gaan; c. als zij de H. Teerspijze vergezellen; d. telkens als zij 7 *Onze Vaders*, *Wees gegroeten* en *Glorie* zij bidden voor een zieke, die de H. Communie ontvangt; e. op alle feestdagen waarop men een vollen aflat kan verdienen met de kerk der Theatijnen te bezoeken; f. dagelijks als zij in de vespers het „Salve Regina” zeggen en bidden voor de noodwendigheden der Kerk; g. eens per dag van af Septuagesima tot Palmzondag, als zij te Communie gaan en 7 *Onze Vaders*, *Wees gegroeten* en *Glorie* zij bidden voor de noodwendigheden der Kerk; h. op de feestdagen van Kruisvinding en Kruisverheffing, als zij dan een aalmoes geven; i. op drie Vrijdagen van iedere maand,

mits zij alsdan Communiceeren; *j.* op zeven dagen van eene novene vóór Kerstmis; *k.* alle Maandagen, als zij het H. Sacrament bezoeken.

5 *Jaar en 5 quadragenen* dagelijks, als zij eene kerk der Theatijnen of elke andere kerk bezoeken en daar vijfmaal het *Onze Vader*, vijfmaal het *Wees gegroet* en vijfmaal *Glorie* zij bidden.

300 *dagen* dagelijks onder het octaaf van Pinksteren.

200 *dagen* zoo dikwijls zij het Woord Gods aanhooren.

60 *dagen* voor ieder godvruchtig werk.

50 *dagen*, *a.* telkens als zij met godsvrucht de H.H. namen van Jesus en Maria aanroepen; *b.* zoo dikwijls zij in eene kerk één *Onze Vader*, *Wees gegroet* en *Glorie* zij bidden voor levenden en dooden.

Vervolgens verdienen zij *tweemaal per maand* de aflaten der zeven basilieken van Rome, zoo zij een gebed

storten voor de zeven Altaren van eene kerk der Theatijnen. ⁽¹⁾

Insgelijks *tweemaal per maand* de aflaten, die verleend zijn aan degenen, die het H. Graf en de Heilige plaatsen van Palestina bezoeken, mits men bidde in eene kerk der Theatijnen.

Bovendien genieten zij, volgens het Decreet der H. Congr. der Afl. 31 Maart 1856, het uitstekend voorrecht van alle aflaten te winnen, gehecht aan 't bezoek der zeven basilieken van Rome, der Heilige Plaatsen van Palestina, der kerk „Portiuncula” genaamd, en der grafstede van den H. Jacobus te Compostella, *zoo dikwijls* zij bidden op welke plaats ook: zesmaal het *Onze Vader*, zesmaal het *Wees gegroet* en zesmaal *Glorie zij* ter eere der Allerh. Drievuldigheid en der Onbevleete Ontvanging om van God de verheffing onzer Moeder de H. Kerk, de uitroeiing

---

⁽¹⁾ Wat het bezoek der kerk aangaat, raadplegen men wat wij bl. 135 gezegd hebben.

der ketterijen en den vrede onder de Christen-vorsten te verkrijgen, met inachtneming nochtans van het Decreet der H. Congr. 7 Maart 1678 „*Delatæ Sæpius*”. Zie daarover eene verklaring bl. 33.

~~~~~  
§ V. Van het H. Lijden (niet toepasselijk).
(Pius IX. Rescript der
Secr. der Breven 25 Juni 1847.)

Alwie het scapulier van het H. Lijden godvruchtig draagt, verdient een aflat van :

7 *Faar* en 7 *quadragenen* elken Vrijdag, als hij tot de H.H. Sacramenten nadert en het Lijden van O. H. J. C. overweegt en bidt 5 *Onze Vaders*, 5 *Wees gegroeten* en 5 *Glorie zij*.

3 *Faar* en 3 *quadragenen* elken dag van het jaar, mits hij met rouwmoedig hart ten minste een halve uur het smartvol Lijden van onzen Zaligmaker overweegt.

200 *dagen* telkens wanneer hij met rouwmoedig hart het scapulier kust en

zegt: „Wij bidden U dus, Heer, kom
„uwe dienaren te hulp, die Gij door
„uw kostbaar Bloed hebt vrijgekocht”
(Te ergo quæsumus etc).

Aflaten der Statien.

Ten slotte kunnen allen, die het scapulier der Allerh. Drievuldigheid, der Zeven Smarten, van O. L. V. van Karmel en der Onbevleete Ontvangenis godvruchtig dragen, alle aflaten verdienen, verleend aan de bezoeken of statien der voornaamste kerken van Rome. Deze aflaten zijn op bepaalde dagen in het Romeinsche Misboek aangegeven en bij Decreet van de H. Congr. der Afl. 9 Juli 1777 voor altijd bevestigd. De Aflaten, vergund aan de kerkbezoeken te Rome, zijn de volgende :

I. Op den feestdag der *Besnijdenis*, op *Driekoningen*, op de Zondagen van *Septuagesima*, *Sexagesima* en *Quinquagesima* 30 jaren en 30quadragenen.

2. Gedurende de veertigdaagsche *Vaste*: op *Aschwoensdag* en op den *Vierden Zondag* van de *Vaste*: 15 Jaren en 15 quadragenen; op *Palmzondag* 25 Jaren en 25 quadragenen; op *Witten Donderdag*, volle aflat; op *Goeden Vrijdag* en op *Zaterdag* voor Paschen, 30 Jaren en 30 quadragenen; op al de andere dagen van de *Vaste* 10 Jaren en 10 quadragenen.

3. Op den *Zondag van Paschen* volle aflat; op al de andere dagen van het *Octaaf*, op den feestdag van den *H. Marcus* en op de drie *Kruisdagen*, 30 jaren en 30 quadragenen.

4. Op 's *Heeren Hemelvaart*, volle aflat.

5. Op *Pinksteravond*, 10 jaren en 10 quadragenen; op den *Zondag van Pinksteren*, en op al de dagen van het *Octaaf*, 30 jaren en 30 quadragenen.

6. Gedurende den *Advent*: op den *derden Zondag* 15 jaren en 15 quadragenen, op den *cersten*, *tweeden* en *vierden Zondag*, en op de drie

Quatertemperdagen van September en December, 10 jaren en 10 quadragenen.

7. Op *Kerstavond* in de *Nacht-misse* en in de *Aurora-misse* 15 jaren en 15 quadragenen, en gedurende *den dag*, volle aflat, op de *drie volgende dagen*, 30 jaren en 30 quadragenen.



BEMERKING.



Deze aflaten kunnen verdiend worden op de gewone voorwaarden, d. i. voor de *volle aflaten* worden Biecht en Communie vereischt; voor de *gedeeltelijke*, dat men zich bevinde in staat van genade, of, zoo noodig, door eene ware akte van berouw, met het vaste voornemen om te biechten, zich in dien staat stelle. Daarenboven om aan de *volle* en *gedeeltelijke* aflaten deelachtig te worden, moet men op de bepaalde dagen eene kerk, die het voorrecht der statien bezit, bezoeken en daar bidden tot intentie van Z. H. den Paus.

De kerk, welke moet bezocht worden is voor het scapulier der Allerh. Drie-vuldigheid en der Zeven Smarten eene kerk der Kloosterorde of der Broederschap, bij gebrek aan beiden de parochiekerk; voor het scapulier van O. L. V. van Karmel eene kerk der Kloosterorde, bij gebrek aan deze de parochiekerk; en voor het scapulier der Onbevleete Ontvangenis eene kerk der Kloosterorde, en zoo deze niet op de plaats aanwezig is, elke andere kerk of openbare bidplaats.

VOORWAARDEN.

Over den vorm, stof en kleur.

Vorm. Het scapulier moet samengesteld zijn uit twee langwerpige vierkante deelen van willekeurige grootte, die met een paar snoeren of linten op zoodanige wijze zijn verbonden, dat één deel op den rug en het ander op de borst nederhange. H. Congr. der Afl.

26 Sept. 1864. D. A. 408, en 18 Aug. 1868. D. A. 423 ad 5.

Stof. De scapulieren moeten allen van wollen stof vervaardigd worden; en wel moet die wollen stof zijn geweven. H. Congr. der Afl. 18 Aug. D. A. 423 ad 1 et 2.

Nochtans mogen er eenige sieraden op geborduurd worden, mits zij hunne kleur behouden. ib. ad. 3 et 4.

Kleur. Het scapulier der Allerh. Drievuldigheid heeft eene *witte* kleur, waarop een zichtbaar kruisje, waarvan de rechtstaande balk van roode en de dwarsbalk van blauwe wol, moet aanwezig zijn; het scapulier der Zeven Smarten is *zwart*; dat van O. L. V. van Karmel *bruin* of *zwart*; dat van de Onbevleete Ontvangenis *hemelsch* of *azuur blauw*, en het scapulier van het Lijden, waarvan op de eene zijde de beeldtenis van den gekruisten Zaligmaker, en op de andere zijde de Allerheiligste Harten van Jesus en Maria moeten

afgebeeld zijn, heeft eene *scharlaken* kleur.

De linten of snoeren maken geen eigenlijk bestanddeel van het scapulier uit; bijgevolg is het onverschillig van wat kleur of stof ze zijn. Alleen het scapulier van het Lijden maakt op dit punt eene uitzondering; deszelfs linten moeten van dezelfde stof en kleur zijn als het scapulier zelf. Beringer I. 392.

Het voordeel, om zonder veel moeite meer gunsten te verkrijgen en een grooter getal aflaten te verdienen, heeft het loffelijk gebruik ingevoerd eenige scapulieren bijeen te dragen.

Alsdan is het, volgens eene beslissing der H. Congr. der Afl. 26 Maart 1887, goedgekeurd door Paus Leo XIII den 27 April van hetzelfde jaar, noodzakelijk dat de scapulieren *onderscheiden* zijn, d. i. dat het wezenlijk vier of vijf scapulieren zijn, waarvan *elke* dezer aan *even zooveel* of slechts aan *een enkel paar* snoeren vastgemaakt moet wezen, zoodat het eene deel van elk

scapulier op den rug en het ander op de borst nederhange ⁽¹⁾, en dus niet voldoende, dat het slechts één *scapulier* is, waarop stukjes wollen stof van verschillende kleur vastgenaaid worden, zooals het door de meeste auteurs tot nu toe werd aangenomen.

Verder drage men bij het vervaardigen der scapulieren zorg, dat, wanneer verschillende scapulieren aan een enkel paar linten worden vastgemaakt, het kruisje van het scapulier der Allerh. Drievuldigheid zichtbaar blijve en de afbeeldingen van het scapulier van het Lijden niet verborgen zijn door een der overige Scapulieren.

Eindelijk valt nog op te merken dat, wanneer het scapulier van het Lijden bij de overige wordt gevoegd en allen aan

(1) *Scapularia sint distincta, i. e. vere quinque scapularia, sive totidem sive duobus tantum funiculis unita, ita ut cujuslibet scapularis pars una ab humero, alia a pectore pendeat, non vero unum tantum scapulare, in quo assuantur diversi coloris panniculi.* Acta S. Sedis XIX. 557.

een enkel paar linten worden vastge-
maakt, de linten alsdan van rood wollen
stof moeten wezen, is dit niet het geval,
dan is het onverschillig van wat kleur
of stof de linten zijn.

Over de Zegening, Oplegging en het Ontvangen van het Scapulier.

De scapulieren aldus naar behooren
vervaardigd, moeten gezegend worden
door een daartoe gemachtigden priester
en door deze ook worden opgelegd.
H. Congr. der Afl. 16 Juni 1872. D.
A. 430.

Indien een priester eene *algemeene*
macht daartoe heeft ontvangen, mag hij
ze zich zelven ook opleggen. H. Congr.
der Afl. 7 Maart 1840. D. A. 280.

Wanneer de geloovigen terzelfder tijd
verschillende scapulieren wenschen te
ontvangen, moet de priester, die tot
derzelver zegening en oplegging is ge-
machtigd, volgens een besluit der H.
S. d. H.

Congr. 27 April 1887, zoo dikwijls derzelve zegening en oplegging hernieuwen, als zij scapulieren verlangen, uitgenomen het geval, dat hij van den H. Stoel de *bijzondere vergunning* heeft ontvangen, ze alle tegelijk te zegenen en op te leggen door *één enkel* goedgekeurd formulier.

Uit eerbied voor het scapulier van O. L. V. van Karmel heeft de H. Congr. 27 April 1887 toegestemd, dat het betaamde dit scapulier altijd *afzonderlijk* te zegenen en op te leggen, en diensvolgens besloten, voortaan geene vergunning meer te geven om het scapulier van O. L. V. van Karmel met de overige *tegelijk* door één enkel formulier te zegenen en op te leggen, en dat, alwie dusdanige vergunning vroeger had ontvangen, daarvan niet langer dan tien jaar, te rekenen van den dag, dat het Decreet is uitgevaardigd, kan gebruik maken. Acta S. Sedis XIX 557.

Zoo verscheidene personen tegelijk *hetzelfde scapulier* ontvangen willen,

kan, volgens een Decreet der H. Congr. 18 Aug. 1868, hetzelfde scapulier aan die personen achtereenvolgens opgelegd worden, doch het eerste scapulier, dat dan later elk hunner draagt, moet gezegend zijn. D. A. 421.

Het is echter alsdan, volgens een Decreet der H. Congr. der Afl. van den 18 April 1891, voldoende, dat de priester het formulier der oplegging slechts éénmaal, doch in den meervoudsvorm (*Accipite fratres, vel sorores etc.*) voorleze. *Acta S. Sed. XXIII, 637.*

Het scapulier der Allerh. Drievuldigheid moet gezegend worden zoo dikwijls men hetzelfde vernieuwt, of het kruisje niet meer zichtbaar is (R. A. n^o 29); doch de overigen mag men, als zij versleten of verloren zijn, zonder zegening door andere vervangen.

Er is geen ouderdom bepaald ten einde bekwaam te zijn om het scapulier te ontvangen. Daarom is het een lofwaardig gebruik, wanneer het scapulier der H. Maagd vroegtijdig aan kleine

kinderen wordt gegeven. Deze godvruchtige livrei stelt ze onder hare bescherming, hun tevens tot behoedmiddel dienende tegen de lichamelijke gevaren, waaraan de kinderen zoo blootgesteld zijn. Die oplegging is ook voldoende om, wanneer zij tot de jaren van verstand zijn gekomen, aan de aflaten en verdere gunsten, aan het dragen van het scapulier zoo ruimschoots verbonden, deelachtig te kunnen worden. H. Congr. der Afl. 29 Aug. 1864. D. A. 410.

~~~~~

Over de Aanneming en het Inschrijven in een Register.

Om de voordeelen te genieten en de aflaten te kunnen verdienen, is het niet voldoende, dat de scapulieren der Allerh. Drievuldigheid, der Zeven Smarten en van O. L. V. van Karmel gezegend en opgelegd worden door een daartoe gemachtigden priester; maar men moet ook in de respectieve Broederschappen

worden opgenomen. Daarenboven wordt gevorderd, dat derzelver leden (zonder buitengewone vergunning van den H. Stoel) in een register dier respectieve Broederschappen worden ingeschreven. H. Congr. der Afl. 16 Juli 1887. N. R. XIX, 588. H. Congr. de Propaganda 30 Juli 1889. N. R. XXI, 484 en volgende.

Om gewichtige redenen had Gregorius XVI bij Decreet van 30 April 1838 toegestaan, dat de leden der Broederschap van het scapulier van O. L. V. van Karmel, alle aflaten, gunsten en voorrechten konden genieten, ofschoon zij niet in het register der Broederschap waren ingeschreven. D. A. bl. 470.

Doch volgens verklaring der H. Congr. der Afl. 18 Aug. 1868, was die vergunning niet toepasselijk op de Broederschappen der Allerh. Drievuldigheid en der Zeven Smarten. D. A. 421.

Toen onlangs aan Z. H. Paus Leo XIII het verzoek gedaan werd, die vergunning van Gregorius XVI ook

tot de overige Broederschappen van het scapulier uit te strekken, werd hierop niet alleen *ontkennend* geantwoord, maar daarenboven bij Decreet van 27 April 1887 de vergunning, door Gregorius XVI aan de Broederschap van O. L. V. van Karmel toegestaan, herroepen.

Bijgevolg is tegenwoordig de inschrijving in een register voor alle genoemde Broederschappen verplichtend.

Op die plaatsen nu, waar geen Broederschap van genoemde scapulieren bestaat, volge men de Instructie der H. Congr. 24 Jan. 1871, die zegt: dat in dit geval de priester, die den geloovigen de scapulieren wettig oplegt en hen in de Broederschappen aanneemt, een persoonlijk register houde en vervolgens bij tijd en gelegenheid de namen dier leden aan de naastbij gelegen *respectieve* Broederschap opzende, opdat zij in het register der *respectieve* Broederschap zelve worden ingeschreven. D. A. 428. H. Congr. de Prop. 30 Juli 1889. N. R. ib.

Daar de geloovigen, die godvruchtig het scapulier der Onbevleete Ontvangenis en dat van het H. Lijden dragen, volgens uitspraak der H. Congr. 27 April 1887 l. c. geen deel uitmaken eener Broederschap, wordt bijgevolg de inschrijving hunner namen in een register niet gevorderd en heeft dit, als het gebeurt, geen ander doel, als om den vooruitgang der devotie's te staven.

Over de Verplichtingen.

Er wordt vereischt, dat men het scapulier gestadig — dag en nacht — om den hals d. i. zoo drage, dat het eene gedeelte op den rug en het andere op de borst nederhange, en bijgevolg is het niet voldoende, het in den zak, of bij wijze van bandelier, halsdoek of gordel te dragen. H. Congr. der Afl. 12 Febr. 1840. D. A. 277, 279.

Doch men is vrij hetzelfde op het bloot lichaam of op de kleederen te

dragen. H. Congr. der Afl. 12 Maart 1855. D. A. 367.

Hetzelve gedurende een ganschen dag aflaten is genoeg, om op dien dag geen deel te hebben aan de gunsten. Alwie nochtans gedurende geruimen tijd, zelfs jaren lang, deze voorwaarde zou verzuimen, zou daarom niet ophouden lid te blijven van de Broederschap, waarin hij is opgenomen; diensvolgens behoeft hij, volgens eene verklaring der H. Congr. 27 Mei 1857, slechts het scapulier terug te nemen, om weêr aanstonds in het genot te treden der voorrechten, daaraan verbonden. D. A. 379.

Er worden, behalve genoemde voorwaarden, geene gebeden, noch bepaalde godsdienstoefeningen gevorderd, om deelachtig te worden aan de algemeene en bijzondere voordeelen, aan het godvruchtig dragen van 't scapulier verbonden; doch om de afzonderlijke aflaten te verdienen, moeten daarenboven nog de voorgeschreven gebeden en goede werken verricht worden, zooals die op

de plaats zijn aangewezen. Men weet ook, dat geen der voorschriften aangaande de scapulieren bepaald, of der voorwaarden vereischt, om de aflaten te winnen, op straf van zonde verplicht.

Bijzondere voorwaarden voor het Zaterdagsche Voorrecht.

Om aan dit buitengewoon voorrecht, waarover bl. 122—124 gehandeld is, deelachtig te worden, moet men behalve het onafgebroken blijven dragen van het scapulier van O. L. V. van Karmel, nog de volgende verplichtingen volbrengen:

1° Een ieder moet overeenkomstig zijn staat de zuiverheid bewaren, d. w. z. de onthouding in den weduwlijken, de huwelijksrouw in den gehuwden en de zuiverheid in den ongehuwden staat. Doch deze verplichting belet niet van staat te veranderen, door bijv. te trouwen.

2° Zij, die de kleine Getijden der H. Maagd kunnen lezen, moeten dit dagelijks doen, uitgenomen die verplicht zijn tot de dagelijksche Getijden van het Brevier. H. Congr. 18 Aug. 1868. (1).

Die echter de kleine Getijden der H. Maagd niet kunnen lezen, moeten, behalve het getrouw onderhouden der Vastendagen van de Kerk, daarenboven alle Woensdagen en Zaterdagen des jaars vleesch derven, uitgenomen op Kerstdag. Bul van Joan. XXII en van Alex. V.

AANMERKING. Het staat niet vrij de eene of andere van deze twee verplichtingen te kiezen; maar de Getijden zijn verplichtend voor die kunnen lezen,

---

(1) De kleine Getijden der H. Maagd, bestaande uit een Nocturne van den dag met de Laudan en alle overige kleine Uren, moeten gebeden worden in het *latijn* en volgens den *Romeinschen Ritus*, uitgezonderd, wanneer men een eigen Ritus heeft, door den H. Stoel goedgekeurd. H. Congr. der Afl. 18 Aug. 1868. D. A. 419. Beringer Appendice II p. sect. I, 436.

en het onderhouden der Vastendagen der Kerk en de onthouding op alle Woensdagen en Zaterdagen voor die niet kunnen lezen.

Deze verplichtingen kunnen om wet-tige redenen van eenen daartoe gemach-tigden priester, in of buiten den biecht-stoel, in een ander godvruchtig werk veranderd worden. Beringer. Appen-dice II, 449.

Wanneer men gewoonlijk de voor-waarden vervult, verliest men genoemd voorrecht niet door een of anderen keer bedoelde verplichtingen te verzuimen. Brocard op. cit. C, 16, n° 24—25.

Gering zijn dus de verplichtingen, welke men te onderhouden heeft, en nochtans welke gunsten en voorrechten deelt het scapulier den geloovigen mede!

Derde Deel.

Verzameling van verschillende Formulieren.

Benedictio rosariorum, B. Mariæ Virginis.

(Propria ordinis Prædicatorum)

*Sacerdotes deferant regulariter stolam albam
ea benedicendo.*

V. Adjutorum... R. Qui fecit...

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor, etc.

V. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS. — Omnipotens et misericors Deus, qui propter eximiam caritatem tuam, qua dilexisti nos, Filium tuum, unigenitum, Dominum nostrum Jesum Christum, de cœlis in terram descendere, et de beatissimæ Virginis Mariæ Dominae nostræ utero sacratissimo, angelo nuntiante, carnem suscipere, crucemque ac mortem subire, et tertia die gloriose a mortuis resurgere voluisti, ut nos

eriperes de potestate diaboli: obsecramus immensam clementiam tuam, ut [*hoc signum*] hæc signa rosarii in honorem et laudem ejusdem Genitricis Filii tui ab Ecclesia tua fidei [*dicatum*] dicata bene+dicas et sancti+fices, [*eique*] eisque tantam infundas virtutem Spiritus sancti, ut quicumque [*hoc*] horum quodlibet secum portaverit, atque in domo sua reverenter tenuerit, et in [*eo*] eis ad te, secundum hujus sanctæ Societatis instituta, divina contemplando mysteria devote oraverit, salubri et perseveranti devotione abundet, sitque consors et particeps omnium gratiarum, privilegiorum et Indulgentiarum, quæ eidem Societati per sanctam Sedem Apostolicam concessa fuerunt, ab omni hoste visibili et invisibili semper et ubique in hoc sæculo liberetur, et in exitu suo ab ipsa beatissima Virgine Maria Dei Genitrice tibi plenus bonis operibus præsentari mereatur. Per eundem Dominum... R. Amen.

Deinde aspergantur aqua benedicta.

Benedictio coronæ Septem Dolorum B. M. V.

(Propria ordinis Servorum B. M. V.)

Sacerdos superpelliceo ac stola alba indutus dicat :

V. Adjutorium nostrum... R Qui fecit...

V. Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo.

OREMUS. — Omnipotens et misericors Deus, qui propter nimiam charitatem, qua dilexisti nos, Filium tuum unigenitum, Dominum nostrum Jesum Christum, pro redemptione nostra de cœlis ad terram descendere, carnem suscipere et crucis tormentum subire voluisti : obsecramus immensam clementiam tuam, ut hanc coronam, in memoriam septem Dolorum Genitricis Filii tui ab Ecclesia tua fideli dicatam bede † dicas et sancti † fices, et ei tantam Spiritus sancti virtutem infundas, ut quicumque eam recitaverit, ac secum portaverit, atque in domo sua reverenter tenuerit, ab omni hoste visibili et invisibili semper et ubique in hoc sæculo liberetur, et in exitu suo a beatissima Virgine Maria

V. tibi bonis operibus coronatus præsentari mereatur. Per eundem Christum Dominum... R. Amen.

Deinde sacerdos aspergat coronam aqua benedicta. Postea eam porrigens dicat :

Accipe coronam Beatæ Mariæ Virginis in memoriam septem Dolorum suorum contextam, ut dum eam ore laudaveris, ejus poenas toto corde compatiaris. Amen.

Deinde benedicens dicat : Pax et benedictio Dei omnipotentis, Patris, et Fi+lii, et Spiritus sancti, descendat super te (*vel* super vos) et maneat semper. — R. Amen.

Benedictio numismatum S. Benedicti.

(Propia Ordenis. S. Benedicti.)

*Sacerdos benedicturus numismata S. Benedicti,
incipit absolute :*

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

Exorcizo vos, numismata, per Deum Patrem † omnipotentem, qui fecit cœlum et terram, mare et omnia quæ in eis sunt. Omnis virtus adversarii, omnis exercitus diaboli et omnis incursus, omne phantasma satanæ eradicare et effugare ab his numismatibus, ut fiant omnibus, qui eis usuri sunt, salus mentis et corporis: in nomine Patris † omnipotentis, et Jesu † Christi Filii ejus, Domini nostri, et Spiritus sancti † Paracliti, et in caritate ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. R. Amen.

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison. Pater noster, etc. (*secreto*).

V. Et ne nos inducas in tentationem, — R. Sed. libera nos a malo.

V. Salvos fac servos tuos, — R. Deus meus, sperantes in te.

V. Esto nobis, Domine, turris fortitudinis, — R. A facie inimici.

V. Dominus virtutem populo suo dabit, — R. Dominus benedicet populum suum in pace.

V. Mitte nobis, Domine, auxilium de sancto, — R. Et de Sion tuere eos.

V. Domine, exaudi orationem meam, — R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum, — R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS. — Deus omnipotens, bonorum omnium largitor, supplices te rogamus, ut per intercessionem S. Benedicti, his sacris numismatibus, litteris ac characteribus a te designatis, tuam benedictionem infundas; ut omnes, qui ea gestaverint, ac bonis operibus intenti fuerint, sanitatem mentis et corporis, et gratiam sanctificationis, atque Indulgentias nobis concessas consequi mereantur, omnesque diaboli insidias et fraudes per auxilium misericordiæ tuæ effugere valeant, et in conspectu tuo sancti et immaculati appareant. Per Dominum nostrum, etc. R. Amen.

OREMUS. — Domine Jesu Christe, qui voluisti pro totius mundi redemptione

de Virgine nasci, circumcidi, a Judæis reprobari, Judæ osculo tradi, vinculis alligari, spinis coronari, clavis perforari, inter latrones crucifigi, lancea vulnerari et tandem in cruce mori: per hanc tuam sanctissimam Passionem humiliter exoro, ut omnes diabolicas insidias et fraudes expellas ab eo, qui nomen sanctum tuum his litteris ac characteribus a te designatis devote invocaverit, et eum ad salutis portum perducere digneris. Qui vivis et regnas, *etc.* R. Amen.

Benedictio Dei Patris omnipotentis, et Filii †, et Spiritus Sancti descendat super hæc numismata ac ea gestantes, et maneat semper. R. Amen.

(Deinde sacerdos aspergit numismata aqua benedicta). ⁽¹⁾

---

(1). Pro cæteris coronis precatoriis, crucibus, sacris numismatibus, in hoc opusculo contentis, benedictio specialis non requiritur; adeoque, ut ex decretis S. Congregationis Indulgentiarum, præsertim dierum 11 Aprilis 1840 et 7 Januarii 1843 facile eruitur, pro benedictione horum objectorum non alius ritus exigitur præter signum crucis.

**Benedictio et Impositio scapularis
sanctissimæ Trinitatis.**

*(Propria Ordinis SS. Trinitatis Redemptionis
captivorum).*

Sacerdos indutus superpelliceo et stola albi coloris dicit :

V. Adjutorium nostrum, *etc.* — R.
Qui fecit cælum et terram.

V. Dominus vobiscum. — R. Et cum
spiritu tuo.

OREMUS. — Domine Jesu Christe,
qui tegumen nostræ mortalitatis induere
dignatus es: obsecramus immensam tuæ
largitatis abundantiam, ut hoc genus
vestimenti, quod sancti Patres ad inno-
centiæ et humilitatis indicium abrenun-
tiantes sæculo ferre sanxerunt, tu ita
bene † dicere digneris, ut hic famulus
tuus (*vel* hæc famula tua) N., qui (*vel*
quæ) hoc indutus (*vel* induta) fuerit
vestimento, te quoque induere mereatur.
Qui vivis et regnas per omnia sæcula
sæculorum. — R. Amen.

Postea aspergit aqua benedicta.

Modus imponendi dictum scapulare.

V. Adjutorium nostrum, *etc.* — R.
Qui fecit cœlum et terram.

V. Dominus vobiscum, — R. Et cum
spiritu tuo.

OREMUS. — Adesto, Domine, supplicationibus nostris: ut hunc famulum tuum (*vel* famulam tuam), cui in tuo nomine habitum Religionis sanctissimæ Trinitatis imponimus, tu ita bene † dicere digneris, ut te largiente devotus (*vel* devota) persistat, et vitam consequi mereatur æternam. Per Dominum nostrum Jesum Christum, *etc.* — R. Amen.

Nunc imponitur sacrum scapulare a sacerdote dicente:

Accipe habitum sanctissimæ Trinitatis in augmentum fidei, spei et charitatis: in nomine Patris, et Filii, † et Spiritus sancti.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum, R. Et cum
spiritu tuo.

OREMUS. — Omnipotens sempiternæ Deus, qui dedisti famulo tuo (*vel* famulæ tuæ) in confessione veræ fidei æternæ Trinitatis gloriam agnoscere, et in potentia majestatis adorare unitatem: quæsumus, ut ejusdem fidei firmitate ab omnibus semper muniatur adversis.

Deus, qui per sanctos Joannem et Felicem Ordinem sanctissimæ Trinitatis, ad redimendum de potestate Saracenorum captivos, cœlitus instituere dignatus es: præsta, quæsumus, ut eorum suffragantibus meritis, a captivitate corporis et animæ, te adjuvante, liberetur hic famulus tuus (*vel* hæc famula tua). Per Christum Dominum nostrum. — R. Amen.

Suscipiat te sanctissima Trinitas in numerum confratrum consoriorumque Confraternitatis nostræ: et licet te indigni suscipimus, in orationibus tamen nostris precamur, ut tibi sanctissima Trinitas concedat tempus bene vivendi, constantiam perseverandi; et sicut nos hodie fraterna caritas spiritualiter jungit

in terris, ita divina pietas, quæ dilectionis est auctrix et amatrix, nos cum fidelibus suis conjungere dignetur in cœlis. Per Christum Dominum nostrum. — R. Amen.

Datur benedictio dicendo: Pax et benedictio Dei omnipotentis, Patris †, et Filii †, et Spiritus † sancti, descendat super te (*vel* super vos), et maneat semper. — R. Amen.

~~~~~
**Benedictio scapularis Septem Dolorum
B. M. V.**

(Propria Ordinis Servorum B. M. V.)

Sacerdos superpelliceo et stola alba indutus dicat:

V. Adjutorium... R. Qui fecit...

V. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS. — Omnipotens sempiterne Deus, qui morte Unigeniti tui mundum collapsum restaurare dignatus es, ut nos a morte æterna liberares, et ad gaudia regni cœlestis perduceres; respice, quæsumus, super hanc familiam servorum

tuorum in nomine beatissimæ Virginis septem Doloribus sauciæ congregatam, de cujus gremio hic famulus tuus (*vel* hæc famula tua) esse cupit (*vel* hi famuli tui, *vel* hæc famulæ tuæ esse cupiunt), ut augeatur numerus tibi fideliter servientium, et omnibus sæculi et carnis perturbationibus liberatus (*liberata*, *liberati*, *liberatae*), et a laqueis diaboli securus (*secura*, *securi*, *securæ*), intercessionem ejusdem beatæ Mariæ Virginis, beatorum Augustini et Philippi ac septem nostrorum beatorum Patrum Ordinis Fundatorum, vera gaudia possideat (*vel* possideant). Per Christum Dominum nostrum. — R. Amen.

Conversus ad habitum (seu scapulare) super altare positum, sacerdos dicit:

OREMUS. — Domine Jesu Christe, qui tegumen nostræ mortalitatis induere dignatus es: obsecramus immensam largitatis tuæ abundantiam, ut hoc genus vestimentorum, quod sancti Patres nostri ad innocentiae humilitatisque indicium in memoriam septem Dolorum B. Virginis

Mariæ nos ferre sanxerunt, ita bene
† dicere digneris, ut qui (*vel* quæ) illis
fuerit indutus (*vel* induta, *seu* fuerint
induti *vel* indutæ), corpore pariter et
animo induat (*seu* induant) te Salvatorem
nostrum. Que vivis et regnas in sæcula
sæculorum. — R. Amen.

Aspergit habitum aqua benedicta,
dicens: Asperges me, Domine, hyssopo,
et mundabor; lavabis me, et super ni-
vem dealbabor.

Sacerdos imponit habitum et cuilibet
coram se genuflexo dicit:

Accipe, carissime frater (*vel* carissima
soror), habitum Beatæ Mariæ Virginis,
singulare signum servorum suorum, in
memoriam septem Dolorum, quos in vita
et morte unigeniti Filii sui sustinuit, ut
ita indutus (*vel* induta) sub ejus patro-
cinio perpetuo vivas. — R. Amen.

Hortatur adscriptum, ut regulas
observet ad sacras Indulgentias asse-
quendas: denique dat benedictionem:

Benedictio Dei omnipotentis, Patris, et Fi† lii, et Spiritus Sancti, descendat super te (*vel* super vos) et maneat semper — R. Amen.

**Formula benedicendi et imponendi
scapulare B. M. V. de Monte Carmelo.**

*(Ab omnibus adhibenda sacerdotibus facultatem
habentibus adscribendi Christi fideles Confraternitati
ejusdem Scapularis. Sacra Congr. Rituum
sub die 24 Julii 1888. Acta S. Sedis, XXI, 433.)*

V. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam, R. Et salutare tuum da nobis.

V. Domine exaudi... V. Dominus vobiscum.

OREMUS. — Domine Jesu Christe, humani generis Salvator, hunc habitum, quem propter tuum tuæque Genitricis Virginis Mariæ de Monte Carmelo amorem servus tuus devote est delaturus, dextera tua sanctifica, ut eadem Genitrice tua intercedente, ab hoste maligno defensus in tua gratia usque ad mortem perseveret: Qui vivis.

Deinde aspergat aqua benedicta habitum et postea ipsum imponat dicens :

Accipe hunc habitum benedictum, precans Sanctissimam Virginem, ut ejus meritis illum perferas sine macula, et te ab omni adversitate defendat atque ad vitam perducatur æternam. Amen.

Deinde dicat :

Ego, ex potestate mihi concessa, recipio te ad participationem omnium bonorum spiritualium quæ, cooperante misericordia Jesu Christi, a Religiosis de Monte Carmelo peraguntur. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti. Amen.

Bene † dicat te Conditor cœli et terræ Deus omnipotens, qui te cooptare dignatus est in confraternitatem Beatæ Mariæ Virginis de Monte Carmelo, quam exoramus, ut in hora obitus tui conterat caput serpentis antiqui; atque palmam et coronam sempiternæ hæreditatis tandem consequaris. Per Christum Dominum nostrum. — R. Amen.

Aspergat aqua benedicta.

**Benedictio et impositio scapularis cœrulei
B. M. V. Immac.**

(Propria Clericorum Regularium Theatinorum).

*Qui suscepturus est scapulare, genuflectat, et sacerdos
superpelliceo et stola alba indutus, capite
detecto, dicat absolute :*

V. Adjutorium ... R. Qui fecit...

V. Dominus vobiscum. R. Et cum
spiritu tuo.

OREMUS. Domine Jesu Christe, qui
tegimen nostræ mortalitatis induere dig-
natus es, tuæ largitatis clementiam hu-
militer imploramus, ut hoc genus vesti-
menti, quod in honorem et memoriam
Conceptionis beatæ Mariæ Virginis im-
maculatæ, nec non ut illo induti exorent
in hominum pravorum morum reforma-
tionem, institutum fuit, bene † dicere
digneris, ut hic famulus tuus, qui eo
usus fuerit (*vel* hæc famula tua, quæ eo
usa fuerit, *si plures suscepturi sint, di-
catur* : hi famuli tui, qui eo usi fuerint,
vel hæc famulæ tuæ, quæ eo usæ fuerint),
eadem beata Maria Virgine intercedente,

te quoquo induere mereatur (*vel* mereanter). Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. — R. Amen.

Postea sacerdos, nihil dicendo, aspergit scapulare vel scapularia aqua benedicta; deinde illud imponit dicens:

Accipe, frater (*vel* soror), scapulare Conceptionis beatæ Mariæ Virginis immaculatæ, ut, ea intercedente, veterem hominem exutus (*vel* exuta), et ab omni peccatorum inquinamento mundatus (*vel* mundata), ipsum perferas sine macula, et ad vitam pervenias sempiternam. Per Christum Dominum nostrum. — R. Amen.

Postea subjungit:

Et ego, ex facultate mihi concessa, recipio te (*vel* vos) ad participationem bonorum omnium spiritualium, quæ in Clericorum Regularium Congregatione ex gratia Dei fiunt, et quæ per sanctæ Sedis Apostolicæ privilegium concessa sunt. In nomine Patris, et Filii †, et Spiritus sancti. — R. Amen.

Describat nomen ejus (vel nomina eorum) in libro consueto, et dicat trina vice, flexis genibus, Orationem sequentem vulgari sermone una cum adscripto (vel adscriptis):

Laudes ac gratiæ sint omni momento sanctissimo ac divinissimo Sacramento. Et benedicta sit sancta et immaculata Conceptio beatæ Virginis Mariæ, Matris Dei.

Hortetur fideles, ut hæc eloquia sæpe sæpius repetant ad indulgentias consequendas.

**Benedictio scapularis rubri Passionis
et sacratissimi Cordis D. N. J. C.
necnon et Cordis amantissimi ac compa-
tientis S. Mariæ Virginis Immaculatæ.**

(Propria congregationis Missionum).

*Genuflexo, qui suscepturus est scapulare, sacerdos
superpelliceo et stola rubra indutus,
capite detecto, dicat :*

V. Adjutorium.... R. Qui fecit...

V. Dominus vobiscum, R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS. — Domine Jesu Christe, qui tegumen nostræ mortatilitatis induere dignatus, temetipsum exinanivisti, formam servi accipiens, et factus obediens usque ad mortem crucis: tuæ largitatis clementiam humiliter imploramus, ut hoc genus vestimenti, quod in honorem et memoriam dolorosissimæ Passionis tuæ tuique sacratissimi Cordis, necnon et Cordis amantissimi ac compatientis immaculatæ Matris tuæ institutum fuit, atque ut illo induti hæc mysteria devotius recolant, benedicere † digneris; ut hic famulus tuus, qui (*vel* hæc formula tua, quæ) ipsum gestaverit, te quoque, per tua merita et intercessionem beatissimæ Virginis Mariæ, induere mereatur. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. R. Amen.

Hic sacerdos sacrum scapulare aqua benedicta aspergit, et illud imponit, dicens:

Accipe, carissime frater (*vel* carissima soror), hunc habitum benedictum, ut veterem hominem exutus (*vel* exuta),

novumque indutus (*vel* induta) ipsum digne perferas, et ad vitam pervenias sempiternam. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde subjungit:

Et ego, ex facultate mihi concessa, recipio te (*vel* vos) ad participationem omnium bonorum spiritualium, quæ per sanctæ Sedis Apostolicæ privilegium huic sancto scapulari in gratiam Congregationis Missionis concessa sunt. In nomine Patris, et Filii †, et Spiritus sancti. — R. Amen.

Denique dicatur trina vice versiculus sequens:

Te ergo quæsumus, tuis famulis subveni, quos pretioso sanguine redemisti.

**Formula benedicendi et imponendi
quinque (quatuor) scapularia.**

*Scil. Ord. SS. Trinitatis, Passionis D. N. J. C.,
(B. M. V. de Monte Carmelo),*

*Immaculatae Conceptionis, et septem Dolorum B. M. V.
approbata a Leone PP. XIII, die 29 Julii 1886. (1).*

V. Adjutorium nostrum in nomine
Domini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Domine, exaudi, *etc.* R. Et clamor
meus, *etc.*

V. Dominus vobiscum. R. Et cum
spiritu tuo.

OREMUS. — Domine Jesu Christe,
omnium caput fidelium, et humani
generis Salvator, qui tegmem nostræ

(1). Indultum induendi Christifideles scapulari
carmelitico *commixtim* cum aliis scapularibus non
amplius conceditur, ac illi omnes, quibus Indultum
ipsum quocumque nomine vel forma ab Apostolica
Sede est concessum, eo tantummodo ad decennium
perfruuntur a die 27 Aprilis 1887 computandum.

mortalitatis induere dignatus es: obsecramus immensam largitatis tuæ abundantiam, ut indumenta hæc in obsequium SS. Trinitatis instituta, nec non in honorem et memoriam dolorosissimæ Passionis tuæ, in honorem beatissimæ Virginis Matris tuæ sine labe conceptæ, doloresque tuos ac vices peramanter dolentis (et Carmeli Ordinem suo patrocínio decorantis) ita bene † dicere et sancti † ficare digneris, ut qui (*vel* quæ) ea assumpserint, eadem Genitrice tua intercedente, te quoque Salutare nostrum, corpore et anima induere mereantur: Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum.

R. Amen.

(*Sacerdos aspergat aqua benedicta.*)

Modus Induendi.

Sacerdos omnibus scapularia singillatim imponat, ac deinde formulam proferat supra omnes simul.

I. Accipite habitum Ordinis SS. Trinitatis in fidei, spei, et charitatis
S. d. H.

XIII.

augmentum, ut induatis novum hominem, qui secundum Deum creatus est in justitia et sanctitate.

2. Accipite scapulare Passionis Domini nostri Jesu Christi, ut veterem hominem exuti novumque induti, ipsum digne perferatis, et ad vitam perveniatis sempiternam.

3. (Accipite habitum Ord. B. M. V. de Monte Carmelo, ut ejus patrocinio ab omni errore et adversitate liberati, Domino fideliter serviatis).

4. Accipite scapulare devotorum B. M. V. sine labe conceptæ, ut ejus intercessione ab omni inquinamento mundati, ad vitam perveniatis æternam.

5. Accipite habitum Servorum B. M. V. septem Dolores ejus devote recolentium, ut dolores ipsos assidue recogitantes, Passionem D. N. J. C. in corde et corpore vestro impressam jugiter teneatis.

Ego, ex facultate apostolica mihi delegata, recipio vos in participationem

bonorum spiritualium et indulgentiarum, quibus prædicti Ordines seu Congregationes pollent. In nomine † Patris, et † Filii, et Spiritus † Sancti. — R. Amen.

V. Salvos fac servos tuos,

R. Deus meus, sperantes in te.

V. Mitte eis auxilium de Sancto,

R. Et de Sion tuere eos.

V. Esto eis, Domine, turris fortitudinis,

R. A facie inimici.

V. Nil proficiat inimicus in eis,

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere eis.

V. Domine, exaudi....

V. Dominus vobiscum.

OREMUS. — Adesto, Domine, supplicationibus nostris, et quibus in tuo nomine sacros habitus imposuimus, ita bene † dicere digneris, ut tuæ gratiæ cooperantes, vitam consequi mereantur æternam. Per Christum...

Benedictio Dei omnipotentis, † Patris, et † Filii, et Spiritus † sancti descendat super vos et maneat semper. — R. Amen.

*Formula recitetur numero singulari,
si uni tantum personæ sint scapularia
imponenda.*

~~~~~

**Ritus benedictionis apostolicæ in articulo
mortis a sacerdotibus ad id delegatis
impertiendæ.**

*(A. Bened. XIV, in bulla Pia Mater, d. d. 5 Aprilis
1747 præscriptus.)*

V. Adjutorium... R. Qui fecit...

ANTIPHONA. Ne reminiscaris, Do-
mine, delicta famuli tui (*vel* ancillæ tuæ),
neque vindictam sumas de peccatis ejus.

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie,
eleison.

Pater noster.

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

V. Salvum fac servum tuum (*vel*
ancillam tuam, *et sic deinceps.*)

R. Deus meus, sperantem in te.

V. Domine, exaudi... R. Et clamor
meus...

V. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS. — Clementissime Deus, Pater misericordiarum, et Deus totius consolationis, qui neminem vis perire in te credentem atque sperantem: secundum multitudinem miserationum tuarum respice propitius famulum tuum N., quem tibi vera fides et spes christiana commendant. Visita eum in salutari tuo, et per Unigeniti tui passionem et mortem, omnium ei delictorum suorum remissionem et veniam clementer indulge, ut ejus anima in hora exitus sui te judicem propitiatum inveniat; et in sanguine ejusdem Filii tui ab omni macula abluta transire ad vitam mereatur perpetuam. Per eundem Christum Dominum nostrum. — Amen.

Tum dicto ab uno ex clericis adstantibus Confiteor, etc., sacerdos dicat: Misereatur... Deinde:

Dominus noster Jesus Christus, Filius Dei vivi, qui beato Petro Apostolo suo dedit potestatem ligandi atque solvendi,

per suam piissimam misericordiam recipiat confessionem tuam, et restituat tibi stolam primam, quam in Baptismate recepisti; et ego facultate mihi ab apostolica Sede tributa, indulgentiam plenariam et remissionem omnium peccatorum tibi concedo. In nomine Patris, † et Filii, et Spiritus Sancti. — Amen.

Per sacrosancta humanæ reparationis mysteria remittat tibi omnipotens Deus omnes præsentis et futuræ vitæ pœnas, paradisi portas aperiatur, et ad gaudia sempiterna perducatur. — Amen.

Benedicat te omnipotens Deus, Pater, † et Filius, et Spiritus sanctus. — Amen.

Si vero infirmus sit adeo morti proximus, ut neque confessionis generalis faciendæ, neque præmissarum precum recitandarum tempus suppetat, statim sacerdos benedictionem ei impertiatur dicens:

„Dominus noster etc.” *Et si mors proxime urgeat, dicat:* „Indulgentiam „plenariam et remissionem omnium peccatorum tibi concedo, in nomine Patris, „et Filii, et Spiritus sancti. Amen.

*Rituale romanum, et Cæremoniale
III Ord. S. Francisci, approbatum a
Sacra Congr. Rituum die 18 Junii 1883.*

~~~~~

**Formula petendi facultatem benedicendi
pietatis objecta eisque applicandi
Indulgentias Apostolicas.**

—————

Beatissimi Pater! — *N. N.*, sacerdos
diœcesis *N.*, ad confessiones audiendas
approbatus, ad S. V. pedes provolutus,
humillime petit facultatem benedicendi
coronas, rosaria, cruces, crucifixos, par-
vas statuas ac numismata, eisque appli-
candi Indulgentias Apostolicas, non ex-
ceptis iis, quæ coronis S. Birgittæ nun-
cupatis adnexæ sunt. Et Deus etc.

*(Ad Sacram Congregationem Indul-
gentiarum — Romæ, Cancellaria Apos-
tolica).*

~~~~~

**Formula petendi facultatem benedicendi
cruces cum Indulgentiis Viæ Crucis.**

Reverendissime Pater! — *N. N.*,
sacerdos diœcesis *N.*, humiliter petit
facultatem benedicendi cruces cum In-
dulgentiis Viæ Crucis.

Pro qua gratia etc.

*(Ad Reverendiss, Patrem Generalem
Ordinis Minorum — Romæ, Collegio
S. Antonio, via Merulana.)*

**Formula petendi facultatem benedicendi et
imponendi separatim varia scapularia.**

Reverendissime Pater! — *N. N.*,
sacerdos diœcesis *N.*, petit humiliter
facultatem benedicendi et imponendi.

1. scapulare SS. Trinitatis.

*(Ad Reverendissim. Patrem Generalem
Ordinis SS. Trinitatis Romæ S. Tri-
nita in Via Condotti.)*

2. scapulare Septem Dolorum B. M. V.

(Ad Reverendiss. Patrem Priorem

*Generalem Ordinis Servorum B. M. V.—
Romæ, S. Marcello.)*

3. scapulare B. M. V. de Monte Carmelo.

(Ad reverendissimum Patrem Generalem Carmelitarum excalceatorum, Romæ, via della Panetteria vel ad reverendissim. Patrem Generalem Carm. calceatorum: Romæ, S. Maria Traspontina.)

4. scapulare cæruleum B. M. V. sine labe conseptæ.

(Ad Reverendiss. Vicarium Generalem Congregationis Clericorum Regularium. — Romæ, S. Andrea della Valla.)

5. scapulare rubrum Passionis et sanctissimi Cordis D. N. J. C., necnon et Cordis amantissimi ac compatiens beatæ Mariæ Virginis immaculatæ.

(Ad Reverendiss. P. Procuratorem Congregationis Missionis — Romæ, Via della Missione.)

**Formula petendi facultatem benedicendi et
imponendi quatuor scapularia sub
unica formula.**

Beatissime Pater! — *N. N.*, sacerdos
diœcesis *X.*, ad confessiones sacramen-
tales excipiendas approbatus, ad pedes
Sanctitatis Vestræ provolutus, humiliter
petit facultatem benedicendi et impo-
nendie sub unica formula quatuor scapu-
laria, scilicet SS. Trinitatis, rubrum
Passionis D. N. J. Chr., immaculatæ
Conceptionis et Septem Dolorum B.
M. V., quæ ex facultate sibi a respec-
tivistis Ordinum Superioribus concessa
singula seorsim jam potest benedicere
et imponere. Et Deus etc.

*(Ad Sacram Congregationem Ri-
tuum — Romæ, Cancellaria Apostolica).*

INHOUD.

	Bladz.
Voorwoord	5
Voorafgaand onderricht over de aflaten in het algemeen.	7

EERSTE DEEL.

Over verschillende Kransen, andere voorwerpen van godsvrucht en eenige godsvrucht-oefeningen	36
Rozenkrans of Krans der H. Maagd.	36
Aflaten gehecht aan de Rozenkransen, gewijd door de Predikheeren of eenen anderen daartoe gemachtigden Priester	42
Voorwaarden	45
Geheimen te overwegen onder het bidden van den Rozenkrans	47
Aflaten verbonden aan het bidden der Litanie van Loretten	48
Aflaten verbonden aan de Rozenkransen, gewijd door de Kruisheeren.	49
Bemerkingen	56
Krans der H. Brigitta.	60
Aflaten	61
Voorwaarden	64
Krans der Zeven Smarten	66
Aflaten	67

	Bladz.
Voorwaarden	70
De Zeven Smarten van Maria	72
Kranje der Onbevleete Ontvangenis	72
Aflaten	73
Voorwaarden	73
Kruisen, Kransen en Rozenkransen van het H. Land	74
Aflaten verbonden aan het bidden van „de Engel des Heeren”. (1)	77
Apostolische Aflaten, gehecht aan Kransen, Rozenkransen, Kruisjes, Kruisbeelden, Beeld- jes en Medaljes	81
Aflaten	83
Voorwaarden	85
Kruisbeeld gewijd voor den Kruisweg	87
Voorwaarden	90
Bemerking over den Kruisweg	91
Medalje of Kruis van den H. Benedictus	96
Aflaten	100
Voorwaarden	103
Algemeene Bemerkingen	105

TWEEDE DEEL.

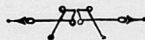
Over het Scapulier	113
Geschiedkundig Overzicht der vijf Scapulieren	114
Het Scapulier der Allerh. Drieuldigheid	114
Het Scapulier van O. L. Vr. der Zeven Smarten	118
Het Scapulier van O. L. Vr. van Karmel	121
Het Scapulier der Onbevl. Ontvangenis	124
Het Scapulier van het H. Lijden	127
Voordeelen aan het dragen der Scapulieren verbonden	129

adz.		Bladz.
70	Verhandeling over den Pauselijken Zegen met	
72	vollen aflaat <i>in articulo mortis</i> . ⁽¹⁾ . . .	130
72	Lijst der volle aflaten	133
73	Vaste Feesten en Dagen	136
73	Beweegbare Feesten en Dagen	140
	De groote Aflaat van O. L. V. der VII	
74	Smarten, genaamd <i>toties-quoties</i> . ⁽¹⁾ . . .	143
	Gedeeltelijke Aflaten	145
77	Van het Scapulier der Allerh. Drievuldigheid.	145
	Van O. L. V. der Zeven Smarten	147
	Van O. L. V. van Karmel	148
I	Van de Onbevleete Ontvangenis	149
3	Van het H. Lijden	153
5	Aflaten der Statiën	154
7	Bemerking	156
0	Voorwaarden	157
1	Over den Vorm, Stof en Kleur	157
5	Over de Zegening, Oplegging en het Ont-	
0	vangen van het Scapulier	161
	Over de Aanneming en het Inschrijven in	
	een Register	164
	Over de Verplichtingen	167
	Bijzondere Voorwaarden voor het Zater-	
	dagsche Voorrecht	169

DERDE DEEL.

Verzameling van verschillende Formulieren .	172
Benedictio rosariorum, B. Mariæ Virginis .	172
Benedictia coronæ Septem Dolorum B. M. V.	174
Benedictio numismatum S. Benedicti . . .	175
Benedictio et impositio scapularis SS. Trini-	
tatis	179

Benedictio scapularis Septem Dolorum B. M. V.	Bladz. 182
Formula benedicendi et imponendi scapulare B. M. V. de Monte Carmelo	185
Benedictio et impositio scapularis cœrulei B. M. V. Immac.	187
Benedictio scapularis rubri Passionis	189
Formula benedicendi et imponendi quinqu (quatuor) scapularia	192
Ritus benedictionis apostolicæ in articulo mortis	196
Formula petendi facultatem benedicendi pie- tatis objecta eisque applicandi Indulgentias Apostolicas	199
Formula petendi facultatem benedicendi cruces cum Indulgentiis Viæ Crucis	200
Formula petendi facultatem benedicendi et imponendi separatim varia scapularia	200
Formula petendi facultatem benedicendi et imponendi quatuor scapularia sub unica formula	202

adz. 32
Bij den Uitgever Jos. J. van Lindert,
te Cuyk afd Maas, is verschenen :

Een prachtig en geheel nieuw

5
7
9
2
6
0
0
Chromo-Prentje van den H. Joseph.

De keerzijde bevat het *Gebed tot den H. Joseph* voor de Maand October, door Z. H. den Paus met Aflaten verrijkt.

Prijs: 100 f 1.25, 500 f 5.62⁵, 1000 f 10.00.

Hetzelfde Prentje is ook als *Dubbel-Blaadje* verkrijgbaar. Alsdan bevat het, behalve 't genoemde Gebed, nog *Gebeden voor een Zaligen Staat en Dood*.

Prijs: 100 f 2.00, 500 f 9.37⁵, 1000 f 17.50.

Het Gebed tot den H. Joseph en hetzelfde Gebed, vermeerderd met de genoemde Gebeden, zijn ook op gewoon papier (beide in klein formaat, doch met zeer duidelijke letter en versierd met een schoone afbeelding van den H. Joseph) voorhanden; prijs respectievelijk :

100 f 0.20, 500 f 0.87⁵, 1000 f 1.50;

100 f 0.40, 500 f 1.75, 1000 f 3.00.

Een prachtig en geheel nieuw

CHROMO-PRENTJE VAN DE H. FAMILIE,

op een dubbel blaadje, bedrukt met het *Formulier ten dienste van Christelijke Huisgezinnen die zich aan de H. Familie toewijden* en het *Dagelijksch Gebed voor de Beeldtenis der H. Familie*.

Prijs: 100 stuks f 2.00, 500 stuks f 9.37⁵.

Genoemd Formulier en Gebed op gewoon wit papier, in klein formaat, doch met zeer duidelijke letter en versierd met eene afbeelding der H. Familie.

Prijs: 100 f 0.50, 500 f 2.00, 1000 f 3.50.

Wenken en Raadgevingen

VOOR

JONGELINGEN EN JONGEDOCHTERS,

DOOR

Mgr. Dr. W. CRAMER.

Naar de tweede Hoogduitsche uitgave bewerkt door
A. H. POTBERG, R. K. Pr.

Dit werkje van den geleerden Duitschen priester, in 't Nederlandsch bewerkt door den Eerw. Heer Potberg, is vooral geschreven om in handen te komen onzer christelijke jongelieden van beiderlei kunne, vooral voor leden van Congregaties of H. Families, die hierin betrachtingen en raadgevingen vinden om de gevaren, die den levensweg der jeugd zoo onveilig maken, te kunnen ontgaan en tevens practische wenken om in alle omstandigheden, waarin jeugdige personen in 't leven der wereld, kunnen geplaatst worden, de zonde te vermijden en het ware godsdienstige leven te betrachten om daardoor den grondslag te leggen voor de dagen van den lateren leeftijd en om eenmaal de veilige haven der eeuwige zaligheid binnen te zeilen.

Wijl in onze taal nog, voor jongelieden, na 't verlaten van school en catechismus, geen dergelijk boekje bestaat en onze godsdienstige jeugd behoefte heeft aan eenen christelijken wegwijzer op 't gevaarvolle levenspad, verwachten wij van de uitgave van bovengenoemd werkje alle succes. Met het oog op eene algemeene verspreiding is de prijs uiterst laag gesteld.

Prijs: f 0.25, in linnen stempelbandje f 0.35.

r

r,

r

e

ei

L.

n

r

n

r

r

r

r

r

r

r

r

r

r

r

r

r

r

r

r

r

r

r

r

r

r

r

r

r

r

